

Eye Filmmuseum

BESTUURS- VERSLAG 2022

BESTUURS- VERSLAG 2022

Voorwoord	3
Sandra den Hamer / Bregtje van der Haak	5
Presentatie: tentoonstellingen,	8
filmprogrammering, digitale presentatie	
Collectie	36
Academische activiteiten	41
Educatie	46
SEE NL	53
Development	65
Marketing & Communicatie	69
Personeel & Organisatie	75
Exploitatieresultaat & financiële positie	77

VOORWOORD

VOORWOORD

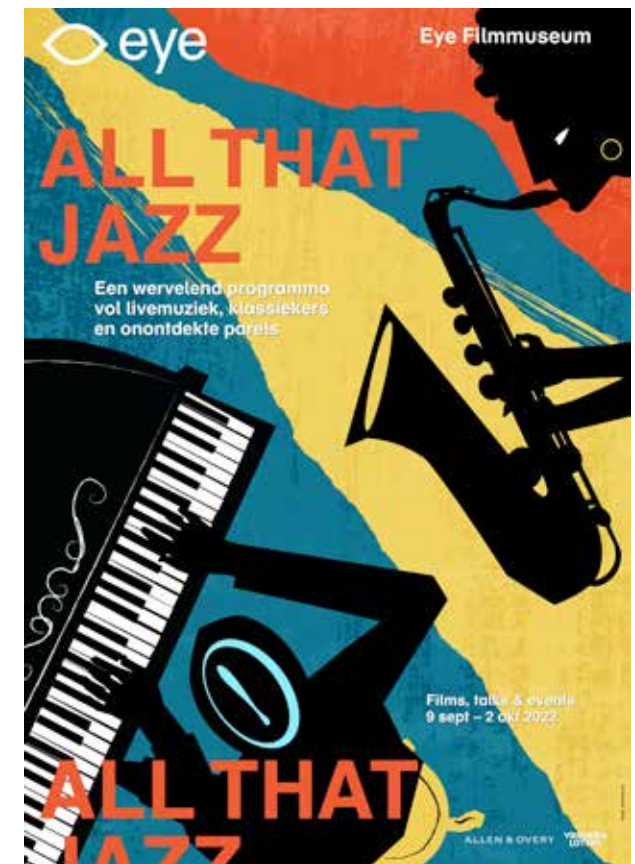
4 2022 markeerde tien jaar Eye Filmmuseum aan het IJ. In dat korte tijdsbestek wist Eye uit te groeien tot een internationaal gerenommeerd museum. Eye heeft 'de belofte die het nieuwe en imposante gebouw aan het IJ in zich had, ingelost', concludeerde de visitatiecommissie die Eye in het kader van de Erfgoedwet in november 2022 heeft bezocht. De commissie was onder de indruk van de veelzijdigheid en kwaliteit van de activiteiten van Eye, en het grote enthousiasme en de professionaliteit van het personeel. De afdeling Educatie werd zelfs als buitengewoon goed beoordeeld. Er is volgens de commissie geen enkele museale instelling die vmbo- en mbo-leerlingen zo goed weet te bereiken. De Raad van Toezicht is verheugd over de uitkomst van deze grondige evaluatie en de positieve beoordeling die daaruit volgde, en wil alle medewerkers van Eye danken die dit met hun grote betrokkenheid en inzet mogelijk hebben gemaakt.

Het rapport was eveneens de uitkomst van vijftien jaar bezielende leiding van Sandra den Hamer, de directeur van Eye. Haar in 2022 aangekondigde vertrek is het besluit van een buitengewoon succesvolle groeiperiode in de geschiedenis van Eye. Het was vanuit haar visie dat het iconische en drukbezochte museumgebouw werd gerealiseerd en tot de plek uitgroeide waar iedereen zich welkom kan voelen. Het eveneens nieuw gerealiseerde Collectiecentrum is internationaal toonaangevend geworden door zijn collectiebeheer, en de digitalisering en restauratie van de filmcollectie van Eye. Daarnaast kwam onder Den Hamers beleid een succesvolle fusie met filminstellingen tot stand en vervulde Eye een spilfunctie in de Nederlandse filmcultuur. Ook wist Den Hamer Eye internationaal te positioneren als een voorbeeldstellend filmmuseum met een geheel eigen tentoonstellingsprogramma, een keur aan debatten, talks en expert-meetings.

Eind december stelde de Raad van Toezicht Bregtje van der Haak aan als Den Hamers opvolgster. De raad is ervan overtuigd dat Van der Haak Eye in een veranderende samenleving een nieuwe richting kan geven met een daarmee samenhangend pro-gramma en dito urgentie.

Verder stond 2022 vooral in het teken van herstel. De pandemie had in 2021 de bezoekersaantallen gedecimeerd en aanvankelijk leek in 2022 het gehoopte herstel uit te blijven. Gelukkig wist het publiek de weg naar Eye in de loop van het jaar terug te vinden. Uiteindelijk kwamen ruim 330.000 bezoekers af op onder meer de nieuwe Film Catcher, de bijzondere overzichtstentoonstellingen van Guido van der Werve en Fiona Tan, de geëngageerde filmprogramma's zoals *Kino Ukraïna* en *Sidney Poitier & Denzel Washington*, en de zevende Eye International Conference in mei. Daarmee zit Eye alweer op 75 procent van de aantallen die het in 2019 behaalde. Dit biedt een goede basis voor verder herstel in 2023. De Raad van Toezicht ziet dan ook met vertrouwen het nieuwe jaar tegemoet.

Lex ter Braak
Voorzitter a.i. Raad van Toezicht Eye

Campagnebeeld *All that Jazz*

**SANDRA
DEN HAMER /
BREGTJE
VAN DER HAAK**

**SANDRA
DEN HAMER /
BREGTJE
VAN DER HAAK**

6 Sandra den Hamer kondigde in februari 2022 aan Eye Filmmuseum na vijftien jaar te verlaten. Onder de leiding van Den Hamer is het filmmuseum in de afgelopen vijftien jaar getransformeerd tot een bruisend centrum voor filmcultuur: een eigentijds museum met een modern Collectiecentrum van internationale allure.

Onder haar bewind organiseerde Eye omvangrijke (oeuvre)tentoonstellingen van internationale film-makers en kunstenaars, zoals Stanley Kubrick, Béla Tarr, William Kentridge, Martin Scorsese, Rioji Ikeda en Chantal Akerman, evenals tentoonstellingen van gevestigde Nederlandse makers zoals Robby Müller en Alex van Warmerdam. Den Hamer overzag succesvolle filmprogramma's zoals Black Light, Where Do We Go Now?, Badlands, Andrei Tarkovsky, Cinema Ecologica en Sunsets en verwelkomde internationaal vermaarde makers zoals Béla Tarr, Apichatpong Weerasethakul, Tilda Swinton, Noah Baumbach, Wong Kar Wai, Paul Verhoeven en Richard Linklater. Verder werden talloze bijzondere filmrestauraties gerealiseerd die internationaal gepresenteerd zijn zoals: *The Spanish Dancer* (Herbert Brenon, 1923), *Man with a Movie Camera* (Dziga Vertov, 1929) en Muto-scope & Biograph Collectie (compilatiefilm *The Brilliant Biograph*, 1897-1902), *Oema foe Sranan/ Vrouwen van Suriname* (1978) en *Tjoet Nja' Dhien* (Eros Djarot, 1988).

Ook zijn er gerenommeerde restauraties gemaakt van Nederlandse klassiekers zoals *João en het mes* (George Sluizer, NL 1972) deze werd vertoond in het Cannes Classics-programma tijdens het Cannes Film Festival, *Wan pipel* (Pim De la Parra, 1976) en *Van de koele meren des doods* (Nouchka van Brakel, 1982).

Sandra den Hamer. Foto: Harmen de Jong

Tijdens haar afscheidsfeest op 7 februari 2023 werd Den Hamer geridderd tot Officier in de Orde van Oranje-Nassau door locoburgemeester en wethouder Kunst & Cultuur van de Gemeente Amsterdam Touria Meliani en Barbera Wolfensberger, directeur-generaal Cultuur en Media. Eerder ontving Den Hamer in 2015 het Gouden Kalf voor Filmcultuur. Deze oeuvreprijs wordt uitgereikt aan personen of instanties die zich op bijzondere wijze verdienstelijk hebben gemaakt voor de Nederlandse filmcultuur.

Sandra den Hamer:

‘In september 2022 werkte ik precies vijftien jaar bij Eye. De eerste vijf jaar nog in het Vondelpark-paviljoen, waar ik samen met een (nog altijd) fantastisch team begon aan de voorbereiding en bouw van

een nieuw museumgebouw, een nieuw Collectiecentrum, de fusie van een aantal film instellingen, de digitalisering van de collectie en vooral aan de ontwikkeling van een nieuwe identiteit en een nieuw programma.

In 2022 vierden we met trots en veel plezier tien prachtige jaren aan het IJ. Professioneel gezien is Eye (inclusief de mensen die er komen en die er werken) de liefde van mijn leven. Dat zal ook zo blijven. Het is tijd voor verandering. Nu de wereld na alle lockdowns weer is opengegaan, maak ik graag plaats voor nieuwe perspectieven. Zelf ga ik op zoek naar nieuwe uitdagingen. Ik blijf in ieder geval graag dicht bij de kunst, de film en de makers.’

Lex ter Braak, voorzitter a.i. Raad van Toezicht Eye Filmmuseum:

“Sandra den Hamer heeft Eye tot een internationaal voorbeeldstellend filminstituut gemaakt, waarin het eigentijdse en het historische gelijk opgaan en de maker voorop staat. Het door haar gerealiseerde iconische gebouw neemt zijn bezoekers mee in veelzijdige en altijd verrassende filmavonturen. Zij vinden er de nieuwste en vergeten films, urgente releases, thema-avonden, debatten, onderzoek, archivering, restauratie en digitalisering van het archief. Sandra den Hamer heeft aanhoudend en met veel succes het belang van filmeducatie voor jongeren en scholieren uitgedragen evenals het belang van de Nederlandse film. Het unieke en geroemde tentoonstellingsprogramma heeft Eye een extra dimensie gegeven en laten zien dat film op een andere manier getoond en bekeken kan worden.

De Raad van Toezicht zal haar inspirerende en betrokken leiderschap missen en beschouwt het als zijn opdracht haar werk voort te zetten en levend te houden.”

Op 7 december 2022 werd de opvolger van Den Hamer bekendgemaakt. Bregtje van der Haak is per 1 april 2023 aangetreden als directeur van Eye Filmmuseum.

Bregtje van der Haak (1966) zal voortbouwen op de 'caleidoscopische opdracht' die het museum zichzelf heeft gesteld: een ontmoetingsplaats te zijn waar film in al zijn facetten wordt getoond en van context wordt voorzien, van de vroegste begindagen tot de actueelste ontwikkelingen, van minutieus geres-taureerde klassiekers tot de nieuwste digitale experi-menten en tentoonstellingen van internationale hedendaagse kunstenaars en film makers.

Van der Haak studeerde dans in Parijs, rechten en politicologie in Amsterdam, en politieke theorie en journalistiek in New York. Ze was bestuurslid van het Prins Claus Fonds en de Erasmusprijs, en lid van het artistieke team van Manifesta X in Palermo. Ook is Van der Haak lid van de Raad van Toezicht van IDFA en de Rijksakademie van Beeldende Kunsten in Amsterdam.

Als hoofdredacteur VPRO Televisie (2006/2007 met Frank Wiering) initieerde zij onder andere Metropolis TV, Eeuw van de Stad en het 3D-archief over verstedelijking T_visonarium OPEN CITY (met Jeffrey Shaw). Van der Haak was visiting professor aan de City University of Hong Kong en aan USC in Los Angeles. In 2005 maakte zij *Lagos Wide & Close* (met Silke Wawro, Rem Koolhaas & The Harvard Project on the City), een van de eerste interactieve documentaires. Tijdens de economische crisis deed zij samen met het Aftermath Network van socioloog Manuel Castells verslag van de sociale gevolgen van de crisis. Van der Haak was tot 2022 als regisseur en eindredacteur verbonden aan VPRO Tegenlicht, waar zij onlangs het innovatieve project Archief van de Toekomst presenteerde.

Bregtje van der Haak. Foto: Jordi Wallenburg

Lex ter Braak:

“De Raad van Toezicht heeft in Bregtje van der Haak zijn droomkandidaat gevonden. Met haar kennis van film en nieuwe media, haar geschoolde overtuiging van het belang van de collectie en de gezamenlijke maatschappelijke impact hiervan, zal Bregtje van der Haak nieuwe mogelijkheden voor Eye en het publiek weten te creëren. De dynamiek tussen museum en samenleving zal zij intensiveren om daar een programma van urgentie omheen te maken. Bregtje van der Haak zal van Eye een veelkleurig prisma maken, een plek waar iedereen welkom is.”

Bregtje van der Haak:

“Eye is onder leiding van Sandra den Hamer een fantastisch publiek instituut geworden, een essentiële ontmoetingsplaats voor iedereen die denkt en droomt in beelden. Ik ben zeer enthousiast over de kans om haar werk voort te zetten en samen te werken met een team van excellente professionals, die de filmcultuur met passie en toewijding uitdragen op alle niveaus. In mijn dromen zie ik Eye, de oester aan het IJ, zich nog verder openen naar de wereld, als een ‘brave space’ waar de filmkunst zich toont op vele manieren en iedereen zich welkom voelt om met de collectie en de internationale filmcommunity in dialoog te gaan: om samen de hoogstpersoonlijke, maar gedeelde diagnose te stellen van onze tijd.”

PRESENTATIE

PRESENTATIE

9 Als museum en presentatie-instelling is Eye een permanent festival met een hybride en eclectisch programmerings- en tentoonstellingsbeleid. Naast artistieke, inhoudelijke en cinematografische kwaliteit, letten we op historische waarde, actualiteit en maatschappelijke relevantie. De tentoonstellingen en filmprogramma's worden begeleid door verbredende en verdiepende programma's die context

bieden en waarin actief gezocht wordt naar raakvlakken met andere kunstdisciplines en maatschappelijke ontwikkelingen. We maken ruimte voor jonge makers in onze programmering en werken actief samen met de vakopleidingen.

Uit: Activiteitenplan 2021-2024

Palpable Futility, Guido van der Werve. Foto: Hans Wilschut

Vorige pagina: Film Catcher. Foto: Jordi Wallenburg

TENTOONSTELLINGEN

Hoewel het jaar begon met een gesloten museum, presenteerde Eye in 2022 drie grote tentoonstellingen. De grootse tentoonstelling *All About Theatre About Film*, samengesteld tezamen met theaterregisseur Ivo van Hove en scenograaf Jan Versweyveld, die eigenlijk nog tot en met januari te zien zou zijn, bleef door de coronamaatregelen in 2022 gesloten. Eye had gehoopt op veel bezoek in de kerstvakantie, maar vanwege de lockdown bleef het stil in het museum. De complexe architectuur van deze theater-tentoonstelling maakte plaats voor een ruimere inrichting met het eerste grote retrospectief van het werk van Guido van der Werve. Een tentoonstelling die door de pandemie al verschillende keren was verschoven.

Hoewel de reacties van pers en publiek uitermate positief waren, bleven de bezoekersaantallen achter in 2022 bij die van vóór de coronacrisis, zoals dat geldt voor alle musea in Nederland. Via onder meer gerichte marketingcampagnes probeerde Eye zoveel mogelijk aandacht te genereren en mensen op de been te brengen. Hierdoor werden de tentoonstellingen van Guido van der Werve en Fiona Tan relatief goed bezocht. Dat met name het zomerprogramma achterbleef was geheel in overeenstemming met de landelijke trend; bij culturele instellingen was een opmerkelijke daling van de bezoekerscijfers zichtbaar vanaf eind mei tot en met augustus.

Guido van der Werve – Tastbare Futiliteit

12 februari – 29 mei 2022

Beeldend kunstenaar Guido van der Werve (Papendrecht, 1977) is internationaal bekend om zijn filmwerken waarin hij performances vastlegt. Meestal gaat het om extreme inspanningen die hij zelf uitvoert. In het universum van Van der Werve

10 zijn romantiek, natuur en het sublieme nooit ver weg. Zijn films belichten de nutteloosheid van het bestaan, maar tonen tegelijkertijd de eindeloze schoonheid ervan. Bijna altijd is de kunstenaar zelf de protagonist: op hardloopschoenen, in thermo-ondergoed of achter de piano, altijd in het zwart.

Vaak legt Van der Werve in zijn films extreme inspanningen vast, waarin hij het gevecht aangaat met zichzelf: zo rent hij twaalf uur onafgebroken rondjes om zijn huis; staat hij 24 uur op de Noord-pool terwijl de aarde onder hem draait; of legt hij een triatlon af van ruim 1.700 kilometer – tussen de kerk in Warschau waar Chopins hart is begraven en diens officiële graf in Parijs.

Palpable Futility, Guido van der Werve. Foto's: Hans Wilschut

In de films komen autobiografische elementen samen met thema's als klassieke muziek, extreme duursport, schaken en de natuur. Van der Werve, zelf een begaafd pianist, componeert de muziek voor veel van zijn films zelf. Zijn werk, met beelden van een nietig lijkende mens te midden van de overweldigende natuur, wordt vaak geassocieerd met de Romantiek. Maar naast extremen en melancholie is er in de films ook plaats voor droge humor.

Met de tentoonstelling *Guido van der Werve – Tastbare Futilliteit* presenteerde Eye een ruime selectie uit het oeuvre van Van der Werve. Elf van de zestien werken werden in de tentoonstelling getoond; acht van zijn films, twee publicaties die ook onderdeel uitmaken van het oeuvre, en *Nummer elf*, het schaakpianoconcert dat Van der Werve componeerde. Eye wilde met deze ruime selectie zowel de grote diversiteit als de immer hoge kwaliteit van Van der Werves werk te laten zien.

Daarnaast is er een nieuw werk gepresenteerd: *Nummer achttien, Act 10*. Van der Werve heeft de afgelopen jaren gewerkt aan zijn eerste feature film, *Nummer 18*, die tot stand kwam nadat hij een zeer ernstig verkeersongeluk kreeg. De film is sterk autobiografisch en gaat onder meer over het zware revalidatieproces. In de winter van 2023 is de film tijdens IFFR in première gegaan. Uit deze feature film is een aantal op zichzelf staande kunstwerken voortgekomen, waarvan *Act 10* er één is.

Guido van der Werve studeerde aan de Gerrit Rietveld Academie en was resident bij onder andere de Rijksakademie van Beeldende Kunsten in Amsterdam. Zijn werk is te vinden in de collecties van onder meer MoMA, New York, Hirschborn Museum, Washington D.C., Stedelijk Museum Amsterdam, Goetz Collection, München en Museum Boijmans van Beuningen, Rotterdam. Van der Werve woont in Berlijn, Amsterdam en in Hassi, Finland.

Voor de tentoonstelling heeft Eye een aantal films opnieuw gedigitaliseerd en geremastered. De films van Guido van der Werve worden in de collectie van Eye bewaard.

Opening

De tentoonstelling werd met een bijzondere performance door Van der Werve zelf geopend. Hij gaf hiervoor een live uitvoering van *Nummer elf* waarbij hij op zijn zelfontworpen en -gemaakte schaakpiano een partij speelde met en tegen pianist en schaker Kimball Huigens, begeleid door tien strijkers van Het Promenade Orkest.

Bezoekers

De tentoonstelling en het filmprogramma werden goed bezocht: bijna 28.000 bezoekers zagen de tentoonstelling in vijftien weken tijd (107 dagen). Dit is 77% van het target dat Eye vóór de coronacrisis hanteerde. Eye kijkt terug op een bijzonder project rondom het werk van een kunstenaar die de laatste jaren is uitgegroeid tot een van de belangrijkste makers van zijn generatie.

Rondleidingen

Iedere zondag werden twee instaprondleidingen georganiseerd om 14:00 en 15:00 uur. Die werden goed bezocht, vrijwel elke rondleiding zat vol. Op 10 april, 8 mei en 29 mei werden er rondleidingen aangeboden aan doven en slechthorenden, in Nederlandse Gebarentaal (NGT), in samenwerking met het platform Musea in Gebaren. Dit is een pilot voor Eye, die goed is bevallen. In de Museumweek van 4 tot en met 10 april vond iedere dag tweemaal een extra instaprondleiding plaats.

Publicatie

Bij de tentoonstelling verscheen een uitgebreide publicatie waarin alle werken van Guido van der Werve zijn beschreven en in beeld gebracht. Diverse auteurs benaderen het werk vanuit verschillende perspectieven. Het werk wordt in een internationale kunsthistorische context geplaatst door Barbara London, voormalig curator MoMA en oprichter aldaar van de collectie videokunst. Zij kocht Van der Werves werk aan voor het MoMA. Naast een interview en een literaire bijdrage bevat het boek daarnaast nog essays over schaken en over de rol van muziek, door Jaap Guldemon, Dirk van Weelden, Xander Karskens en Sara Crombach.

Uitgegeven door Eye Filmmuseum in samenwerking met nai010 uitgevers, Rotterdam, redactie en samenstelling: Marente Bloemheuvel. Vormgeving: Joseph Plateau. Prijs: € 29,95 (hardcover). Het boek is positief ontvangen en wordt goed verkocht in de Eye Shop.

Openingsperformance *Nummer elf* door Guido van der Werve met Kimball Huigens en Het Promenade Orkest

Publicatie *Tastbare Futiliteit*. Foto: Hans Wilschut

Films, talks & events

Naast de tentoonstelling werd samen met Guido van der Werve en diverse schrijvers uit de publicatie een randprogramma ontwikkeld dat in de filmzalen plaatsvond. Aansluitend werd een film vertoond, die door de kunstenaar was geselecteerd.

___De grenzen van het lichaam, 7 maart

Schrijver Dirk van Weelden, zelf fanatiek hardloper, sprak over hoe Guido van der Werve in zijn werk het lichaam uitput, in gevaar brengt en grenzen overschrijdt. Hij gaf een lezing en liet filmfragmenten uit de collectie van Eye zien, zoals een derwisj-dans, een filmfragment over Winti en werken van kunstenaars Jeroen Eisinga en Bas Jan Ader (3 val-films op 16mm).

Ook was er een vraaggesprek met Guido van der Werve die zich, al rennend, liet interviewen door Parool-journalist Jan Pieter Ekker. Dit hardloop-interview is gefilmd en op de website geplaatst. Vooraf te zien: *Big River Man* (John Maringouin, 2009), de keuzefilm van Guido van der Werve.

___Schaken, film, kunst, 22 maart

Schaakgrootmeester, auteur en columnist Hans Ree gaf zijn visie op de relatie tussen schaken en de kunsten. Het gesprek dat hij voerde met Guus Luijters werd gelardeerd met prachtige schaak-scènes uit films. Wat staat er bij het schaken op het spel en wat heeft dat met de kunsten gemeenschappelijk?

De keuzefilm van Van der Werve was *The Luzhin Defence* (Marleen Gorris, 2000).

In de middag werd in samenwerking met Schaakvereniging de Volewijckers uit Amsterdam-Noord een schaakcafé georganiseerd: een simultaan schaaktoernooi waar deelnemers tegen Internationaal Meester Barry Brink konden schaken en

Campagnebeeld Tastbare Futiliteit

zes schaakborden op de trap in de Arena waar bezoekers (gratis) een partij schaak tegen elkaar konden spelen.

___Toetsen in het landschap, 5 april

Pianiste Sara Crombach gaf een muzikale film-lezing bij het werk van kunstenaar Guido van der Werve. Onderdeel van de voorstelling was een uitvoering van Van der Werves favoriete stuk, Chopins Ballade 1 in g-klein (10'). Film: Van der Werves *Nummer veertien*.

___Barbara London – Curating Film Art, 10 mei

MoMA-curator Barbara London (initiator van de videocollectie van MoMA en verantwoordelijk voor de aankoop van *Nummer acht* van Guido van der Werve) plaatste zijn werk in de context van de internationale film- en videokunst. London koos werk van kunstenaars als Bill Viola, Marina Abramović, Charles Atlas, Joan Jonas en Gary Hill. De avond werd afgesloten met Van der Werves keuzefilm: *De spiegel* (Andrej Tarkovski, 1974).

___Achter het scherm, 17 mei

Wat is de betekenis van analoge film en digitale formaten in Guido van der Werves werk? En waarom begint zijn oeuvre met *Nummer twee*? Mark Paul Meyer (senior curator Eye), die films van Guido van der Werve digitaal remasterde, zocht deze avond met Albert Wulffers (oud-docent Rietveld Academie) en Xander Karskens (curator en voormalig directeur Ateliers 63) naar antwoorden. Ook werden er vroege experimenten getoond die Van der Werve op de Rietveld Academie maakte en een fragment van Van der Werves teruggevonden *Unvollendete: Nummer een*.

Educatieve programma's

Bij de tentoonstelling van Guido van der Werve is een educatief programma ontwikkeld dat bestond uit twee verschillende mogelijkheden: een programma rondom een fysiek bezoek en een gratis toegankelijke online filmles.

Voor het voortgezet onderwijs is er een speciale online les over Guido van der Werve gemaakt, die aansluit op de CKV-dimensie 'Herkenning en vervreemding'. De les werd tijdens de tentoonstelling en wordt nog steeds gratis aangeboden op LessonUp, het lesplatform voor leraren. De opdracht wordt gegeven door Van der Werve zelf, via een videoboodschap.

Voor een fysiek bezoek aan de tentoonstelling is er een op het voortgezet onderwijs gerichte rondleiding ontwikkeld, gegeven door Eye's museumdocenten. Samen met de docent konden leerlingen door middel van dialoog, kijkopdrachten en filmanalyse het werk van Guido ontleden en bespreken.

In de pers

'Kunstenaar en multitalent Guido van der Werve, bekend als 'de ijsbrekerjongen'. Hij is, zacht gezegd, een nogal bijzonder kunstenaar en mens.'

Janneke Wesseling, de Volkskrant, 11 februari 2022

'...in Tastbare Futiliteit... is te zien hoe videokunstenaar Guido van der Werve inzoomt op de nutteloosheid van het bestaan én de schoonheid ervan.'

Joke van der Weij, Uitkrant, 31 maart 2022

'Is het werk van Guido van der Werve net zo interessant en zo weemoedig en zo levendig en zo aanstekelijk als Beethovens Zesde? Ja.'

Koen Kleijn, De Groene Amsterdammer, 24 maart 2022

'Eye Filmmuseum is ook een bioscoop. En dat zal de bezoeker weten. De ruimtes die voor Guido van der Werves tentoonstelling Tastbare Futiliteit werden gebouwd zijn donker. De vroege werken die op celluloid gefilmd zijn, zijn opnieuw gedigitaliseerd en geremastered met de techniek van nu. Ook het geluid is uitzonderlijk goed.'

8weekly, 20 februari 2022

'Videokunstenaar Guido van der Werve bouwde in de afgelopen bijna twintig jaar een imposant oeuvre op waarin hij de mens – zichzelf – afbeeldt als een nietig wezen tegenover een overrompelende natuur. Onder de noemer *Tastbare Futiliteit* toonde Eye op uiterst geserreerde wijze een groot aantal hoogtepunten – én een voorproefje van zijn nieuwe speelfilm. Dat dat bepaald geen sinecure is, maakte de overzichtstentoonstelling van Hito Steyerl duidelijk, die gelijktijdig in het Stedelijk Museum stond. Daar werkte de enorme hoeveelheid – op zichzelf zeer interessante – videowerken ontmoedigend, in Eye versterkten ze elkaar juist.'

Edo Dijksterhuis, Kees Keijer en Jan Pieter Ekker, Het Parool, 14 december 2022

Amsterdam Art Week, 14-15 mei

___ Zaterdag 14 mei *Julia Stoschek Collection*, Cinema 1

Zoals gebruikelijk was Eye een van de hoofdlocaties van Amsterdam Art Week 2022. Tezamen met de organisatie van Amsterdam Art nodigde Eye Julia Stoschek uit om een selectie werken uit haar collectie te presenteren. Julia Stoschek Collection is een van de belangrijkste privécollecties met 'time-based art' ter wereld, en heeft tentoonstellingsruimtes in Düsseldorf en Berlijn. In Cinema 1 sprak Julia Stoschek over haar collectie en toonde een selectie werken waarin muziek en vooral ook techno-muziek centraal stond. Een line-up als een dj-set: Hannah Perry, Steina Vasulka, Carsten Nicolai, Mark Leckey, Terence Koh, Arthur Jaffa, Jacolby Satterwhite en Pipilotti Rist. Daarna werd een afterparty georganiseerd in Eye met DJ Mayo en prachtige visuals uit de jaren 80 en 90 uit Eye's eigen collectie van Peter Rubin, een van de VJ-pioniers. Daarnaast werd het werk *Maskirovka* (2017) van kunstenaar Tobias Zielony (ook uit de Julia Stoschek-collectie) getoond: en fotoserie die het queer- en techno-nachtleven van Kyiv laat zien, in de dreigende schaduw van de Russische invasie.

___ Zondag 15 mei, *New Harvest*, 2 verschillende slots, Cinema 2

Het *New Harvest*-programma richt zich op de nieuwste ontwikkelingen in video- en filmkunst. Samen met Amsterdam Art lanceerde Eye een open oproep en nodigde alle galleries, postacademische opleidingen en kunstenaars uit Amsterdam uit om recent filmwerk in te dienen. De selectiecommissie bestond uit

Marian Cousijn (Eye Filmmuseum), Nina Folkersma (Amsterdam Art) en kunstenaar en filmmaker Kevin Osepa. Samen kozen ze een selectie voor dit programma, uit meer dan tien uur ingediende films en video's van bijna vijftig kunstenaars. Het resultaat van deze oogst is een divers en bijzonder programma, met zowel nieuwe namen als recente werken van bekende kunstenaars. Met Q&A's met de makers.

Julia Stoschek in gesprek met Nina Folkersma, directeur van AAW. Foto: Almichael Fraay

Meriem Bennani, Kahlil Joseph, Karrabing Film Collective – Eye Art & Film Prize

11 juni – 18 september 2022

Ieder jaar reikt Eye de Eye Art & Film Prize uit. Deze prijs is bestemd voor makers die kunst en film samenbrengen op een manier die vernieuwend, inspirerend en van hoge artistieke kwaliteit is. Om de paar jaar wordt er in Eye een tentoonstelling georganiseerd met het werk van een of meerdere winnaars. In de zomer van 2022 is er een tentoonstelling samengesteld met het werk van de winnaars van afgelopen jaren: Meriem Bennani, Kahlil Joseph en Karrabing Film Collective. Wat opvalt in het werk van al deze filmmakers en kunstenaars is hun geëngageerde blik op de wereld en de manier waarop ze de grenzen tussen cinema, documentaire en beeldende kunst moeiteloos overschrijden.

Meriem Bennani (Rabat, Marokko, 1988) won de prijs in 2019 met haar speelse, licht ontregelende korte films en installaties. Ze dompelt bezoekers onder in een wereld waar een bonte cast van personages (zoals een pratende krokodil genaamd Fiona) actuele onderwerpen zoals identiteit, migratie, neokolonialisme en biotechnologie op een lichtvoetige manier bespreekbaar maakt. De Noord-Afrikaanse cultuur is in haar werk altijd aanwezig. Bennani's stijl kenmerkt zich door een mix van filmopnamen, 3D-animaties en special effects, beïnvloed door internetcultuur. Ze presenteert haar werk vaak in ruimtevullende installaties.

Tentoonstelling Eye Art & Film Prize – Meriem Bennani.
Foto: Studio Hans Wilschut

In 2020 ging de Eye Art & Film Prize naar *Kahlil Joseph* (Seattle, VS, 1981), die met zijn werk de grenzen tussen cinema, beeldende kunst en popmuziek doorkruist. Hij werd bekend als regisseur van baanbrekende videoclippen voor artiesten als Beyoncé, Kendrick Lamar en FKA twigs. Daarna breidde hij zijn werkterrein uit naar grootschalige video-installaties, waarin hij de zwarte cultuur van de Verenigde Staten verkent, toont en viert. Met zijn werk bekritiseert Joseph stereotypen en ontrafelt hij de machtsstructuren van de dominante media. Daarbij vermijdt hij clichés en geeft hij een podium aan beelden die niet vaak gezien worden. Joseph levert politiek commentaar in een verfijnde visuele stijl: een levendige mix van fictie en realiteit, geluid en beeld, film en kunst.

De winnaar van 2021 was *Karrabing Film Collective*, een kunstenaarscollectief dat hoofdzakelijk bestaat uit oorspronkelijke bewoners van de kustgebieden van de Northern Territories in Australië. In hun films en installaties ontwikkelen ze een geheel eigen artistieke taal om verhalen te delen over hun voortdurende weigering om plaats te maken voor de verwoestende impact van het kolonialisme en onderdrukking. Het collectief verweert zich tegen ongelijkheid, milieuvervuiling en structurele armoede door gezamenlijk films te maken die hun voorouderlijke kennis, cultuur en verwantschap met het land verdiepen. Met deze films nemen de leden – hun aantal ligt rond de 30 – de regie terug over hun eigen geschiedenis én toekomst. Ze focussen op een voorouderlijk nu, dat wordt bevolkt door zombies, zeemeerminnen, voorouderlijke geesten en onuitstaanbare bureaucraten. De installatie in Eye was op nadrukkelijk verzoek van het collectief samengesteld met tweedehands monitors en onderdelen van auto's en ander schroot, materiaal dat lokaal is verzameld bij bijvoorbeeld garages. Het collectief wilde zo voorkomen dat er nieuwe apparatuur en materiaal moest worden gehuurd en gekocht.

Tentoonstelling Eye Art & Film Prize – Kahlil Joseph. Foto Studio Hans Wilschut

Tentoonstelling Eye Art & Film Prize – Karrabing Film Collective. Foto Studio Hans Wilschut

Films, talks & events

Bij de tentoonstelling is, in samenwerking met de kunstenaars, een programma van filmvertoningen en gesprekken samengesteld. Op verschillende Eye on Art-avonden stond telkens één van de winnaars centraal.

___Meriem Bennani, 21 juni

De avond in het kader van Bennani was er een gesprek met Riad Salaweh, kunstenaar en directeur van de Salwa Foundation, een platform voor kunstenaars met een migratie-achtergrond.

___Kahlil Joseph, 5 juli

Over Kahlil Josephs werk werd gesproken met Marian Duff, directeur van Open Space Contemporary Art Museum (OSCAM, in de Amsterdamse Bijlmer). Kahlil Joseph koos Jean-Luc Godards essay-film over nationalisme, geweld, chaos en imperialisme *Le livre d'image*. Godard is een grote inspiratiebron voor Joseph: "Ik was totaal geïntrigeerd door Godard. Er zijn geen personages in de films, soms niet eens echte scènes. Ik weet nog dat ik dacht: 'Loopt Godard zo ver op iedereen vooruit?'"

___Karrabing Film Collective, 6 september

De avond met en over de Karrabing Film Collective in september verliep anders dan gepland. Een aantal leden zou aanwezig zijn in Eye, maar moest op het laatste moment hun reis afzeggen door een sterfgeval van een medelid. Wel aanwezig waren de Australische curator Vivian Zihl en Elizabeth Povinelli, een van de oprichters van Karrabing Film Collective. Zij gingen in gesprek over onder meer de wereldwijde rol die film kan hebben bij het beschermen van leefgebieden van oorspronkelijke bevolkingen. Van het collectief werden twee films vertoond die niet in de tentoonstelling zijn opgenomen. Aansluitend werd er een keuzefilm van het

collectief getoond: *The Chant of Jimmie Blacksmith* (1978), van regisseur Fred Schepisi. Een klassieker over het leven van de oorspronkelijke bewoners van Australië.

Rondleidingen

Elke zondag waren er gratis instaprondeleidingen, op vertoon van een entreeticket. Ook waren er eenmaal per maand speciale rondleidingen voor mensen met een auditieve beperking.

Educatie

De educatieve afdeling heeft een speciale, activerende rondleiding ontwikkeld voor havo/vwo bovenbouw, mbo en hbo.

Campagne

De ambities van Eye op het gebied van diversiteit en inclusie zijn onder meer terug te zien in de keuze voor de makers en hun werken in deze tentoonstelling, in de uitgenodigde gasten in het filmprogramma en ook in de publiciteitscampagne. Op verschillende manieren werd er gewerkt aan de verbreding van Eye's publiek. Zo is er voor het eerst een zeer intensieve samenwerking met MovieZone tot stand gekomen. MovieZone ontving budget om in samenwerking met het communicatie- en tentoonstellings-team middelen te ontwikkelen en uit te zetten, specifiek gericht op de MovieZone-gemeenschap.

Om na de zomervakantie mensen opnieuw te attenderen op de tentoonstelling zijn er verschillende nieuwe acties ontwikkeld op het gebied van publiciteit en educatie.

Prijswinnaar 2022

Tijdens de opening van de tentoonstelling werd de Eye Art & Film Prize 2022 uitgereikt aan de Oezbeekse filmkunstenaar Saodat Ismailova. Ismailova's carrière neemt op dit moment een grote vlucht; haar werk was in 2022 te zien op zowel de Biënnale van Venetië als Documenta 15 in Kassel, en voor volgend jaar staan presentaties op de Sharjah Biënnale (Verenigde Arabische Emiraten) en diverse musea gepland. Eye is er snel op ingesprongen en presenteerde begin 2023 een solotentoonstelling en een publicatie rond haar werk.

Ook nam Eye tijdens deze opening van de Eye Art & Film Prize na acht jaar afscheid van het PJLF Arts Fund en trustee Olivia Stewart. Het fonds heeft de prijs sinds de oprichting in 2015 ruimhartig gesteund. Reden voor de beëindiging van de samenwerking is het feit dat het fonds is opgedroogd. Ammodo heeft eind 2022 laten weten het stokje van het PJLF Fund over te nemen; dit fonds zegde een ondersteuning van de prijs voor de komende vier edities toe. Eye maakte een kleine brochure waarin in tekst en beeld wordt teruggeblikt op de prijswinnaars, de tentoonstellingen en de prijsuitreikingen van de afgelopen jaren. Ook worden alle jury- en advisory-boardleden genoemd.

Jurylid Andrea Lissoni reikt de Eye Prize uit aan Saodat Ismailova.

18 Voor het diner tijdens de opening werden juryleden en oud-juryleden uitgenodigd, sleutelspelers uit de wereld van de film en de beeldende kunst uit de hele wereld.

Opening Eye Art & Film Prize, 12 juni 2022. Foto's: Maarten Nauw

In de pers

‘En soms dient de absurde wereld zichzelf aan. In Eye draait de video 2 Lizards die [Bennani] in coronatijd maakte met filmmaker Orian Barki, over twee hagedissen die samen de stad in quarantaine verkennen. [...] Het voert je terug naar die vreemde wereld, die even de onze was.’

‘Franse School’ – Roos van der Lint, De Groene Amsterdammer #32, augustus 2022

‘Karrabing maakt de ellende zichtbaar, maar de magie is nooit ver. In de aftiteling van de films komen namen van leden voorbij met tussen haakjes nog een naam: Zeeslang, Groene Zeeschildpad, Dingo. De mensen zijn het land, en zij zijn er nog.’

Terra Nullius – Roos van der Lint, De Groene Amsterdammer #36, september 2022

‘Het werk van Karrabing Film Collective is een dekoloniserende lens die onze blindheid bevecht.’

Sally Butler, University of Queensland, eyefilm.nl Online magazine, augustus 2022

‘In de wereld van Bennani is de toekomst alomtegenwoordig. De toekomst wordt steeds opnieuw vormgegeven in dromen en projecties, met een basis die nu al zichtbaar is in de materiële werkelijkheid. Bennani kan dromen van een dansende, verbindende toekomst omdat zij vandaag en gisteren niet uit het oog verliest.’

Adel Ben Bella, Brown University New York, eyefilm.nl Online magazine, september 2022

‘Als bezoeker begeef je je door drie indrukwekkend gepresenteerde solopresentaties van de filmmakers, die films trachten te maken voorbij de traditionele blackbox: geen comfortabele, eenduidige beschouwingen, maar drie schakeringen van politiek activisme.’

‘Niet alleen is bij de tentoonstelling gestreefd naar het bieden van voldoende ruimte aan de geselecteerde filmmakers – wat te zien is aan de indrukwekkende opstelling van elk individueel werk – maar het is bovendien duidelijk dat deze drie makers films trachten te maken voorbij de traditionele blackbox.’

Politieke Melodieën van het Nu – Helena Julian, HART Magazine

Campagnebeeld Actie! Bob Bronshoff op de set

Actie! Bob Bronshoff op de set

23 augustus – 11 september 2022

In de foyer bij Cinema 1 werden in totaal 70 foto's van de Nederlandse fotograaf Bob Bronshoff getoond, die hij maakte op Nederlandse filmsets. Zijn foto's zijn sinds de jaren 80 in Skrien, de Filmkrant en Het Parool getoond, meestal voorzien van een begeleidende tekst van Jan Pieter Ekker. Ook werden er documenten, foto's en publicaties getoond in een vitrine en een korte documentaire over Bob Bronshoff, gemaakt door Annabel Essink en Freek Zonderland. De presentatie, die gratis te bezoeken was, kreeg veel aandacht van publiek en pers. Het archief van Bronshoff zal onderdeel worden van de collectie van Eye.

Zondag 11 september vond een feestelijke finissage plaats. Naast een inleiding van Peter Delpout en een interview met Bob Bronshoff, was er een 'foto column' van Hans Aarsman, een filmquiz geleid door Martin Koolhoven en Ronald Simons en een muzikaal optreden van een bijzondere gelegenheidsband.

Op 1 oktober opende Eye een grote solotentoonstelling met het werk van Fiona Tan. Laat ons beginnen zoals de zaaltekst ook aanving: *'Welkom. Kom gerust binnen, u bent altijd op tijd. We nodigen u graag uit om deze tentoonstelling te benaderen als een reis. Het woord 'journey' in het Engels is immers afgeleid van het Franse 'journée': de afstand die men in een dag kan afleggen, of anders het werk dat men binnen een dag kan verrichten.'*

De tentoonstelling was een reis door uiteenlopende werken uit Tans oeuvre, waarin het verstrijken van de tijd en de rol van het landschap als mentale ruimte terugkerende uitgangspunten zijn.

Fiona Tans nieuwe werk *Footsteps* was hier voor het eerst te zien. Andere sleutelwerken zijn de installaties *Gray Glass* (2020) en *Inventory* (2012). Tan was zeer nauw betrokken bij de ontwikkeling en inrichting van de tentoonstelling.

Fiona Tan (1966, Pekanbaru, Indonesië) groeide op in Australië en vestigde zich eind jaren tachtig in Amsterdam. Tans werk wordt veelvuldig getoond en verzameld door internationale musea. Eye werkte al vaker met Fiona Tan samen; zo was haar werk onderdeel van de tentoonstellingen *Expanded Cinema* (2012) en *Waiting for the time to pass* (2021). Ook gebruikte ze materiaal uit Eye's collectie voor *Facing Forward* (1999) en *News from the Near Future* (2003).

Tentoonstelling Fiona Tan, *Mountains and Molehills*.
Foto: Studio Hans Wilschut

Tentoonstelling Fiona Tan, *Mountains and Molehills*. Foto's: Studio Hans Wilschut

Voor *Mountains & Molehills* heeft Fiona Tan zich opnieuw verdiept in de collectie van Eye. Zij maakte op uitnodiging van Eye een nieuw werk, *Footsteps*, dat volledig gebaseerd is op materiaal uit de museumcollectie: documentaire, stille films uit de eerste decennia van de twintigste eeuw, waarin Nederland in beeld wordt gebracht. Uit een overweldigende hoeveelheid archiefmateriaal heeft zij fragmenten gekozen die haar nieuwe 'vaderland' tot onderwerp hebben en waarover ze zelf schrijft: 'Dit is Nederland zoals het altijd zou moeten zijn en toch nooit is geweest.' Het geluid bestaat uit voorgelezen passages uit brieven van haar vader, geschreven tussen 1988 en 1990. Brieven die hij vanuit Australië schreef aan zijn jonge dochter, die net in Nederland was aangekomen en naar de kunstacademie ging. Voor *Footsteps* ontwierp ze, samen met het team van Eye, een speciale ruimte waarin het werk in alle rust bekeken kan worden. Het is een bijzonder 'paviljoen' geworden, dat met een knipoog verwijst naar de Nederlandse/Zaanse architectuur van weleer.

Bezoek en publiciteit

De tentoonstelling werd zeer goed bezocht, eindelijk waren er weer bezoekersaantallen zoals voor corona. Daarnaast is er waarschijnlijk geen kunstopleiding in Nederland die niet een bezoek heeft gebracht aan de tentoonstelling. Elke week kwamen er verzoeken binnen van verschillende academies. Daarnaast is de tentoonstelling bezocht door gerenommeerde internationale curatoren binnen het internationale bezoekersprogramma van het Mondriaan Fonds.

De aandacht in de pers was overweldigend en zeer positief. Eye heeft samen met het Stedelijk Museum een groep internationale journalisten uitgenodigd om naar de tentoonstellingen van zowel Anne Imhof (Stedelijk) als Fiona Tan te komen. Deze ontvangst heeft een mooi aantal goede recensies en artikelen opgeleverd in interessante internationale media. Journalisten van onder meer *Le Soir*, *Die Zeit*, *Frankfurter Allgemeine Zeitung*, *El Pais*, *Frieze*, *Flash Art*, *Apollo – The International Art Magazine*, *Artnet news*, *The Art Newspaper*, *Deutschlandfunk Kultur* (German National Radio), *Domus* en *Doppiozero* kwamen met deze persreis mee en schreven erover.

Publicatie

In samenwerking met nai010 heeft Eye een publicatie gemaakt bij de tentoonstelling. Hanneke Grootenboer reflecteert op de wijze waarop kijken, denken en tijd in Tans werk samenkomen. In een interview met Dana Linssen geeft Tan inzicht in haar maakproces, en deelt ze overwegingen over het tentoonstellen van haar werk. Daarnaast bevat de publicatie essays en notities van de kunstenaar zelf, die een waardevolle blik geven op haar visie en werkwijze. De publicatie is rijk geïllustreerd met installatiefoto's, filmstills en foto's van achter de schermen, en heeft de vorm van een schetsboek.

Nederlands- en Engelstalige editie. Uitgegeven door Eye Filmmuseum in samenwerking met nai010 uitgevers, Rotterdam, redactie en samenstelling: Marente Bloemheuvel. Vormgeving: Joseph Plateau. Prijs: € 24,95.

Films, talks & events

Bij de tentoonstelling is, in samenwerking met de kunstenaar, een programma van filmvertoningen en gesprekken samengesteld. In verschillende Eye on Art-avonden werd dieper ingegaan op verschillende onderwerpen. Ook waren er op de Eye Film Player twee lange films van Tan te zien.

___ *Fiona Tan in gesprek met Marcella Lista*, 11 oktober

Fiona Tan in gesprek met Marcella Lista, chie curator bij Centre Pompidou.

Film: Fiona Tan, *Ascent* (2016).

___ *Kunstenaars filmcollecties*, 8 november
een selectie videokunstwerken die verzamelingen in beeld brengen. Met films van o.a. Tacita Dean, Ben Rivers, Camille Henrot en Nashashibi/Skaer.
Film: Fiona Tan, *Kingdom of Shadows* (2000).

___ *May You Live in Interesting Times*, 29 november
Fiona Tans *May You Live in Interesting Times* (1997) met inleiding van Dana Linssen.
Film: Vincent Monnikendam, *Moeder Dao, de schildpadgelijkende* (1995).

___ *Disco, Angels and Other Kinds of Space Time Travel*, 1 december

19:15 Fiona Tan introduceert werk van deelnemende kunstenaars, en spreekt met een aantal van hen aan de vooravond van het Mountains and Molehills KNAW-symposium de volgende dag. Met werken van Tan, Elisabeth Price, Rosa Barba en John Akomfrah.

___ *Doe het zelf: kunstenaars maken feature length films*, 6 december

Een gesprek tussen Fiona Tan en andere beeldend kunstenaars die zelf films produceren: Melvin Moti, Manon de Boer, Lonnie van Brummelen en Siebren de Haan.

Film: Fiona Tan, *History's Future* (2015).

Symposium Mountains and Molehills

Op 2 december vond het symposium *Mountains and Molehills* plaats in het auditorium van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen aan de Kloveniersburgwal te Amsterdam. In dit symposium draaide het om thema's die, aldus Tan, vandaag de dag van cruciaal belang zijn. Onderwerpen die het potentieel hebben om over verschillende disciplines en vermeende tegenstellingen heen te reiken: kunst versus wetenschap, theorie versus praktijk, fysiek versus immaterieel, origineel versus kopie, herinnering versus interpretatie. Tot de deelnemende kunstenaars, theoretici en wetenschappers behoren onder meer Douwe Draaisma, Rosa Barba, Elisabeth Price, Hanneke Grootenboer, Erika Balsom, Christa Blümlinger, Patricia Pisters en Sophie Berrebi.

Rondleidingen

Elke zondag waren er gratis instapronduidingen, op vertoon van een entreeticket. Ook zijn er eenmaal per maand speciale rondleidingen voor mensen met een auditieve beperking.

Educatie

De educatieve afdeling heeft een speciaal educatief programma ontwikkeld voor havo/vwo bovenbouw, mbo en hbo. Samen met een museumdocent onderzochten leerlingen hoe Fiona Tan de wereld waarneemt en in haar film-installaties vastlegt. Leerlingen analyseerden de poëtische filmtaal van Tan en keken ook kritisch naar de manier van representatie. Wat zie je en wat zie je niet? Welk verhaal wordt verteld? En welke invloed hebben camera, kleur en geluid? Geïnspireerd door de tentoonstelling gingen de leerlingen dit zelf onderzoeken met een creatieve opdracht.

Opening Fiona Tan, *Mountains and Molehills*, 1 okt 2022.
Foto's: Maarten Nauw

Opening

Tijdens de drukbezochte opening werd er een live performance opgevoerd: *Leviathan* van Fiona Tan. Op een groot scherm werd Tans film met archiefbeelden van een enorme walvis getoond, begeleid door basklarinetist Fie Schouten. De muziek werd gecomponeerd door Caliope Tsoupaki.

Daarna was er een bijzondere voordracht van Ian Henderson, de stem uit het nieuwe werk van Fiona Tan: *Footsteps*. Hij las voor uit het boek *Mountains of the Mind* van Robert Macfarlane. Dit boek was belangrijk voor Fiona Tan bij de totstandkoming van het laatste werk in de tentoonstelling: *Gray Glass*.

‘De tijd dendert door, stilzetten lukt niet. En toch doet Fiona Tan een gooi met haar video-installaties. Ze zijn dagdromend mooi en nu te zien in het Eye Filmmuseum. Video is iets heel anders dan film. Film is verwikkeld in een race tegen de tijd, video maakt de tijd onschadelijk. Effetjes Fiona Tan gaan bekijken zit er dan ook niet in. Zodra je haar expositie betreedt, zijn haast en horloge belachelijkheden. Je kijkt, je dobbert mee, je neemt de tijd. Of nee, de tijd neemt jou.’

Joyce Roodnat, NRC Handelsblad 13 oktober 2022

‘Fiona Tan schakelt de techniek van de vertraging meesterlijk in, door tijdsverloop te boetseren en te structureren als een bijzonder ritueel.’

Geert Van der Speeten, De Standaard, 19 november 2022

‘In a conversation with exhibition curator Marente Bloemheuvel, Tan described approaching the archive’s ‘controlled chaos’ by ‘sand-duning’ – a term she borrowed from Dutch to describe ‘rolling’ between clips, letting one treasure lead to another. (She found the letters, for instance, cleaning out a desk drawer.) While not exactly random, this fluidity destabilizes Footsteps’s material – itself a haphazardly labelled and arbitrarily preserved remainder, despite its presentation by a national institution as cohesive, orderable and quintessentially Dutch – and accumulates a new mound of associations across time and place on which to situate herself and her father.’

Patrick Kurth, Frieze Magazine, 15 november 2022

‘Wie macht sich der Mensch ein Bild von der Welt? Das ist das große Thema von Fiona Tan – und es ist komplex. In ihrer Ausstellung in Amsterdam wird wieder einmal deutlich, wie sie ihre geradezu wissenschaftliche Analyse des Mediums Film mit einem poetischen, künstlerischen Zugriff verbindet. Für den schnellen Konsum ist das nichts. Aber wer sich Zeit nimmt, wird definitiv belohnt.’

Elke Buhr, Monopol Magazin, 19 oktober 2022

‘Het is een verrassende combinatie, deze documentaire zwart-witfilmbeelden van Nederland die vaak handmatig zijn ingekleurd en de persoonlijke brieven van een eeuw later. Beide ‘sporen’, beeld en geluid, geven een inkijkje in wat in zekere zin kleine of persoonlijke geschiedenis is die we doorgaans niet zien of horen. Het levert een associatieve, poëtische film op.’

Janna Reinsma, de Volkskrant, 18 oktober 2022

FILMPROGRAMMERING

Binnen het omvangrijke filmprogramma schenkt Eye aandacht aan film als kunstwerk, film als historisch cultureel erfgoed, film als maatschappelijk engagement, film als entertainment, film als beeldende kunst en film in relatie tot andere kunsten. Van het begin van de filmgeschiedenis tot aan actuele ontwikkelingen. Zo krijgen klassiekers, nieuwe auteursfilms, vroege avant-gardefilms en de allernieuwste cinematografische VR-experimenten een plek. Het duiden en voorzien van de juiste context van de geselecteerde werken ziet Eye als een wezenlijke taak van het museum.

Van kwaliteitsfilms uit verschillende genres, van beginnende en gevestigde makers, van crossover-films tot films van experimentele makers, en ook blockbuster-filmmakers uit Hollywood die een cult-status hebben verworven, met films die met camerawerk, acteerwerk, soundtrack en montage een zeitgeist hebben weten te vangen. Deze films worden binnen uiteenlopende formats in Eye gepresenteerd, onderzocht en gecontextualiseerd. In het jaarprogramma wordt dan ook een balans gezocht tussen klassieke en hedendaagse film, tussen avant-garde en de grotere arthousefilms, tussen films uit Europa en films van andere continenten en films van beginnende makers en werk van gevestigde makers. En met een steeds scherper wordend oog en oor voor diversiteit.

Bezoekcijfers

In 2020 en 2021 was Eye vanwege de pandemie respectievelijk 15 weken en 24 weken gesloten. Ook kampte Eye, net als alle bioscopen en filmtheaters, in de meeste andere weken met een beperkte zaalcapaciteit vanwege de geldende coronamaatregelen. Dat dit effect heeft gehad op bezoek en recette, mag geen verrassing heten.

In 2022 lieten de cijfers over de bioscoopbranche het begin van herstel zien. In totaal werden er 25 miljoen bezoeken gebracht aan bioscopen, een stijging van 75 procent ten opzichte van 2021 (Bron: *Kerncijfers 2022 FDN en NVBF*). Eye trok 139.692 filmbezoekers, 64 procent meer dan in 2021 (89.549), en loopt daarmee enigszins achter op het landelijke gemiddelde.

Uit een vergelijking met de pre-coronajaren blijkt echter dat er nog geen sprake is van een volledig herstel: het aantal filmbezoeken in Eye in 2022 lag 36 procent lager dan het gemiddelde in 2018 en 2019 (respectievelijk 210.042 en 228.843 bezoekers).

Campagnebeeld Shochiku 100

Shochiku 100

3 februari tot en met 2 maart 2022

Kort na de laatste lockdown schoot de programmering uit de startblokken met het lang verwachte retrospectief rond de legendarische Japanse filmstudio Shochiku, die in 2020 zijn eeuwfeest vierde. Door de pandemie duurde het uiteindelijk twee jaar voordat het programma gerealiseerd kon worden. Dat het programma het wachten waard was, bleek uit het publiek, dat in groten getale het programma bezocht ondanks de toen nog geldende toegangsrestricties.

Een aantal van de films werd voor het eerst in Nederland vertoond; de films waren te zien op 35mm en als digitale restauraties, met live muzikale begeleiding bij de stille films en inleidingen door Japan-kenners. Bij het programma bracht Eye ook (digitale) restauraties van vier Ozu-klassiekers in de landelijke theaters: *The Flavor of Green Tea over Rice* (1952), *Tokyo Story* (1953), *Early Spring* (1956) en *Tokyo Twilight* (1957).

Hoogtepunt in het programma was de integrale vertoning van *The Human Condition*-trilogie (1959/1961) van Masaki Kobayashi, na meer dan 30 jaar weer in de oorspronkelijke versie van bijna 10 uur in Nederland te zien. In dit epische oorlogsdrama moet een pacifist zijn principes voortdurend afwegen tegen de harde werkelijkheid van oorlog.

Ook elders in het land was er belangstelling voor dit epos: in Kino (Rotterdam) werd een extra, eveneens drukbezochte voorstelling georganiseerd. *Shochiku 100* trok in totaal 1.640 bezoekers. De vier Ozu-films trokken landelijk nog eens 875 bezoekers, waarvan 175 in Eye.

Het programma werd samengesteld in samenwerking met curator en Japan-expert Dick Stegewerns. *Shochiku 100* werd mede mogelijk gemaakt door de Japan Foundation in Tokio.

‘Prachtig programma... Kers op de taart zijn vier gerestaureerde films van de befaamde Yasujiro Ozu, die niet alleen in Eye maar de komende tijd ook in filmtheaters door het land te zien zullen zijn.’

(Cultureel Persbureau)

‘... het magistrale oorlogsdrama van Masaki Kobayashi ... een geweldige, niet te vergeten belevenis.’

(Cultureel Persbureau)

Filmstill *The Human Condition*

Revolusi!

11 tot en met 29 maart

In samenwerking met het Rijksmuseum organiseerde Eye naar aanleiding van de veelbesproken tentoonstelling *Revolusi!* een programma rond de verbeelding van de Indonesische onafhankelijkheidsstrijd op film. Verschillende persoonlijke perspectieven op het conflict vormden het uitgangspunt. Te zien waren films van populaire Indonesische makers, Nederlandse speelfilms en historische opnamen uit de archieven van onder andere Eye, Beeld en Geluid en het Nederlands Instituut voor Militaire Historie. Bij de programmering van de Indonesische speelfilms werd samengewerkt met Indonesische filmproducenten en wetenschappers die betrokken zijn bij de restauratie van Indonesisch filmerfgoed.

Het programma werd middels gesprekken met filmregisseurs en historici voorzien van cultureel-historische context. Media- en cultuurwetenschapper Arnoud Arps, die aan de UvA promoveert op de weergave van de onafhankelijkheidsstrijd in de populaire Indonesische cultuur, verzorgde de inleidingen bij de Indonesische films. Onder de gasten waren verder filmmakers als Hans Hylkema (*Oeroeg*), Kim Kokosky Deforchaux (*Hantu*), beeldend kunstenaar en filmmaker Monique Verhoeckx (*BLAK Stories*) en historica en televisieregisseur Gerda Jansen Hendriks (themavoorstelling *Oorlog in De Oost* – propaganda en het Nederlandse bioscoopjournaal).

Het programma trok meer dan 600 bezoekers, onder wie veel mensen met een Indische of Indonesische achtergrond. Parallel aan het zaalprogramma was een selectie gerelateerde films en documentaires te zien op de Eye Film Player, tot nu toe goed voor een kleine 500 views. NRC Handelsblad wijdde een paginagroot artikel aan het programma waarin Eye-programmeur Leo van Hee werd geïnterviewd over onder meer de vraag

27 waarom het in de Nederlandse filmwereld tot in de jaren negentig stil bleef over de dekolonisatie van Indonesië. In het nieuwste Filmjaarboek 2021/2022 stond ook filmcriticus Hans Beerekamp uitgebreid stil bij dit onderwerp.

Kino Ukraïna

8 tot en met 26 mei

Op 24 februari 2022 viel Rusland met veel geweld het buurland Oekraïne binnen. Waar de meeste filmtheaters na de eerste ontzetting hierover besloten om eenmalig films van Sergej Loznitsa te vertonen, zoals *Donbass* (een film uit 2015 die weergaloos de chaos en verwoesting van oorlog verbeeldt), besloot Eye een diepere blik te werpen op de rijke Oekraïense filmgeschiedenis.

Onder de titel *Kino Ukraïna* presenteerde Eye van 8 tot en met 26 mei een tiental films van filmmakers die geboren werden of werkzaam waren (of zijn) in Oekraïne. Eye vertoonde klassiekers van de Oekraïense cinema naast hedendaagse producties van geëngageerde filmmakers en kunstenaars. Samen geven ze een beeld van Oekraïne, haar cultuur en geschiedenis. De films reikten van de jaren dertig en zestig van de vorige eeuw tot nu, van de Sovjettijd tot aan de invasie van Oekraïne door de Russische troepen. De verbindende factor tussen deze uiteenlopende makers in tijd en stijl en van verschillende leeftijden en achtergronden, is hun onafhankelijke geest.

Zo keerden regisseurs als Dovzjenko, Moeratova en Iljenko zich niet zonder gevolgen tegen de esthetiek van het socialistisch-realisme, terwijl de makers van de nieuwste generatie (Roman Bondartsjoek, Maryna Er Gorbach) de realiteit van de Russische agressie moedig tot onderwerp maken van hun vertellingen.

Campagnebeeld Revolusi!

Filmposter Klondike

Naast vertoningen met inleidingen bood Eye ook context en speciale programmering, zoals de vertoning van het epische *Zemlja (Earth)* van Oleksandr Dovzjenko (Sovjet-Unie 1930), met live muzikale begeleiding door de Oekraïense Maryanka Golovchenko (zang), Pau Sola Masafrets (cello), Geerte de Koe (viool) en Cengiz Arslanpay (blaas-instrumenten, electronics en modulaire synthesizers). En de vertoning van de prachtige klassieker *Bron voor de dorstigen* van Joeri Iljenko (Sovjet-Unie 1965), met vooraf een gesprek met Robbie Schweiger, kunsthistoricus, slavist en onderzoeker bij Stedelijk Museum Amsterdam, en de Oekraïense kunstenaar Nikolai Karabinovich. De Oekraïense regisseur Mariia

Ponomarova gaf hierbij introducties bij de films. Tevens ging *Klondike* van Maryna Er Gorbach in voorpremière in Eye.

Alle programmeurs van Eye hebben meegewerkt aan Kino Ukraïna. Het is een van de weinige programma's die op deze manier in teamverband is gemaakt. Het is een van de redenen dat Eye in zo'n kort tijdsbestek zo'n groot programma heeft kunnen realiseren. Met een apart benoemde coördinator binnen het team werden ook de deadlines voor communicatie en productie gehaald en de prints op tijd gelokaliseerd en besteld. Het kreeg hier en daar pers aandacht en heeft bijna 500 bezoekers getrokken.

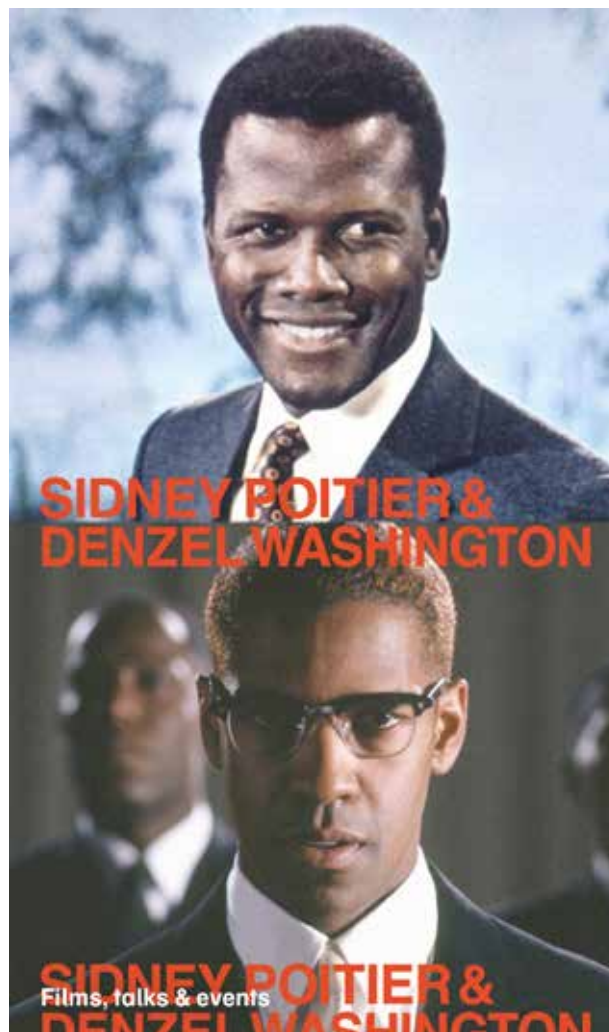
De gehele opbrengst van de kaartverkoop daarvan is geschonken aan het Oleksandr Dovzhenko National Centre, het grootste filmarchief van en collega-instituut in Oekraïne.

Publiekstrekkers

De meest succesvolle titel in Eye was van Nederlandse makelij: de stopmotion-animatie *Knor*. *Knor* werd gevolgd door titels die Eye in het kader van Previously Unreleased heeft uitgebracht en vertoond: *Dwelling in the Fuchun Mountains* en *In the Heat of the Night*, de klassieker met Sidney Poitier. Ook de eigen distributie-release *Mamma Roma* en andere Previously Unreleased-titels deden het goed bij het publiek.

Wat nieuwe arthousefilms betreft viel op dat veel distributeurs vooral het voorjaar en najaar hebben gekozen om hun 'grotere' titels uit te brengen. Dat betekende dat in de zomer minder en kleinere titels zijn uitgebracht. Het nog altijd uitdijende aantal arthouse-zalen in Amsterdam maakte dat die titels ook nog eens in steeds meer 'kopieën' in Amsterdam te zien zijn. De koek moet over meerdere bordjes worden verdeeld waardoor – evenals door het mooie weer – een groot aantal titels behoorlijk is geflopt.

Een aantal theaters heeft dat opgevangen door commerciële titels te draaien (bijvoorbeeld *Elvis*, *Nope*), maar dat past niet in het profiel van Eye. Eye heeft zich goed staande gehouden met het zomerprogramma rond Sidney Poitier & Denzel Washington, Previously Unreleased en klassieker-programmering, maar ook door sommige titels langer te programmeren dan andere theaters. Denk aan films als *Crimes of the Future* van David Cronenberg, *Il buco* van Michelangelo Frammartino, *Drive My Car* van Ryusuke Hamaguchi en *Silence of the Tides* van Pieter-Rim de Kroon.

Campagnebeeld Sidney Poitier & Denzel Washington

Zomerprogramma – Sidney Poitier & Denzel Washington

8 juli tot en met 31 augustus

In de zomer van 2022 werden de films van Sidney Poitier en Denzel Washington gepresenteerd in Eye als duo- retrospectief. Poitier en Washington: goede vrienden, rolmodel en mentor, voorloper en opvolger. Van beide acteurs werden elf films vertoond. Poitier speelde in de jaren 50 in een reeks hitfilms, zoals *Blackboard Jungle* en *The Defiant Ones*, die allemaal te zien waren in Eye. Evenals de best scorende films van 1967: *In the Heat of the Night*, *To Sir, With Love* en *Guess Who's Coming to Dinner*. Hij won als eerste zwarte man de Oscar voor *Lilies of the Field* en 38 jaar later werd Denzel Washington de tweede zwarte man die deze prijs won, voor zijn rol in *Training Day*. We hebben deze zomer de veelzijdigheid gezien van Washington in films zoals *Philadelphia*, *Flight* en *The Tragedy of Macbeth*. Hij wordt veelgeprezen om zijn vertolking van historische figuren zoals in *Cry Freedom*, *Malcolm X* en *The Hurricane*.

Naast de reguliere vertoningen waren er films te zien als double bills, films met inleidingen, spoken-word-performances en een talk bij *A Raisin in the Sun* met makers van de Nederlandse versie van de gelijknamige theaterstuk.

Ondanks de daling in de landelijke bezoekerscijfers werd het zomerprogramma goed bezocht. Niet alleen de bezoekers waren enthousiast over de twee grote acteurs, maar ook de media:

‘...twee van de grootste acteurs die Hollywood heeft voortgebracht...’

(NRC Handelsblad)

‘... Wat Poitier en Washington uniek maakt, is niet dat zij perfectie kunnen overbrengen, maar juist dat ze bij machte zijn om de nuances van de menselijke ervaring neer te zetten...’

(Filmkrant)

‘...een retrospectief van Sidney Poitier en Denzel Washington, twee topacteurs die opstonden tegen racisme...’

(de Volkskrant)

‘...Twee fenomenale acteurs die ieder op hun manier een wegbereider zijn geweest voor de generatie na hen...’

(Het Parool)

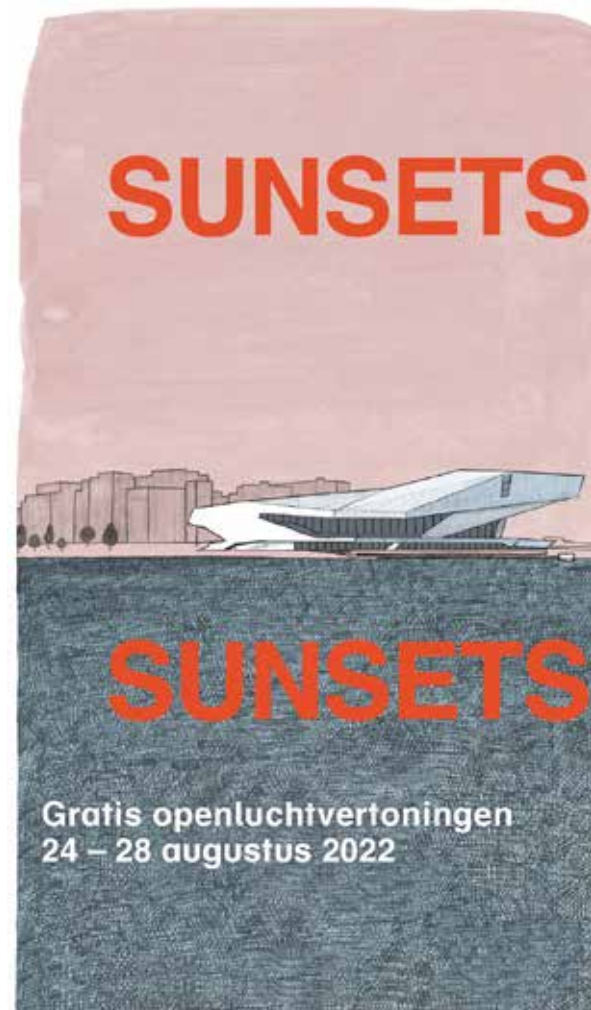
Sunsets 2022

24 tot en met 28 augustus

Na het succes van 2021 is besloten om de openluchtvoorstellingen van Sunsets wederom eind augustus plaats te laten vinden op het Oeverpark naast het museumgebouw. Ook in 2022 vonden vijf filmavonden plaats na zonsondergang.

Op het programma vijf films die aansluiten bij de lopende reeksen en programma's: (*Donnie Darko*) Badlands, (*Beau travail*) Restored & Unseen, (*Karakter*) Eye Classics en (*Boy*) MovieZone. Het Britse keukendrama *Boiling Point* ging tijdens Sunsets in voorpremière. Er is gekeken naar een diverse representatie van maker, land en onderwerpkeuze.

Bij de voorstelling van *Karakter* werd een Q&A met Mike van Diem en Fedja van Huêt gehouden. De andere voorprogramma's bestonden uit een quizvraag op basis van een muziekvideo. Gemiddeld trok Sunsets 270 bezoekers per voorstelling. Het programma is zeer goed opgepakt in de Amsterdamse pers, waardoor de gratis plaatsen, op *Beau travail* na, al een week voor Sunsets waren volgeboekt.

Campagnebeeld Sunsets 2022

‘Hier moet je zijn voor een zomerse filmavond in Amsterdam. Filmmuseum Eye laat de zomer natuurlijk niet aan zich voorbijgaan: bij het park van het museumgebouw wordt ook dit jaar weer Sunsets georganiseerd, openluchtfilms tijdens zonsondergang. Van klassiekers zo-als *Donnie Darko* (Richard Kelly, 2001) en de Nederlandse film *Karakter* (Mike van Diem) die in 1998 de Oscar voor Beste niet-Engelstalige film won, tot de niet eerder vertoonde film *Boiling Point* (2021, Philip Barantini).’

(Het Parool)

All That Jazz

9 september tot en met 2 oktober

In september presenteerde Eye een wervelend programma over jazz en film, met klassiekers, live performances en aandacht voor bijzondere avant-garde- en activistische filmmakers met een passie voor jazz. Van Miles Davis tot Vincent de Boer, van Sun Ra tot Ornette Coleman.

Jazzgrootheden als Miles Davis, Herbie Hancock, Dexter Gordon en Ornette Coleman hebben allemaal wel eens muziek voor een film gemaakt. Als muzikanten gaven ze zo vorm aan het werk van eigenzinnige regisseurs als Louis Malle, Bertrand Tavernier en David Cronenberg.

In *All That Jazz* is te zien en te horen hoe jazzmuzici van betekenis zijn geweest voor de vroegere en hedendaagse film, als componist of als live uitvoerder van een score. Denk aan films als *Ascenseur pour l'échafaud* (Louis Malle, 1958), David Cronenbergs *Naked Lunch* (1991) of *Whiplash* (2014) van Damien Chazelle.

Filmstill *Whiplash*

Behalve de vertoning van een vijftiental 'jazzfilms' waarin jazz klinkt als opwindende, atypische filmmuziek, bracht *All That Jazz* live uitvoeringen van nieuw jazzscores bij stille films. Ook was er aandacht voor de bemoeienis van jazzmusici met korte films van avant-garde-films als Johan van der Keuken, Vincent de Boer, Len Lye en Lambart & McLaren.

Bijzonder was het programma rond de New Yorkse avant-garde filmmaker Shirley Clarke die vanaf de jaren zestig sterk door jazz beïnvloede films maakte, zoals *The Connection* (1961). Speciale aandacht is er ook voor Larry Clark, een van de boegbeelden van de L.A. Rebellion, een filmbeweging van jonge zwarte filmmakers die een New Black Cinema wilde creëren. Met *Passing Through* (1977) maakte Larry Clark misschien wel de ultieme jazzfilm.

Opening All That Jazz. Foto: Jordi Wallenburg

Cello & Film

In samenwerking met de Cello Biennale en het Muziekgebouw aan het IJ, presenteerde Eye eind september onder andere *Vampyr*, gebaseerd op *In a Glass Darkly*, een verzameling van verhalen uit 1872 van J. Sheridan Le Fanu. De regisseur Carl Theodor Dreyer put uit twee van die verhalen voor *Vampyr*; het ene is 'Carmilla', een lesbisch vampierverhaal, en het andere is 'The Room in the Dragon Volant' over een levende begrafenis. Julian West speelt de rol van Allan Gray, een student van het occulte die in het dorp Courtempierre arriveert, dat onder de vloek van een vampier is gevallen.

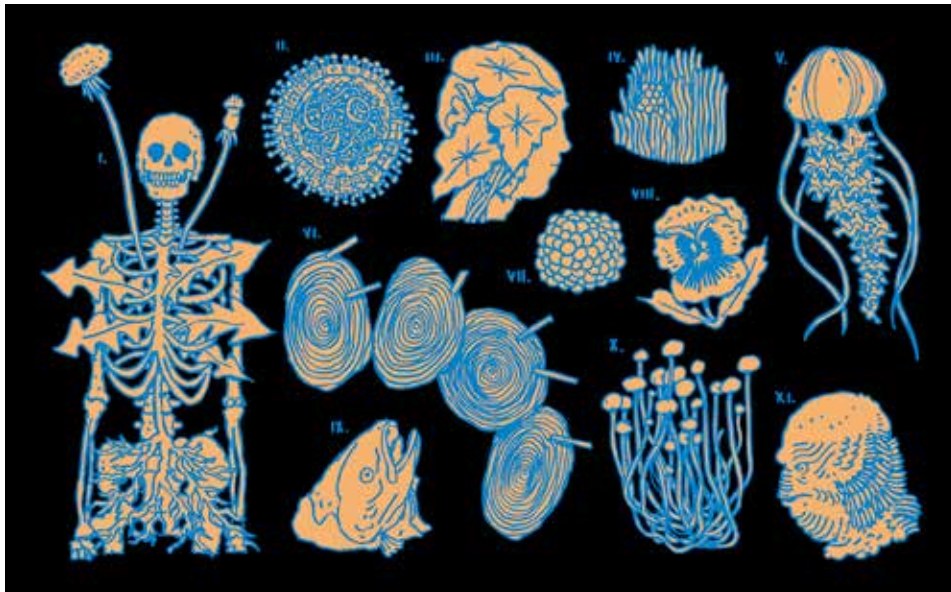
Vampyr is volledig op locatie opgenomen en om het sfeergehalte te versterken koos regisseur Carl Theodor Dreyer voor een vervaagde, soft-focus cameratechniek. *Vampyr* werd live begeleid met nieuwe muziek van en door Metrocelli: Joel Siepmann, Yasha Albracht, Annie Tångberg, Emile Visser en de bandoneonist Martin de Ruiter.

Cinema Ecologica

In 2022 vond de vierde – en voorlopig laatste – editie van *Cinema Ecologica* plaats. Cinema Ecologica is een kritisch programma over hoe filmmakers de gevolgen van menselijke hebzucht hebben verbeeld. Met klassiekers als *Koyaanisqatsi* en *The Wolf of Wall Street*, specials over duurzame mode, en discussies met kunstenaars en wetenschappers.

De wereld kampt met grote ecologische veranderingen en problemen. De vraag is: kan film ons helpen een beeld te vormen van de wereld zoals we die willen bewonen? En op welke manier kan cinema bijdragen aan het debat over de invloed van de mens op planeet Aarde?

Luxewarenhuis De Bijenkorf stond erom bekend: de Drie Dwaze Dagen waarop het publiek naar binnen mocht om de koopjes van het jaar te bemachtigen. Het liep storm bij dit feest van (afgeprijsde) consumptie, dat je als de hoogmis van het kapitalisme zou kunnen zien.

Campagnebeeld Cinema Ecologica

Zo dwaas als toen werd het niet in het filmmuseum, maar het drie weken durende programma legde wel onze hebzucht onder het vergrootglas.

Te zien waren speelfilms, korte films en kunstenaarsfilms waarin – gestileerd, recht voor z'n raap of raadselachtig – de door de mens veroorzaakte uitputting en vervuiling van de aarde aan de orde komen. Op het programma stonden onder meer Godfrey Reggio's klassieker *Koyaanisqatsi* (1982), *Pripyat* (2016) van Nikolaus Gyerhalter, George A. Romero's *Dawn of the Dead* (1978), Martin Scorsese's *The Wolf of Wall Street* (2014) en Jia Zhang-ke's *Still Life* (2006).

Ook waren er specials, met discussies, ontmoetingen en bijzondere vertoningen, voor wie zich verder wilde verdiepen in het thema. Denk aan een aflevering over duurzame mode in samenwerking met het interactieve Fashion for Good Museum en een optreden van het elektroakoestisch duo Wanderwelle.

Xtended: On the Morning You Wake (to the End of the World)

14 tot en met 23 oktober 2022

Op 13 januari 2018 werden de 1,6 miljoen inwoners van Hawaï opgeschrikt door een push-bericht van de overheid over een op handen zijnde nucleaire aanval. Het VR-werk *On the Morning You Wake (to the End of the World)* van Mike Brett, Steve Jamison, Arnaud Colinart en Pierre Zandrowicz laat je de ijzingwekkende 38 minuten beleven die ontvangers van het bericht meemaakten voordat duidelijk werd dat het vals alarm betrof.

Stills *On the Morning You Wake (to the End of the World)*

Familie-activiteiten

Op World Cleanup Day, de jaarlijkse wereldwijde actie waarbij je kunt helpen om het probleem van zwerfvuil aan te pakken. Op die dag vertoonde Eye een filmprogramma met drie films over plastic soep, waaronder de film *Julieta en de schildpadden in de plastic soep*. Regisseur Mirjam Marks gaf een inleiding bij de film. Daarnaast korte films uit de Korte Film Poule met hetzelfde thema. Ook was er die dag in de Studio de filmworkshop *Jonge helden stoppen de PlasticSoep* voor kinderen vanaf 8 jaar.

Rond de Cello Biënnale was de jeugdvoorstelling *Gôshu de cellist* te zien, een tedere en poëtische Japanse animatiefilm over een jongetje dat cello speelt, maar uit het orkest wordt gezet. Met behulp van dieren weet hij zich toch weer terug te vechten. De stemmen worden (in het Nederlands) live gesproken, met vooraf een kort cello-optreden.

Tijdens herfstvakantie en dan gaan er altijd meerdere jeugdfilms in release. Die maand gingen de films *Totem* en *Nelly Rapp* in première. *Totem* was de openingsfilm van Cinekid 2022. De film is genomineerd voor Beste Kinderfilm en Beste Nederlandse Kinderfilm.

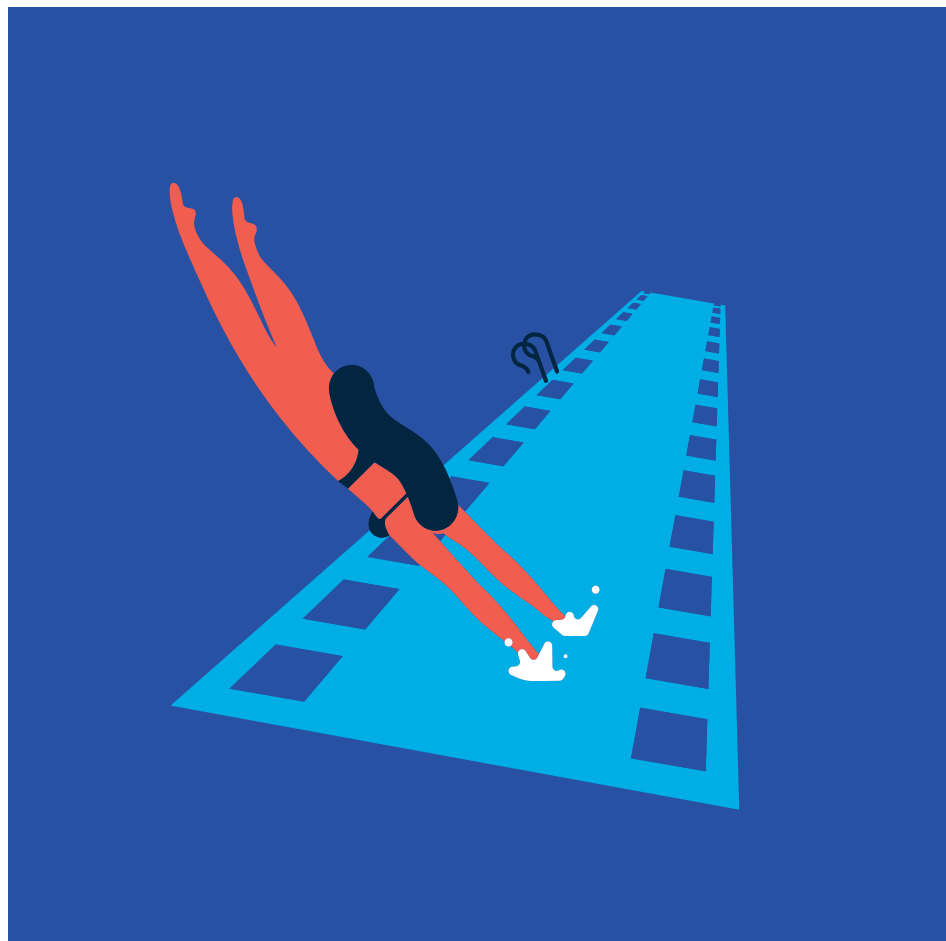
Previously Unreleased

Binnen Previously Unreleased was er afgelopen jaar veel aandacht voor opkomende jonge makers uit alle werelddelen, nieuw werk van gerenommeerde filmauteurs en nieuwe en soms 'vergeten' vrouwelijke makers.

Previously Unreleased ging op 27 juni van start in Eye met een special: Cristi Puiu's *Malmkrog*, als enige van de elf titels alleen in Eye te zien. De film is door Eye aangekocht voor de collectie. Op 30 juni gaat de eerste landelijke film uit het programma in

première in De FilmHallén: Joanna Hogg's *The Souvenir: Part II* met onder andere Tilda en dochter Honor Swinton in de hoofdrol. Andere films komen van nieuwkomers als Ainhua Rodriguez, Gu Xiaogang en Fran Kranz, maar ook werk van gerenommeerde filmmakers als Joanna Hogg, Kornél Mundruczó, Benedek Fliegauf en Cristi Puiu.

De titels die in 2022 onder Previously Unreleased uitgebracht en vertoond zijn, werden bovengemiddeld goed bezocht.

Campagnebeeld Previously Unreleased

DIGITALE PRESENTATIE

Film Catcher

Eind 2022 is de installatie 360° in de Vaste presentatie ontmanteld en is de begonnen met de ombouw van de ruimte tot Film Catcher. Film Catcher laat bezoekers zoeken in de collectie op basis van visuele kenmerken zoals kleur (rood, groen, blauw), vorm (bijvoorbeeld cirkels) of kadering (denk aan close-up). Na het kiezen van een van deze kenmerken ziet de bezoeker op de wand fragmenten van verschillende films uit de collectie die dit kenmerk delen. Op deze manier ervaren bezoekers op een immersieve manier de omvang en diversiteit van de collectie en is het mogelijk relaties te leggen tussen films uit geheel verschillende periodes en/of genres. Ook kunnen bezoekers een fragment op de wand selecteren en zien uit welke film het fragment komt. Desgewenst kan de bezoeker ter plekke de gehele film bekijken.

Om de Eye Film Catcher mogelijk te maken, heeft de afdeling Digital Access het afgelopen jaar honderden films uit de collectie gereedgemaakt voor gebruik. Ook is aan honderden makers en rechthebbenden toestemming gevraagd voor het gebruik van films in de filminstallatie.

Voor de ontwikkeling en de installatie van de nieuwe presentatie werkte Eye samen met Studio Louter (concept), Kiss the Frog (front-end applicaties), arQive (back-end applicaties), Atelier Alkema (interieurontwerp), Indyvideo (AV-advies), Ata Tech (hardware) en Surinamekade (interieurbouw). Film Catcher werd op 12 december geopend voor het publiek. De eerste twee weken was de presentatie voor iedereen gratis te bezoeken. Dagelijks was een gids aanwezig die de Film Catcher aan bezoekers introduceerde. De nieuwe filminstallatie trok in de eerste drie weken circa 10.000 mensen.

Eye Film Player

De Eye Film Player (player.eyefilm.nl) is het streamingplatform waarop het publiek *on demand* een groeiende selectie titels uit de collectie van Eye kan bekijken. Het platform heeft nadrukkelijk een ideële doelstelling: Eye wil de films in de collectie niet alleen in het museum, maar ook online vertonen zodat iedereen toegang heeft tot dit bijzondere film-erfgoed en zich bewust wordt van de rijke geschiedenis van de film, die al ruim een eeuw teruggaat. Wekelijks worden nieuwe titels toegevoegd.

De Eye Film Player bestond in oktober 2022 twee jaar. In 2022 is wat betreft de programmering vooral ingezet op het versterken van de relatie tussen de themaprogramma's in Eye en de programmering op de Eye Film Player.

Film Catcher. Foto: Jordi Wallenburg

Eye Film Player

34 Bij *Revolusi!* werd bijvoorbeeld een filmprogramma dat aansloot bij de tentoonstelling in het Rijksmuseum over de politieke strijd van de Indonesiërs en de erfenis van het kolonialisme gepubliceerd; bij *Badlands* werden films van aanstormend filmtalenten als Kevin Osepa, Vincent Tilanius en Sharif Abdel Mawla beschikbaar gesteld; en bij *Kino Ukraïna* waren onder andere negen films van de Oekraïense regisseur Sergei Loznitsa (*Donbass*, *My Joy*) te zien. De opbrengsten van deze films gingen naar Film-makers at War.

Ook waren op de Eye Film Player films te zien bij *Cinema Ecologica* – een programma over hoe filmregisseurs de verhouding tussen de mens en de natuur verbeelden, en films uit het programma van de tweejaarlijkse International Conference over academische vraagstukken en ontwikkelingen. Alle films op de Eye Film Player werden in 2022 beschikbaar gemaakt voor klassikaal, educatief gebruik. [zie player.eyefilm.nl/nl/in-de-klas](http://zie.player.eyefilm.nl/nl/in-de-klas)

Restaurants met nieuwe muziek

De programmering op de Eye Film Player is tevens een reflectie van de activiteiten rondom de collectie. Een goed voorbeeld is het programma *Stille films met muziek*, waarmee stille filmklassiekers geïntroduceerd worden bij een breder publiek. Filmcomponisten maken nieuwe scores bij door Eye gerestaureerde films als *Haar overwinning* (Clarence G. Badger, 1919) met muziek van Daan van den Hurk (NL), *Desmet-collectie: Cinema Fashionista* – muziek: Cellophon (DE), *De kleine predikant* (Penrhyn Stanlaws, 1921) met muziek van José María Serralde Ruiz (MX) en *J'accuse* (Abel Gance, 1919) met muziek van Robert Israel (VS). Ook publiceerde Eye recente restauraties zoals *Naakt over de schutting* (Frans Weisz, 1973) en *Cha-cha* (Herbert Curiël, 1979).

Animatie

Het programma *Reclames van de Geesink Studio (1942-1972)* bestaat uit tien themaprogramma's met de mooiste reclames gemaakt door de Geesink Studio (bekend van Loeki de Leeuw). Met artikelen in onder andere de VPRO Gids en de Volkskrant. Naast de Geesink-films werden in 2022 ook animaties van Paul Driessen en Gerrit van Dijk gepubliceerd.

Klassiekers en internationale arthouse

Regelmatig maakt Eye filmklassiekers en internationale arthousefilms online beschikbaar. In 2022 waren dit onder andere *La dolce vita* (Fellini, 1960), *Otto e mezzo* (Fellini, 1963), *Mamma Roma* (Pasolini, 1962), *Basic Instinct* (Paul Verhoeven, 1992), *Play* (Ruben Östlund, 2011) en *Women Without Men* (Shirin Neshat, 2009).

Filmmakers in focus

Jaarlijks organiseert Eye een focusprogramma rondom filmmakers waarvan Eye (een deel van) het oeuvre heeft gerestaureerd. In 2022 waren dat Louis van Gasteren, Nouchka van Brakel en Johan van der Keuken.

YouTube

Eye heeft een YouTube-kanaal met ruim 34.000 abonnees, waar inmiddels meer dan 2.350 films uit de collectie te zien zijn. Deze films vormen een wereldwijd en laagdrempelig visitekaartje voor Eye. Het afgelopen jaar was *Mardi Gras Carnival* uit 1898 daar het beste voorbeeld van, met meer dan 80.000 views. Het afgelopen jaar zijn ook veel items uit de Bits & Pieces-collectie gepubliceerd die enthousiast gevolgd worden door een klein maar toegewijd publiek van stille-filmkenners. Toen Eye in de jaren 90 begon met het systematisch conserveren van deze fragmenten, was het in veel gevallen onbegonnen werk om ze te identificeren. Dankzij YouTube is dat veranderd: van de 527 Bits

& Pieces die inmiddels op YouTube gepubliceerd zijn, zijn er 124 door volgers van het Eye YouTube-kanaal geïdentificeerd. In veel andere gevallen heeft Eye nuttige aanvullende informatie verkregen over bijvoorbeeld opnamelocaties en acteurs.

Filmdatabase

Een schat aan informatie over de geschiedenis van Nederlandse film en filmcultuur kun je vinden op filmdatabase.eyefilm.nl. Deze database is gevuld met lemma's over films, personen en productiebedrijven en wordt geleidelijk uitgebreid. Daarnaast zijn er achtergrondartikelen die ingaan op bredere ontwikkelingen of historische gebeurtenissen die te maken hebben met de Nederlandse filmcultuur. Op dit moment ligt de nadruk op vroege film (ca 1900-1930), experimentele film en Nederlandse speelfilm tot en met 1975.

Filmdossiers

De Filmdossiers vormen een verzameling *long reads* over onderwerpen die direct uit onze collectie voortkomen. Eye geeft regelmatig extra aandacht aan specifieke films uit de collectie, of actuele gebeurtenissen die een relatie hebben met de collectie. Allerlei kwesties komen aan bod: is een film wel te restaureren als het oorspronkelijke kleurenprocedé niet meer bestaat? Hoe verhouden twee verschillende eindmontages van één film zich tot elkaar? Wat vertelt een bedrijfsboekhouding over een avondje film 100 jaar geleden?

Jan Bot is dood, lang leve Jan Bot

Jan Bot is de eerste AI-kunstenaar van Eye Film-museum. Sinds 2018 reflecteert Jan Bot op de actualiteit door poëtische films te maken met beelden uit de collectie Bits & Pieces van Eye. Het project is ontstaan vanuit het idee om filmarchieven te actualiseren en de schoonheid van de kruising tussen big data, kunstmatige intelligentie en internet-cultuur te onderzoeken.

Jan Bot is gemaakt als reflectie op massaproductie van 'content' in tijden van sociale media: content wordt niet wordt gecreëerd, maar in grote batches gegenereerd door algoritmes, om te voldoen aan de steeds grotere vraag van de aandachtseconomie.

Sinds 2018 heeft Jan Bot een gigantische hoeveelheid films geproduceerd. De AI-software van Jan Bot is inmiddels verouderd en het is tijd om hem uit te schakelen. Op de server van Jan Bot is een script geactiveerd dat steeds honderden van zijn films willekeurig vernietigt.

Tegelijkertijd wordt het artistieke erfgoed naar de volgende toekomst gebracht. Vóór zijn overlijden worden film- en web3-liefhebbers uitgenodigd om een NFT van een film van Jan Bot te kopen en daarmee bij te dragen aan het behoud van het werk van Jan Bot.

Op deze manier wordt onderzocht hoe NFT's kunnen worden ingezet om filmarchieven te activeren en er verbinding mee te maken. De NFT's van Jan Bot zijn als fysieke kaarten te koop in de Eye Shop. Elke kaart bevat een geheime code waarmee de NFT geclaimd kan worden.

Jan Bot is dood, lang leve Jan Bot is een hommage aan filmesthetiek en de lange traditie van artistieke samenwerking tussen mens en machine.

Jan Bot NFT's

COLLECTIE

COLLECTIE

37 De collectie is het fundament van Eye. Meer dan vijftigduizend films die samen een spiegel van onze tijd vormen. Een onuitputtelijke bron voor verhalen, voor lessen uit en over het verleden, voor nieuwe perspectieven op (film)geschiedenis en voor nieuwe ideeën voor de toekomst. De collectie groeit nog dagelijks. Niet alleen met nieuwe Nederlandse films (zo'n 150 per jaar), maar ook vanwege acquisitie (van klassiekers tot immersieve media) en een stijgend aantal schenkingen en overdracht van archieven van makers.

Voor deze internationale cinematografische rijkdom zorgt Eye als schatbewaarder met als doel de collectie te conserveren, ontsluiten, te (laten) gebruiken en hergebruiken. Als internationaal expertisecentrum met een gerespecteerde academische functie is er sprake van een voortdurende kennisuitwisseling en samenwerking met collega-instellingen (archieven, cinematheken, festivals, musea en universiteiten) in binnen- en buitenland.

Uit: Activiteitenplan 2021-2024

Ati Mul

Ati Mul

Op 22 maart 2022 overleed filmhistorica en filmverzamelaarster Ati Mul (1947). Zij beheerde met haar partner Tjitte de Vries (overleden in 2015) het Melbourne-Cooper Fonds dat bij Eye is ondergebracht. Samen schreven ze in 2009 de biografie van de Engelse pionier van de stopmotion animatiefilm Arthur Melbourne-Cooper *They Thought It Was a Marvel, Arthur Melbourne-Cooper (1874-1961), Pioneer of Puppet Animation* (uitgave Amsterdam University Press). Ati Mul en Tjitte de Vries waren cinefielen en verzamelaars in hun diepste wezen. Een deel van hun enorme privécollectie werd in 1991 overgedragen aan de Vrienden van het Filmarchief en kwam uiteindelijk bij de Rijksuniversiteit Groningen en Eye terecht. Op de inventaris stonden onder meer 83 35mm-films, 449 16mm-films, 293 documentaires, 216 negatieven, 2000 affiches, 136 camera's en 103 projectoren. Ook schonken ze foto's en affiches aan het Geoffrey Donaldson Instituut.

Mul en De Vries publiceerden gezamenlijk onder meer Joop Geesink, *poppenfilmproducent* (1984) in het tijdschrift *Animatie*. Een waardevol artikel omdat het voor een groot deel gebaseerd was op interviews met oud-werknemers van de studio. De belangrijkste, internationaal toonaangevende publicaties van De Vries en Mul gaan over de Britse fotograaf en filmpionier Arthur Melbourne-Cooper, vooral bekend door zijn toepassing van stop-motientechnieken. Ze publiceerden *Arthur Melbourne-Cooper, Film Pioneer Wronged by History* (1994), *A Documentation of Sources* (2004) en het boek *They Thought It Was a Marvel, Arthur Melbourne-Cooper (1874-1961), Pioneer of Puppet Animation* (2009). Tot haar dood bleef ze doorwerken aan een nieuwe publicatie over Melbourne-Cooper en het beheren van de verzamelingen informatie en apparatuur in haar huis.

Meet the Archive 2022

Hoe groot en veelzijdig de Eye-collectie is, wordt ieder jaar duidelijk als de collectiespecialisten voor het voetlicht treden tijdens Meet the Archive. Meet the Archive brengt bijzondere verhalen over de (vroege) filmgeschiedenis, haalt vergeten filmmakers naar voren, bericht over nieuwe samenwerkingen en laat zien wat vaak verborgen blijft: de bedrijvigheid achter de schermen van de dagelijkse programmering.

Gelukkig vond de editie in 2022 weer gewoon in de filmzaal plaats. Op 28 mei vertelden de collectiespecialisten over de restauratie van *Oema foe Sranan/Vrouwen van Suriname* (ook te zien in de avondvoorstelling), de verwerving van de unieke poppencollectie van Joop Geesink en het Segundo de Chomón-jaar. Verder werd er aandacht besteed aan de Nederlandse filmmakers Ton van Saane en Ida Lohman. Artist in Residence Imran Channa gaf een presentatie van zijn werk met bijzondere interesse in de koloniale collectie van Eye. Ook was de documentaire *Knockin' on Hermans Door* van Stefano Bertacchini te zien. Nooit eerder ver-

38 toonde opnamen van Herman Brood-songs en teruggevonden beelden van de chaotische draaidagen van de film *Cha-cha* zijn de basis voor deze documentaire over het woelige tijdsbeeld van de Amsterdamse popscene eind jaren zeventig. In de avond ging de restauratie van *Oema foe Sranan/Vrouwen van Suriname* in première.

Opening *Oema foe Sranan/Vrouwen van Suriname*.
Foto: Jordi Wallenburg

Oema foe Sranan/Vrouwen van Suriname

Oema foe Sranan/Vrouwen van Suriname is de eerste documentaire over Suriname gesproken in het Sranantongo en laat zien hoe Suriname ervoor stond in de jaren rond de onafhankelijkheid.

Regisseur At van Praag koos vier strijd bare vrouwen, Jetty, Sonja, Somai en Sylvie, die vertellen hoe ze het hoofd boven water houden in barre omstandigheden. Ze hebben kinderrijke gezinnen te voeden; de mannen werken in de stad en verdienen een karig loon – van de beloofde welvaartstijging is weinig te merken.

Filmposter *Oema foe Sranan/Vrouwen van Suriname*

Net als in de jaren voor de Srefidensi (onafhankelijkheid) worden Suriname's rijkdommen (bauxiet, goud, olie) gewonnen en geëxploiteerd door de grote Nederlandse en Amerikaanse bedrijven, de bevolking deelt niet in de opbrengsten.

De slechte economische situatie en de corruptie in regeringskringen leiden ertoe dat veel Surinamers naar Nederland trekken. Daar krijgen ze te maken met discriminatie, racisme en werkloosheid. Sonja vertelt over jonge Surinamers die leegstaande flats in de Bijlmermeer kraken, om de beroerde en dure huisvesting (pensions) te ontvluchten. 'Toch hebben we, nadat we ons verenigd hadden, ons doel bereikt. Negentig van de eerste krakers kregen een woonvergunning.'

Oema foe Sranan was een politieke film: een teken van solidariteit tussen Surinamers en Nederlanders die een collectieve boodschap overbrachten over de sociaal-politieke situatie van Suriname en de Surinaamse gemeenschap in Nederland. De documentaire werd geproduceerd door Cineclub Vrijheidsfilms in samenwerking met LOSON, de Landelijke Organisatie van Surinamers in Nederland.

De documentaire is heel lang niet te zien geweest in de filmtheaters, maar mag zich verheugen in grote belangstelling bij nieuwe generaties. Daarom besloten Eye en het IISG in 2021 tot restauratie. De hiervoor in het leven geroepen projectgroep bestond uit ex-LOSON-leden Henk Lalji, Nadia Tilon, Juanita Lalji en Ditter Blom, nieuwe filmmakers Kiki Ho, Ananta Khemradj en Luna Hupperetz, en Floris Paalman, UvA Coördinator MA Preservation & Presentation of the Moving Image.

Mardi Gras Carnival

Het Amerikaanse Library of Congress voegde de korte film *Mardi Gras Carnival* (VS, 1898) toe aan de National Film Registry. Eye Filmmuseum ontdekte eerder in 2022 dat het deze oudste bewaarde opnamen van het muziek- en paradefeest Mardi Gras in de collectie had.

Ieder jaar worden er slechts 25 Amerikaanse films toegevoegd aan de National Film Registry, waar klassiekers ontstaan als *Sunset Boulevard*, *Vertigo* en *The Wizard of Oz*. In 2022 valt *Mardi Gras Carnival* die eer toe. Het is de vroegst bekende film van de carnavalsoptocht in New Orleans, waarop verschillende praalwagens te zien zijn. *Mardi Gras Carnival* (VS, 1898, American Mutoscope Company, 1'50") maakt deel uit van de vermaarde Mutoscope and Biograph Collection van Eye. Deze zeldzame verzameling bestaat uit circa 200 films, bewaard op hun originele 68mm formaat.

De vondst van *Mardi Gras Carnival* haalde *The New York Times* en *Smithsonian Magazine*, en werd daarmee wereldnieuws. Aanleiding was de vertoning van de gedigitaliseerde opnamen op een tentoonstelling van het Louisiana State Museum. De collectiemedewerkers van Eye doken daarvoor in de collectie en vonden opnamen van een Mardi Gras-parade uit 1898. Het bleek al gauw een van de 'verborgen' schatten van Eye te zijn. Het Film-museum had het filmpje eind jaren negentig al geconserveerd op film, maar het was nog niet bekend dat het de oudste bekende opnamen van Mardi Gras en van de stad New Orleans betrof.

De gedigitaliseerde opnamen zijn behalve in het Louisiana State Museum ook te zien op het *YouTube*-kanaal van Eye, dat de afgelopen drie maanden bijna 40.000 keer is bekeken. Twee andere films uit de collectie van Eye zijn in 2014 al op de lijst van National Film Registry gezet: *Shoes*

(1916), gerestaureerd in 2010, inmiddels op de *Eye Film Player* te zien, en *The Dragon Painter* (1919), die op dit moment gerestaureerd wordt in samenwerking met het San Francisco Silent Film Festival (verwachte première mei 2023).

World Day for AudioVisual Heritage

Ieder jaar wordt er op 27 oktober de World Day for Audiovisual Heritage (WAVHD) gevierd door de instituten van filmerfgoed. De WAVHD is een initiatief van UNESCO om aandacht te vragen voor de kwetsbaarheid van audiovisuele materialen én voor de instituten die ervoor zorgen om deze materialen aan de toekomstige generaties te achterlaten door ze te bewaren en te restaureren.

In 2022 vierde UNESCO niet alleen de WAVHD, maar ook de 30ste verjaardag van het Memory of the World programma. Sinds 2011 behoort de Jean Desmet Collectie van Eye tot de Memory of the World Register.

Vanaf 27 oktober werden de volgende restauraties gratis beschikbaar gemaakt op de Eye Film Player: *Fior di male* (IT, Carmine Gallone, 1915) met Lyda Borelli, als onderdeel van de compilatie 'Cinema Fashionista' uit de Desmet Collectie. Nieuw score door Cellophon. *The Floor Below* (VS, Clarence G. Badger, 1918) met Mabel Normand. Nieuw orkest-rale score van Daan van den Hurk. *Love and the Devil* (VS, Alexander Korda, 1929) met Maria Corda en Milton Sills. Nieuw score van Daan van den Hurk en Frank van der Star. *The Forbidden Quest* (NL, Peter Delpeut, 1993) een found-footage mockumentary van Eye's voormalige artistiek directeur Peter Delpeut.

Still *Mardi Gras Carnival*

Eye organiseerde tevens een speciale vertoning van de recent gevonden en door Eye gereconstrueerde speelfilm *Just Around the Corner* (US, 1921) geregisseerd door de beroemde Hollywood scriptschrijfster Frances Marion. Met live begeleiding van Martin de Rooter op de piano, en een inleiding van Elif Rongen-Kaynakci. Deze film is in samenwerking met de Library of Congress gereconstrueerd; de première was afgelopen juni in New York. Begin oktober was er de vertoning bij de *Giornate del Cinema Muto*. Ook werden er twee voorstellingen in Parijs bij *Fondation Pathé* georganiseerd.

Le Giornate del Cinema Muto

1 tot en met 8 oktober

In oktober was Eye weer vertegenwoordigd op de 41ste editie van *Le Giornate del Cinema Muto* in Pordenone, Italië. Voor wie er niet bij kon zijn was er de mogelijkheid om de online versie te volgen. Eye deed mee met een groot aantal films zoals gebruikelijk; onze recente reconstructie van *Just Around the Corner* werd er vertoond. Verder had Eye een groot programma in drie sessies met films uit onze Indonesië-collectie, samengesteld door

Nico de Klerk. Eye was ook onderdeel van de *DeChomón-viering* door de Cinemateca de Catalunya, met vier unieke films uit onze collectie. Verder had Eye twee films in de *Venezia90* sectie, nl. *Regen* van Ivens en *Tikhii Don* van Preobzhanskaya. Verder zaten enkele films uit de Desmet-collectie in diverse thematische onderdelen van het festival.

Formatieplan Collectie

Tussen nu en 2027 neemt de sector Collecties afscheid van meer dan tien collega's die allen met pensioen gaan. Dat is enerzijds een enorm brain-drain van kennis en vaardigheden, anderzijds biedt het een kans om opnieuw de sector in te richten en om een divers en digitaal onderlegd team te gaan samenstellen. Per 2022 werden de eerste veranderingen op het personeel vlak zichtbaar.

Nieuwe catalogus

Eye kreeg in 2022 een nieuw collectiemanagementsysteem, oftewel catalogus. Hierbij is de keuze gevallen op Axiell Collections, beter bekend onder

de naam Adlib. Dit systeem is in gebruik bij onder andere de filmarchieven BFI, Deutsche Kinemathek, Swedish Filminstitute, Filmoteca Española en Academy, en bij musea en bibliotheken. De filmmodule is gebaseerd op de FIAF Manual en richtlijn EN15907. Daarnaast heeft het systeem modules voor catalogiseren van objecten, archieven, bibliotheekitems, events, bruiklenen en tentoonstellingen. Ook de bibliotheek wordt ondergebracht in het nieuwe systeem.

Een aantal voorstellen vanuit de cataloguswerkgroep 'inclusie en diversiteit' zullen met de overstap naar dit nieuwe systeem ook meegenomen worden. De komende twee jaar worden meer dan 2.300.000 records gemigreerd! Voor het registreren van de digitale film (digitale kopiemodule) moet in Axiell nog veel worden aangepast om informatie over onze digitale collectie correct te kunnen vastleggen. Er is overigens geen enkel systeem dat al standaard digitale film kan vastleggen omdat er nog geen internationale standaarden zijn afgesproken. De medewerkers van Functioneel Beheer zullen de komende twee jaar veel van hun tijd in dit project steken.

Certificering

Eye heeft als opdracht de collectie duurzaam te bewaren en toegankelijk te houden en wil zijn beleid en de praktijk op dit vlak inzichtelijk en meetbaar maken. Dit kan door zich te laten certificeren door de organisatie CoreTrustSeal. Deze certificering beslaat diverse terreinen: organisatie, techniek, processen, procedures, documentatie, financiën, juridische aspecten en personeel. Als Eye aan de door *CoreTrustSeal* opgestelde richtlijnen voldoet, wordt het *CoreTrustSeal Data Repository*-certificaat toegekend dat staat voor een betrouwbaar, digitaal duurzaam en toegankelijk archief. Eye heeft zojuist de aanvraag ingediend en verwacht in 2023 gecertificeerd te worden.

A black and white photograph showing two women in a laboratory or research setting. They are looking intently at a piece of equipment, possibly a microscope or a specialized camera. The woman on the left is holding a small object, possibly a sample or a part of the equipment. The woman on the right is looking through a viewfinder or eyepiece. The background is filled with various mechanical components and wires, suggesting a complex scientific environment.

**ACADEMISCHE
ACTIVITEITEN**

**ACADEMISCHE
ACTIVITEITEN**

This is Film! Film Heritage in Practice

9 maart tot en met 18 mei

In maart 2022 heeft de zevende editie van de jaarlijkse openbare lezingenreeks This is Film! Film Heritage in Practice plaatsgevonden. De serie bestaat uit zes woensdagmiddagssessies waarin hoofdconservator Giovanna Fossati samen met internationale gastsprekers verschillende filmerfgoedprojecten bespreekt. Ieder college bestaat uit een inleiding, een (online) lezing of interview, een Q&A met de gast en een filmvertoning. Het thema van deze editie was 'Global Audiovisual Archiving', in lijn met het thema van de Eye International Conference 2022. De sprekers zijn leden van de adviesraad van de conferentie. De bijeenkomsten konden rekenen op gemiddeld 90 bezoekers per keer. Alle sessie zijn opgenomen en werden in de zomer op het YouTube-kanaal van Eye gepubliceerd.

De gasten van deze editie waren: Aboubakar Sanogo (Universiteit van Carleton), Ines Aisengart Menezes (Witness), Juana Suárez (NYU Moving Image Archiving and Preservation), Karen Chan (Asian Film Archive), Lisabona Rahman (Freelance Moving Image Preservation and Presentation Consultant), Umi Lestari (Universitas Multimedia Nusantara) en Nour Ouayda (Metropolis Cinema Association Lebanon).

Aboubakar Sanogo voor This is Film! Foto: Gerdien Smit

Filmjournalisten André Waardenburg en Leo Bankersen hebben voor de Filmkrant verslag gedaan van de lezingenreeks:

- * TiF!#1: *Het heroveren van beelden*
 - * TiF!#2: *Opdat we ze niet vergeten*
 - * TiF!#3: *'Brazilië heeft geen cultureel geheugen'*
 - * TiF!#4: *Samen sterk*
 - * TiF!#5: *De eigen stem van Afrika*
 - * TiF!#6: *Eindelijk erkenning voor eerste vrouwelijke filmregisseuse Indonesië*
-

Moving Images: Preservation, Curation, Exhibition

De ASCA-onderzoeksgroep Moving Images: Preservation, Curation, Exhibition organiseerde ter gelegenheid van het filmfestival voor films over mensenrechten Movies that Matter een online bijeenkomst getiteld 'Flashbacks: Voices and visions from the past. How historical films can contribute to today's discussions on human rights'. Gastsprekers Oksana Sarkisova (directeur van het Verzió International Human Rights Documentary Film Festival en researcher bij Central European University in

Boedapest) en Stefanie Schulte Strathaus (curator en codirecteur van Arsenal – Institute for Film and Video Art in Berlijn) gingen in op de vraag hoe historische films kunnen bijdragen aan de hedendaagse discussies over mensenrechten.

Gemiddeld drie keer per jaar houden internationale sprekers binnen de ASCA-onderzoeksgroep in Eye gastlezingen over kwesties rondom conservering en presentatie van, en onderzoek naar, archief films. De onderzoeksgroep staat onder leiding van Giovanna Fossati en Floris Paalman.

7e Eye International Conference

29 tot en met 31 mei 2022

Eind mei vond de 7e Eye International Conference over Global Audiovisual Archiving plaats. De jaarlijkse Eye International Conference stelt wetenschappers, professionals, filmmakers en studenten van over de hele wereld in de gelegenheid om samen te komen en actuele professionele en academische kwesties op het gebied van audiovisueel erfgoed te bespreken.

De editie van 2022, 'Global Audiovisual Archiving: Exchange of Knowledge and Practices' richtte zich op het vertekende beeld van onze wereldwijde audiovisuele geschiedenis, waarbij in het bijzonder is gekeken naar de ondervertegenwoordiging van digitaal audiovisueel erfgoed uit de Global South.

Het programma is tot stand gekomen met behulp van een brede adviesraad met negen leden van over de hele wereld.

43 In 2022 bood Eye voor het eerst een hybride conferentieformat aan. Via het virtuele conferentieplatform konden de deelnemers de dagsessies bijwonen en vooraf opgenomen posterpresentaties bekijken in de Poster Room. Na de conferentie konden zowel fysieke als online deelnemers de opnames *on-demand* terugkijken. In totaal hebben zo'n 256 mensen aan de conferentie deelgenomen, waarvan 150 on-site en 106 virtueel. De filmvertoningen 's avonds waren ook voor het algemene publiek toegankelijk en enkele films zijn ook op de Eye Film Player te bekijken.

Ook deze editie eindigde de conferentie weer met een goedbezochte Open Dag in het Eye Collectiecentrum, een programma met rondleidingen, presentaties en filmvertoningen.

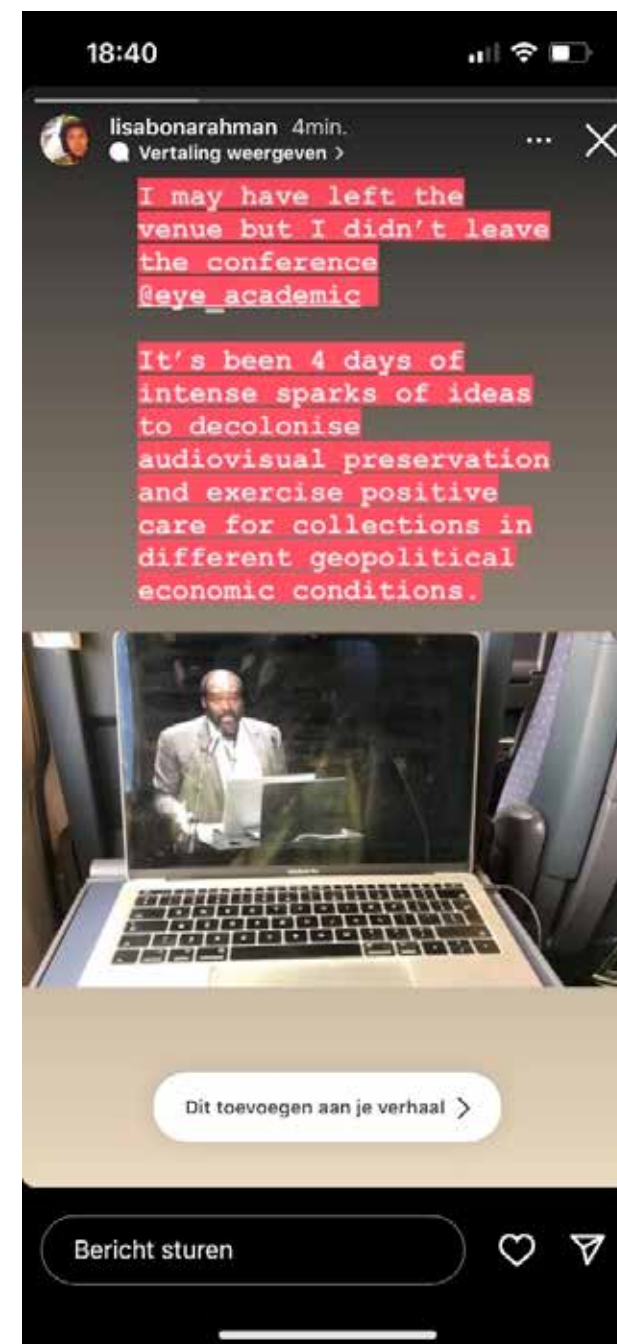
De conferentie is georganiseerd in samenwerking met de Universiteit van Amsterdam (UvA), Amsterdam School for Cultural Analysis (ASCA) en de Association of Moving Image Archivists (AMIA). André Waardenburg heeft voor de Filmkrant verslag gedaan van de eerste conferentiedag: *Cinekinship tussen 'Global North en Global South'*: filmkrant.nl/nieuws/eye-conference-2022/

'This has been a transformative experience. Which is commendable for a hybrid conference which always brings more complexities.'

Jennifer Blaylock (online spreker)

Campagnebeeld Eye International Conference 2022

Instagram-reactie Eye International Conference 2022

Traineeship-programma Filmrestauratie en Filmcollectie

De eerste trainees Filmrestauratie en Filmcollectie vertelden op 13 juli in de filmzaal van het Eye Collectiecentrum aan medewerkers van Eye, Haghefilm en subsidiënten Gieskes-Strijbis Fonds en Henrik Muller Fonds over hun ervaringen tijdens het opleidingstraject.

Filmcollectie-trainee Martine Bouw is een P&P alumna. Ze liep eerder stage bij Eye en is sinds 2019 werkzaam in het Eye Collectiecentrum. Carolina Battaglini, de Filmrestauratie-trainee, komt uit Argentinië en is afgestudeerd aan de Elías Querejeta Zine Eskola in San Sebastian, Spanje.

In oktober startte de tweede editie van het traineeship-programma Filmrestauratie en Filmcollectie. Na een moeilijke selectieronde zijn uit de 110 veelal zeer interessante kandidaten de volgende trainees geselecteerd: Matthias Smith (Filmcollectie) en Aleksas Gilaitis (Filmrestauratie).

Dit opleidingstraject van Eye vervult een essentiële brugfunctie tussen een (theoretische) academische opleiding op het gebied van filmcollecties en de (hands-on) filmrestauratiepraktijk. Het heeft als doel praktische kennis te borgen en twee trainees per jaar op te leiden voor een specifieke richting binnen het vak van filmrestauratie en filmcollectie (behoud en beheer), zodat deze na afloop van het traject kunnen doorstromen naar een overeenkomstige functie in een audiovisueel archief.

De traineeships zijn betaalde posities met een duur van tien maanden. De trainees volgen verschillende maar parallelle paden en werken gedurende het gehele traject met materiaal uit de Eye-collectie. De trainees legden in 2022 een deel van het traject samen met de drie Programmeurs van de Toekomst-trainees af.

Het traineeship-programma wordt financieel ondersteund door het Gieskes-Strijbis Fonds en het Hendrik Mullerfonds.

Eye Artist in-residence

Op 7 september presenteerde de Eye Artist in-residence zijn werk aan het publiek. Imran Channa is een Pakistaans beeldend kunstenaar die afwisselend in Pakistan en Nederland woont en werkt. Channa gebruikt diverse media om zijn ideeën uit te werken. Hij tekent, schildert, beeldhouwt en maakt installaties en bewegend beeld. Hij is met name geïnteresseerd in hoe documentatieprocessen verlopen en hoe fotografie, archeologie en literatuur hun bijdrage leveren in het vastleggen, afbakenen en 'construeren' van de geschiedenis.

In Eye is Channa's aandacht vooral uitgegaan naar de verzamelingen met beelden uit de voormalige Nederlandse koloniën. Channa heeft tijdens zijn residentie niet alleen een film gemaakt, maar ook een game ontwikkeld met door hem nagetekend beeldmateriaal uit de jaren twintig van de vorige eeuw, van onder meer Willy Mullens.

Stills Promised Landscapes van Imran Channa

Preservation and Presentation of the Moving Image

Op 2 september ging in het Eye Collectiecentrum voor de nieuwe lichting studenten Preservation and Presentation of the Moving Image het collegejaar 2022/2023 van start met een filmprogramma met titels uit de collectie van Eye en Beeld en Geluid met inleidingen van curatoren. Senior curator Mark-Paul Meyer en hoofdconservator Giovanna Fossati gaven in het eerste semester colleges op het gebied van Acces and Reuse, Film Preservation and Restoration, en Collection and Collection Management. Hoofd Digital Access & Film Restoration Anne Gant en curator Stille Film Elif Rongen-Kaynakçi verzorgen respectievelijk een online workshop Film-restauratie en Filmidentificatie. Eye is sinds 2003 als medeoprichter betrokken bij de organisatie en invulling van deze Engelstalige duale master aan de Universiteit van Amsterdam. Dit najaar lopen daarnaast een aantal tweedejaarsstudenten een zeven-tienwekenlange stage binnen de sector Collectie.

De celluloid ceiling in de Nederlandse filmwereld

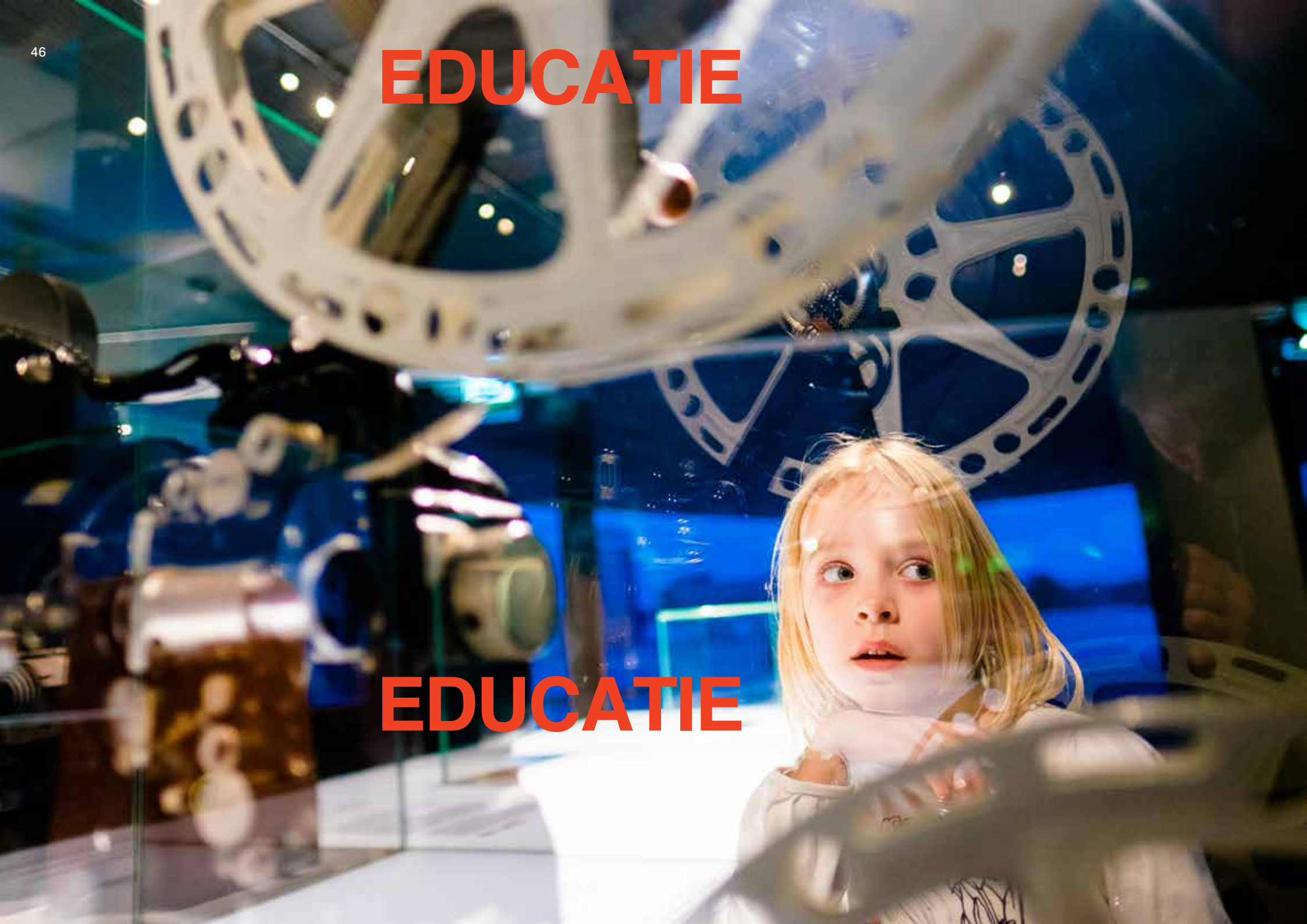
In oktober begon Assistent Hoofdconservator Gerdien Smit met een *oral history*-pilotstudy omtrent feministisch filmkollektief Cinemien. Het streven is om hiermee een completer beeld te schetsen van de activistische beginjaren van een van de oudste filmdistributeurs van Nederland. Met dit project worden de eerste stappen gezet in het onderzoeken en ontsluiten van de tot nu toe onderbelichte Cinemien-collectie die Eye recentelijk in haar collectie heeft opgenomen. Een relevante collectie in tijden waarin gendergelijkheid hoog op de wetenschappelijke en maatschappelijke agenda staat.

In 2024 is het 50 jaar geleden dat Cinemien in de hoogtijdagen van de tweede feministische golf werd opgericht door een club vrouwen in het Amsterdamse Vrouwenhuis. Ze initieerden een breed scala aan activiteiten om het filmplafond in de film- en mediawereld te doorbreken. Eye's omvangrijke Cinemien-collectie bestaat uit 2000 filmprints, affiches, promofoto's, filmdossiers en het bedrijfsarchief (1974-2006). Dit project onderzoekt aan de hand van deze collectie hoe Cinemien binnen de vrouwenbeweging het medium film inzette voor gendergelijkheid en inclusiviteit. Met behulp van de *oral history*-methode wordt ingezoomd op aspecten die onderbelicht blijven in archiefmateriaal, schriftelijke en audiovisuele bronnen over de tweede feministische golf.

Dit project is gefinancierd vanuit het Museum-beurzenprogramma NWO (Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek).

De Gids

Eye is een samenwerking aangegaan met cultureel en literair tijdschrift De Gids, dat in december 2022 een themanummer heeft gemaakt rondom het thema 'zinsbegoocheling', naar aanleiding van films uit de collectie van Eye. Zij zetten dat luister bij door in Eye een speciale avond omtrent het thema te organiseren. De auteurs werden begeleid door Senior Curator Mark Paul Meyer.

A young girl with blonde hair is looking up with a curious expression at a large, intricate mechanical model, possibly a space station or a complex machine, displayed in a museum. The model is made of white and grey components with many circular openings. The background is dark with blue and green lighting, creating a futuristic atmosphere. The word "EDUCATIE" is written in large, bold, orange letters across the top of the image.

EDUCATIE

EDUCATIE

47 Eye heeft een unieke positie, als enig filmmuseum in Nederland. Eye heeft een enorme rijke collectie, en een eigen locatie met vele mogelijkheden voor educatie zoals studio, cinema, tentoonstelling en Eye Study. Door haar diverse taken (museum, theater, archief, internationale promotie, educatie, academische functie en kenniscentrum) is er veel expertise in huis, maar heeft het ook een rijk netwerk. Dit netwerk is onmisbaar in de missie om zoveel mogelijk mensen middels filmeducatie meer te laten zien in film en er meer mee te kunnen doen, al dan niet professioneel. Deze ambitie is alleen bereikbaar door samen te werken, zowel op lokaal, nationaal en internationaal niveau. Samen met culturele instellingen, met het museum-, film- en onderwijsveld en samen met de doelgroep.

Uit: Activiteitenplan 2021-2024

MovieZone Social Club

De lockdown in het begin van het jaar en de algemene ervaringen rondom de pandemie hebben ook bij Educatie de focus en werkwijze in hoge mate beïnvloed. Daarnaast speelden (en spelen) de volgende nieuwe en al langer gaande maatschappelijke thema's een rol zoals inclusie, gelijkwaardigheid, klimaat en oorlog.

Achter de schermen is hard gewerkt aan de continuering van activiteiten en diensten, zodat leerlingen, docenten, jongeren en families met elkaar op een inspirerende, maatschappelijk relevante manier aan filmeducatie konden doen, zowel online als na de heropening in Eye. Bijvoorbeeld met flexibele programmavormen en een back-upstelsel bij plotselinge ziekte. Al snel bleek dat scholen Eye niet waren vergeten en het aandurften om weer naar Eye toe te komen. Qua leerlingenaantallen zat Eye al snel na de zomer op het niveau van voor de pandemie.

Eye Filmmuseum laat kinderen, jongeren en jongvolwassen de kunst van film ontdekken, leren ze kritisch kijken naar bewegend beeld en creëren ze eigen films. Zo leren ze via filmeducatie bewust deel te nemen aan de gemedialiseerde samenleving en op een creatieve (professionele manier) te werken met film. Want filmeducatie geeft inzichten in kunst en cultuur, de maatschappij, de geschiedenis en zichzelf: daarmee zet je jezelf en de wereld in een breder perspectief.

Eye heeft op het gebied van filmeducatie de volgende speerpunten:

- Eye geeft een helder beeld van wat filmeducatie is, waarom het betekenisvol is en wat het individuen of professionals biedt.
- Eye maakt filmeducatie duurzaam, bereikbaarheid en toegankelijk voor iedereen.
- Eye werkt aan inclusieve filmeducatie met aandacht voor de vier P's (publiek, programma, personeel, promotie).
- Eye ontwikkelt zoveel mogelijk samen of in afstemming met de doelgroepen (kinderen, jongeren, docenten) en relevante partners (filmfestivals, filmtheaters, mediapartners, cultuurnetwerken, maatschappelijke organisaties, broedplaatsen, schoolbesturen, opleidingen) volgens het principe 'nothing about us without us'.

48 Deze speerpunten realiseert Eye door verschillende activiteiten en diensten. Met rondleidingen, workshops, interactieve filmvoorstellingen voor leerlingen en studenten van primair en voortgezet onderwijs, mbo, hbo en wo. Met leerlijnen, lesmaterialen, nascholing, trainingen en netwerkbijeenkomsten voor docenten en filmprofessionals. En met buitenschoolse activiteiten als masterclasses, speurtochten, evenementen, cursussen en professionaliseringstrajecten voor kinderen, jongeren en jongvolwassenen.

Deze activiteiten en diensten zijn onderverdeeld in vier werkgebieden:

- 1 museumeducatie voor onderwijs
- 2 educatieprogramma's voor in de vrije tijd
- 3 talentontwikkeling en beroepsoriëntatie
- 4 Netwerk Filmeducatie (sectorondersteunend)

Museumeducatie voor onderwijs

Met onze lesmaterialen en programma's voor alle onderwijsniveaus leren leerlingen alles over film: hoe je het maakt, hoe het is ontstaan en welke middelen filmmakers inzetten om hun verhaal te vertellen met beeld.

Via het gemeentelijke project *Cultuurcoach* zet Eye zich samen met Taartrovers, Cinekid, NurLimonade en InNoord sinds 2019 in om filmlessen op school te geven aan alle klassen. Cultuurcoaches dragen zorg voor de verankering van inclusieve cultuureducatie door het geven van cultuurlessen op de school en door verbinding met en bezoeken aan culturele locaties. De prioriteit van de Cultuurcoach ligt bij samenwerkingen tussen culturele instellingen en scholen met een hoog percentage leerlingen met een (risico op) onderwijsachterstand.

Sinds de start van het schooljaar 2022-2023 is het aantal deelnemende scholen uitgebreid van twee naar acht. Zestien klassen krijgen het hele jaar les

Cultuurcoach-lessen voor groepen 1 en 2

van acht cultuurcoaches, in ieder geval de komende drie jaar. De leerlijnmethode die is ontwikkeld is in het kader van het Cultuurcoachtraject worden herhaalbaar en schaalbaar voor alle basisscholen.

In het najaar van 2022 is er een uitgebreide pilot gedraaid binnen cluster 3&4 in het SO. Hierin heeft Eye filmeducatieprogramma's op maat gemaakt, passend bij de behoeftes en mogelijkheden van kinderen en jongeren met een lichamelijke en/of verstandelijk handicap, langdurig zieke leerlingen (somatisch), en kinderen met psychische stoornissen en gedragsproblemen. Ook is Educatie al een tijd bezig met het toegankelijk maken van filmeducatie voor dove of slechthorende leerlingen of met een taal-spraakontwikkelingsstoornis. Hier wil Eye – net als voor het reguliere onderwijs – een duurzame leerlijn voor ontwikkelen.

Met alle programma's probeert Eye een vaste plek voor film te veroveren door aan te haken bij de bestaande schoolstructuur (thema's als Kinderboekenweek, feestdagen, seizoenen, eindmusical, profielwerkstuk) en het curriculum (film in kunst- en cultuurvakken, taal, geschiedenis, maatschappijleer en burgerschap). Eye zet in op professionele kennisdeling: bij landelijke hubs, internationaal en bij opleidingen over filmeducatie.

Op het gebied van diversiteit zet het onderwijsteam in op bredere spreiding in heel Nederland, en niet alleen de Randstad. Dit doet de afdeling Educatie door voor onze programmering te werken met adviseurs met diverse achtergronden en in onze filmselectie te letten op de onderwerpen/locatie (sluiten deze aan bij de verschillende inwoners die Nederland rijk is?). Daarnaast werkt Educatie in het kader van publiciteit en werving van deelnemers samen met lokale partners in de provincies waar mensen een minder ruim cultuuraanbod hebben. Eye traint museumdocenten uit heel het land om gastlessen

te kunnen geven op scholen in die gebieden. Zij brengen bijzondere films en filmgerelateerde objecten naar de klas. Leerlingen kunnen daarmee de collectie ontdekken, en via opdrachten meer over film(maken) leren. Er is een grote groei aan afname van de gastlessen, bijvoorbeeld binnen een paar weken tachtig aanvragen voor gastlessen in Zeeland.

Via digitalisering maakt Educatie de kennis en expertise ook toegankelijk voor een breed publiek. Zo heeft Eye in het najaar van 2022 alle content van het Europese project Cinemini Europe ontsloten voor Nederland via lessen op school en gratis zaalprogramma's voor alle filmtheaters in Nederland. Eye heeft tevens de inhoud van de tijdelijke tentoonstelling toegankelijk gemaakt door online lessen, die door alle scholen in heel Nederland gebruikt kan worden (ook als ze niet fysiek een bezoek kunnen brengen aan de tentoonstelling). De Eye Film Player, het streamingplatform waar je on demand een groeiende selectie titels uit de collectie van Eye kunt bekijken, is (gratis) toegankelijk gemaakt voor het onderwijs.

Educatieprogramma's voor in de vrije tijd

Met aantrekkelijke, luchtige installaties en apparaten probeert Eye de kunst van film in het algemeen en de collectie van Eye specifiek toegankelijk te maken voor iedereen. Eye laat bezoekers zo op een speelse manier kennismaken met films van 1896 tot nu.

Vaste presentatie

De vaste *presentatie* is voor jong en oud en geeft inkijkje in het ontstaan en de techniek van film: hoe zag bewegend beeld pre-cinema eruit, welke technische ontwikkeling heeft de film doorgemaakt en hoe kun je spelen met film? De tentoonstelling is te vinden op de benedenverdieping van Eye, en verspreid door het gebouw via schermen, apparaten en installaties.

Om de vaste tentoonstelling up to date en actueel te houden, worden er ook onderdelen vernieuwd, aangepast of aangevuld. Zoals met de nieuwe installatie *Film Catcher*, die in december 2022 is gelanceerd.

Midden in Eye Filmmuseum staan luisterbankjes met audioverhalen (van zes minuten) over verschillende aspecten van film maken aan de hand van iconische films. In 2023 worden zes spiksplinter-nieuwe audioverhalen geproduceerd om de diversiteit en reikwijdte van film beter te representeren.

- 1 **In the Mood for Love, Wong Kar Wai** (categorie: camera)
- 2 **Cléo de 5 à 7, Agnès Varda** (categorie: scenario)
- 3 **Moonlight, Barry Jenkins** (categorie: kleur-gebruik)
- 4 **The Matrix, Lana en Lilly Wachowski** (categorie: montage)
- 5 **Once upon a Time in the West, Sergio Leone** (categorie: muziek)
- 6 **Knor, Mascha Halberstad** (kindercategorie: stemacteren)

Ook wordt er in het openbare gedeelte een nieuw onderdeel toegevoegd aan de serie apparaten waarmee bezoekers zelf ontdekken hoe de illusie van bewegend beeld tot stand komt: er komt een animatietafel waaraan je met je smartphone op een toegankelijke, makkelijke en creatieve manier een eigen animatiefilmpje kunt maken. Samen of alleen.

Speciale programma's brengen deze tentoonstelling onder de aandacht bij specifieke doelgroepen. Zoals de rondleiding *Ontdek Cinema* voor het onderwijs, activiteiten voor kinderen en verzorgers zoals de *Eye Walk* en de *Speurtocht*, en ook via de *video tour in NGT* die je gratis kunt doen via je eigen smartphone.

Familie- / kinderprogramma's

Voor educatie in de vrije tijd is er een speciale focus op kinderen en hun verzorgers. Tot nu toe bood Eye filmprogramma's en workshops in schoolvakantie of op speciale dagen.

Afgelopen zomer was de publieksaftrap van de inhoudelijke samenwerking met het Zonnehuis in Amsterdam-Noord op het gebied van kinderfilmprogramma voor families uit de buurt. Op deze eerste editie kwamen 120 kinderen en begeleiders af. Voor het inhoudelijke programma gebruikt Eye (in overleg met de buurtbewoners) de catalogus van *Cinemini Europe*, zodat duurzaam gebruik gemaakt kan worden van de resultaten uit dit Europese educatieproject.

Tijdens Halloween konden kinderen een workshop grimeren volgen waar ze onder begeleiding van een professionele filmgrimeur verschillende grime-technieken leerden met behulp van onder andere wax en nepbloed. Ter inspiratie werden spannende korte films of fragmenten uit de collectie van Eye vertoond. In november heeft Eye weer meegedaan aan de Young Audience Award. Elk jaar bekijken duizenden jonge filmfiethebbers van 12-14 jaar uit heel Europa drie genomineerde films in de bioscoop en online en kiezen ze een winnaar. Het is een officiële categorie van de European Film Awards en jonge tieners vormen de grootste filmjury ter wereld. Eye werkte samen met het 4de Gymnasium, waarvan een klein clubje gemotiveerde jongeren deelnam aan de Nederlandse jury. Deze leerlingen kregen in een kick-off op school een introductie over jureren, keken zelfstandig de films thuis (via een speciaal ingericht online platform) en kwamen op 13 november samen voor een juryberaad en stemmoment. Vooraf was er een online ceremonie en keken leerlingen gezamenlijk naar de bekendmaking van de winnaar.

51 De sessies werden begeleid door twee jonge Nederlandse filmmakers: regisseur Vincent Tilanus en producent Loes Komen. Zij maken samen films, wonnen prijzen en namen deel aan jury's. Zo waren zij het perfecte koppel om met de jury over film te discussiëren.

Eye deed mee met de *Dag van de korte film kinderprogramma*, met een interactief programma. Op 27 en 28 december zagen kinderen onder begeleiding van een 'educator' de beste korte films uit Europa. Daarna konden ze een analoog flipboekje maken. Ook waren er andere workshops te volgen in de Kerstvakantie. Tijdens de workshop *Filmen zonder camera* maakten deelnemers samen een filmpje van echte celluloid-filmstroken. Een aantal van deze programma's werden, net als in de herfstvakantie, aangeboden met een gebarentolk.

Talentontwikkeling & beroepsoriëntatie

Eye vindt het belangrijk onze kennis van film en de kunst van het bewegend beeld te delen, zowel met publiek als met (aankomende) professionals. Maar minstens zo belangrijk vindt Eye het om te leren van de kennis en inzichten van (een jonge generatie) makers en publieksgroepen die het tot op heden nog te weinig bij de activiteiten heeft kunnen betrekken.

In deze tijd, waarin diversiteit en inclusie nog duidelijker speerpunten zijn geworden dan voorheen, binnen het museum en de gehele film- en museumwereld, bieden talentontwikkelingsprogramma's een uitgelezen mogelijkheid om nieuwe professionals op te leiden, meer en andere stemmen te (laten) horen en zien. Als ondersteunende instelling deelt Eye de uitkomsten van de talentontwikkelingsprogramma's met de gehele industrie.

Filmmagie kijken en maken. Foto: Corinne de Korver

Cinemini. Foto: Corinne de Korver

Sinds jaar en dag heeft Eye projecten waarbij verschillende doelgroepen begeleid worden in het vergroten van hun beroepscompetenties en kennis en ervaring over film en de filmindustrie: Moviezone, EXPOSED, traineeships Filmrestaurateur en Filmcollectie. Met de talentontwikkelingsprogramma's pakt Eye haar maatschappelijke verantwoordelijkheid en schept het tegelijkertijd ruimte voor zichzelf om jong te blijven. Het biedt een podium aan de nieuwe generatie, en laat zich tegelijkertijd inspireren door deze generatie.

MovieZone en EXPOSED

Met MovieZone en EXPOSED krijgen respectievelijk jongeren en jongvolwassenen (leeftijd 15 tot en met 35 jaar) de mogelijkheid om activiteiten en programma's te ontwikkelen vanuit de diverse doelgroepen zelf. Deze trajecten bestaan uit:

- het coachen en begeleiden van het ontdekken van specifieke talenten op het gebied van film
- het ontwikkelen van hun eerste beroepscompetenties
- het bedenken en uitvoeren van content en programma's voor en met de community
- het opbouwen van een netwerk
- het vinden van een eventuele vervolgopleiding

In 2021 heeft het VSB Fonds een bijdrage toegezegd voor EXPOSED 2.0. Dit hernieuwde traject gaat in 2023 van start. De leden van EXPOSED ontvangen een vergoeding voor hun werkzaamheden.

Traineeshipprogramma Collectie en Programmeurs van de Toekomst

De traineeshipprogramma's 'Filmrestauratie' en 'Filmcollectie' van Eye vervullen een essentiële brugfunctie tussen een (theoretische) academische opleiding op het gebied van filmcollecties en de (hands-on) filmrestauratiepraktijk. Het heeft als doel praktische kennis te borgen en twee trainees per jaar op te leiden voor een specifieke richting binnen het vak van filmrestauratie en filmcollectie (behoud en beheer), zodat deze na afloop van het traject kunnen doorstromen naar een overeenkomstige functie in een audiovisueel archief.

Met Programmeurs van de Toekomst wordt dankzij Fonds 21 Extra een lang gekoesterde wens van Eye werkelijkheid. In een opleidingstraject van tien maanden worden drie jonge mensen met diverse achtergronden opgeleid tot filmprogrammeur middels een uitgelezen programma van masterclasses, workshops en lezingen. Met Programmeurs van de

52 Toekomst wil Eye niet alleen de programmering meerstemmiger maken, maar zelf ook leren van de inzichten en ideeën van een nieuwe generatie.

Zowel de trainees van Collectie als de Programmeurs van de Toekomst zijn betaalde posities met een duur van tien maanden.

Netwerk Filmeducatie (sectorondersteunend)

Het Netwerk Filmeducatie bestaat uit meer dan 350 bevlogen filmeducatie-aanbieders, leraren en onderwijsexperts, makers en producenten en partnerorganisaties die de krachten bundelen om film-educatie in het curriculum te verankeren. Het netwerk ontwikkelt beleid, verbindt expertise, maakt relevante filmlessen toegankelijk en leidt bekwame filmdocenten op.

Het Netwerk Filmeducatie is onder meer verantwoordelijk voor de prijs Filmleraar van het Jaar, om aandacht te generen voor het belang filmeducatie binnen het basis- en voortgezet onderwijs en om uitmuntende docenten in het zonnetje te zetten. Dorien Nannes en Maud Jacobs, onderbouwjuffen op IKC Laterna Magica in Amsterdam, ontvingen in 2022 de Juryprijs. De jury was lovend over hoe zij hele jonge leerlingen kennis laten maken met film. René van de Veerdonk van het Cambreur College in Dongen ging er met de Publieksprijs vandoor. Deze docent aardrijkskunde verrijkt zijn lessen met eigen films. Het Jeugdjournaal was bij de uitreiking!

Het netwerk in 2022 in cijfers.

Campagnebeeld Programmeurs van de Toekomst

Kennisdag 2022 workshop. Foto: Jordi Wallenburg

Winnaars Dorien Nannes en Maud Jacobs van Filmleraar van het Jaar 2022. Foto: Corinne de Corver

Educatiebereik

Voor de programma's werkt Educatie het liefst met enkele klassen (groepen tussen de 15-30) om meer interactie te hebben en de impact te vergroten. Online probeert Eye gericht relevant publiek te bereiken en maakt daarom gebruik van verschillende kanalen (Facebook, Instagram, TikTok, LinkedIn et cetera) toegespitst op de gewoontes van de verschillende doelgroepen.

Eye streeft naar zo'n 18.000 fysieke deelnemers per jaar aan de educatie-activiteiten in het museum. De deelnemers zijn jong-volwassenen, jongeren en kinderen met hun begeleiders aan buitenschoolse activiteiten, en leerlingen, studenten en docenten voor de onderwijsgerelateerde activiteiten. Met gastlessen op locatie (bij andere culturele organisaties, buurthuizen en scholen) zet Eye in op deelname van tenminste 3000 leerlingen. Via het onderwijskanaal LessonUp stelt Eye lessen over film gratis beschikbaar en streeft naar 20.000 views, 2000 presentaties, met als schatting een bereik van 50.000 leerlingen. Via sociale media van de jongerencommunities is het streefgetal 300.000 jongeren en jong-volwassenen.

SEE NL

SEE NL

54 De internationale promotie van de Nederlandse film en filmindustrie is in handen van SEE NL, een samenwerking tussen Eye Filmmuseum en het Nederlands Filmfonds. Behalve het Filmfonds zijn ook de grotere Nederlandse filmfestivals (IFFR, IDFA, NFF en Cinekid) en de diverse branchepartijen belangrijke (potentiële) partners van SEE NL.

De pandemie heeft een enorme impact op de internationale promotie van de Nederlandse films en filmcultuur gehad. Fysieke filmfestivals en filmmarkten die voor de internationale promotie en verspreiding van Nederlandse cinema zo belangrijk zijn, konden in de loop van 2022 weer – onder min of meer normale omstandigheden – plaatsvinden. En daarmee konden films die al twee jaar of langer wachtten op hun release, alsnog internationaal aan de man gebracht worden. SEE NL bleef in ieder geval onverminderd lobbyen (al dan niet online) voor de Nederlandse film in het buitenland. Hieronder volgt een selectie van de belangrijkste activiteiten georganiseerd door SEE NL in 2022, die medegefinancierd zijn vanuit de ICB en BBP-middelen.

IFFR

Voor de 51e editie van het International Film Festival Rotterdam (26 januari tot en met 6 februari) was een groot aantal Nederlandse films geselecteerd. Helaas werd het festival door de opkomst van de omikronvariant en de lockdown die in december werd ingesteld, gedwongen om het programma wederom in aangepaste vorm online te laten plaatsvinden.

Een deel van het programma werd (in overleg met de producenten) online alleen beschikbaar gemaakt voor filmprofessionals (voor pers en IFFR Pro-geaccrediteerden), waaronder de films die onderdeel uitmaakten van de verschillende competities. Dat gold onder andere voor Tiger Competition-titels *Met mes* van regisseur Sam de Jong en de Nederlandse minoritaire coproducties *EAMI* en *Silver Bird and Rainbow Fish*, de Big Screen Competition-film *Splendid Isolation* van Urszula Antoniak en een tiental korte films die eigenlijk allemaal hun wereldpremière zouden beleven tijdens het IFFR.

Andere films werden online beschikbaar gemaakt voor Nederlands publiek (on demand). In het online publieksprogramma waren onder andere opgenomen de debuutfilm *The Last Ride of the Wolves* van Alberto de Michele en de Nederlandse films die deel uitmaakten van de RTM-sectie van IFFR.

De avond voordat het IFFR van start ging werd bekendgemaakt dat de bioscopen weer gedeeltelijk open konden. Voor het festival was het te laat om toch nog een fysiek programma te organiseren. Slechts één film is vertoond voor bioscooppubliek: *Along the Way* van regisseur Mijke de Jong werd gepresenteerd als slotfilm van het festival en ging tijdens het laatste festivalweekend in wereldpremière in bioscopen in Rotterdam, Groningen en Amsterdam.

Vorige pagina: filmstill *Close* (Lukas Dhont)

Filmstill *Met Mes*

Filmstill *Along the Way*

Filmstill *In Flow of Words*

Clermont-Ferrand Short Film Festival

Na de online editie in 2021 vond van 30 januari tot en met 5 januari weer een volledig fysieke editie van het Clermont-Ferrand Short Film Festival en de bijhorende Short Film Market plaats. Twee Nederlandse korte documentaires werden geselecteerd voor de internationale competitie. *São Paulo Open Wound*, een Nederlands-Braziliaanse coproductie van de Nederlands-Braziliaanse regisseur Elizabeth Rocha Salgado en Jos de Putter voor Deep Focus Productions beleefde zijn wereldpremière op het vermaarde korte-filmfestival. *In Flow of Words* van Eliane Esther Bots, geproduceerd door Manon Bovenkerk voor Near/By Film, won tijdens zijn zeer succesvolle festivalroutatie al eerder prijzen op onder andere Locarno Film Festival en Hamptons Film Festival, en mocht nu ook de prijs voor Beste Korte Documentaire in ontvangst nemen in Clermont-Ferrand.

Buiten de competitieprogramma's werden er nog twee Nederlandse korte films vertoond in het dans-filmprogramma Let's Dance: Daphne Luckers afstudeerfilm voor de Nederlandse Filmacademie *Sisters*, en; de korte hybride animatie/live-actionfilm *Golden Oldies* van Daan Velsink, een productie van Frame Order.

Parallel aan het festival vindt in Clermont-Ferrand ook de Short Film Market plaats en zoals gebruikelijk was in 2022 SEE NL aanwezig met een stand op de markt samen met de Nederlandse delegatie. Onder andere representanten van sales agent SND film, festival distributeur Kapitein Kort en animatiefilm-festival Kaboom waren aanwezig. De delegatie was in 2022 wel kleiner dan voorgaande jaren, vanwege de op dat moment nog geldende corona-beperkingen.

Berlinale

De Nederlandse film was goed vertegenwoordigd tijdens de 2022-editie van de Berlinale. *Knor (Oink)* van Mascha Halberstad was de openingsfilm van het Generation Programma en bracht alle aanwezigen in opperste staat van opwinding en enthousiasme. Deze eerste lange Nederlandse stop-motion animatiefilm over het biggetje Knor, een kwaadaardige opa en een worstenwedstrijd bleek een publieksleveling bij jong en oud.

Verder werd in de verschillende Generation-secties *Vlekkeloos*, de nieuwe indringende korte film van Emma Branderhorst onderscheiden met een Kristallen Beer, terwijl *Shabu* van Shamira Raphaëla een special mention van de jury ontving. *Funkele* van Nicole Jachman werd goed ontvangen, maar viel helaas niet in de prijzen.

De Panorama-sectie van de Berlinale bood plaats aan de wereldpremière van *Myanmar Diaries* van de Nederlandse productiemaatschappij Zin Docs. Een anoniem filmmakerscollectief maakte een serie korte films over het leven in Myanmar na de staatsgreep: een oorlog die uit de media verdwenen is, maar die dagelijks het leven kost aan tegenstanders van de junta. Deze indrukwekkende documentaire werd in Berlijn terecht met maar liefst drie prijzen onderscheiden: De Berlinale Documentary Award, De Panorama Audience Award en de Amnesty Film Award.

Naast bovenstaande majoritaire producties waren er ook tal minoritaire coproducties te zien in deze editie van de Berlinale.

New York International Children's Film Festival

In 2022 deed de zeer uitzonderlijke situatie zich voor dat niet één, maar twee Nederlandse (co)producties het New York International Children's Film Festival (NYICFF) hebben geopend. Het festival vond in 2022 in hybride vorm plaats van 4 tot en met 19 maart. Animatiefilms *Knor (Oink)* van Mascha Halberstad en minoritaire coproductie *Where is Anne Frank* waren de openingsfilms van het belangrijke kinderfilmfestival, dat in 2022 na twee jaar afwezigheid weer gedeeltelijk 'in-person' plaatsvond. Ook de nieuwe animatieserie *Kop op!* van Job, Joris & Marieke beleefde zijn wereldpremière op het festival.

Nederlandse (co)producties die onderdeel uitmaakten van het online programma van het NYICFF waren de korte animatiefilm *Ink* van Joost van den Bosch en Erik Verkerk, geproduceerd door Ka-Ching Cartoons en minoritaire coproductie *Best Birthday Ever*, gecoproduceerd door Submarine.

Filmstill *Myanmar Diaries*

Filmstill *Knor*

57 Na de openingsfilms was er een feestelijk diner met de makers, festivaldirectie en programmeurs, medegeorganiseerd en ondersteund door Dutch Culture USA. SEE NL heeft financieel ondersteund, zodat producent Marleen Slot van Viking Film aanwezig kon zijn op het festival om *Oink* te vertegenwoordigen.

Documentaires

Het jaar begon goed voor de Nederlandse documentaire. In januari was er een Benelux Focus tijdens FIPADOC, het International Documentary Film Festival in het Franse Biarritz, georganiseerd door Filmfonds Luxemburg, Flanders Image, Wallonie-Bruxelles Images en SEE NL. Maar liefst tien Nederlandse speelfilms en drie korte films werden daar vertoond. Het was een van de eerste festivals die weer fysiek konden plaatsvinden, waardoor ook een Nederlandse delegatie filmmakers kon afreizen naar Biarritz. *Babi Yar. Context* van Sergej Loznitsa (producent Atoms & Void) en de minoritaire coproductie *A Parked Life* (Nederlandse coproductie Docmakers) van Peter Triest vielen beide in de prijzen.

Na een succesvolle start in 2021, die begon met de wereldpremière in Venetië en vertoningen op onder andere Toronto, Telluride en IDFA, kreeg de festivalcarrière van de documentaire *Three Minutes – A Lengthening* van Bianca Stigter (producent Family Affair Films en Lammas Park) een indrukwekkend vervolg in de eerste helft van 2022. Dit begon met de selectie voor het prestigieuze Sundance Filmfestival. Vervolgens werd de film geselecteerd voor onder meer Millennium Docs Against Gravity festival (Polen), nam het deel aan *Europe! Voices of Women in Film*, een programmaonderdeel van het Sydney Film Festival (georganiseerd in samenwerking met European Film Promotion) en won het de *Yad Vashem Award for an Outstanding Holocaust-related Documentary* tijdens Docaviv (het documentaire filmfestival van Tel Aviv).

CPH:DOX

CPH:DOX, dat plaatsvond in Denemarken van 1 tot en met 10 april, vertoonde maar liefst elf Nederlandse (co)producties. *Rules of War* van Guido Hendriks (Lemming Film en Aventura), *Light – Stockhausen's Legacy* van Oeke Hoogendijk (Witfilm) en de minoritaire coproductie *Outside* van Olha Zhurba (Nederlandse coproductie Tangerine Tree), beleefden alle drie hun wereldpremière tijdens dit festival.

Filmstill *Three Minutes – A Lengthening*

Hot Docs

Het Canadese documentaire filmfestival Hot Docs (28 april tot en met 8 mei) selecteerde in 2022 maar liefst twaalf Nederlandse documentaires. *A Marble Travelogue* van Sean Wang (Muyi Film) maakte deel uit van *The Changing Face of Europe*, een speciaal Hotdocs-programma gericht op de promotie van Europese documentaires en hun makers, georganiseerd in samenwerking met European Film Promotion. Drie films gingen in internationale première tijdens Hotdocs: *Four Journeys* van Louis Hothothot (Pieter van Huystee Film), *Lessons for Luca* van Salvador Gieling (Witfilm) en *Sexual Healing* van Elsbeth Fraanje (Tangerine Tree). En de korte documentaire *The Museum Visits a Therapist* van Mirjam Linschooten en Sameer Farooq beleefde zijn wereldpremière tijdens Hotdocs.

Online Nederlands filmfestival in Brazilië

SEE NL heeft in samenwerking met Belas Artes Grupo in Brazilië in april een online Nederlands filmprogramma gepresenteerd. Belas Artes is een Braziliaanse distributeur, die zelf ook een aantal bioscopen exploiteert, plus het streamingplatform Belas Artes a la Carte. Ze werken regelmatig samen met internationale filmpromotie-organisaties aan speciale landenfocusprogramma's, waaronder Swiss Film, British Council UK en ICAA (Spanje).

SEE NL heeft samen met Belas Artes een Nederlands filmprogramma samengesteld. De tweede helft van april zijn zeven Nederlandse speelfilms en een lange documentaire vertoond, met Portugese ondertiteling, die gedurende twee weken online beschikbaar werden gemaakt in Brazilië via het Belas Artes a la Carte streamingplatform. Het filmprogramma werd gepresenteerd in combinatie met een inleiding met achtergrondinformatie over de films.

De volgende films zijn vertoond: *Abel*, *Borgman* en *Nr. 10* van Alex van Warmerdam *De tweeling* van Ben Sombogaart, *Het beste voor Kees* van Monique Nolte, *Prins* van Sam de Jong, *Take Me Somewhere Nice* van Ena Sendjarevic en *I Don't Wanna Dance* van Flynn von Kleist.

Omdat de films erg goed werden bekeken is het programma op veler verzoek van Belas Artes a la Carte-abonnees na twee weken nog verlengd met drie dagen.

Cannes Film Festival

De oogst aan Nederlandse films in Cannes 2022 was helaas mager, maar gezien de enorme concurrentie met de rest van de wereld, is dat ook weer niet heel verwonderlijk. *It's Nice in Here*, de korte film van Robert Jonathan Koeyers, beleefde zijn wereldpremière in de Semaine de la Critique. Vijf minoraire coproducties in alle programmasecties van het festival complementeerden de Nederlandse bijdragen: *Close* van Lukas Dhont in competitie (NL producent Topkapi); *The Natural History of Destruction* van Sergej Loznita in Cannes Special Screenings (NL producent Atom & Void); *Burning Days* van Emin Alper in Un Certain Regard (NL producent Circe Films); *Un varon* van Fabian Hernandez in Quinzaine (NL producent Fortuna Films), en; *The Woodcutter Story* van Mikko Myllylathi in de Semaine de la Critique (NL producent Kepler Film). De selectie van het project *Anna Ist* van Rosanne Pel in l'Atelier – Cinefondation vormde het slotstuk van de Nederlandse bijdragen. Team SEE NL verzorgde als vanouds het Nederlandse paviljoen waar door veel Nederlandse en internationale filmprofessionals gebruik van werd gemaakt voor meetings en diverse netwerkmomenten.

Filmstill *A Marble Travelogue*

Filmstill *It's Nice in Here*

Annecy International Animation Film Festival

Een recordaantal Nederlandse (co)producties is in 2022 geselecteerd voor Annecy International Animation Film Festival, dat plaatsvond van 13 tot en met 18 juni. Maar liefst acht films werden tijdens het prestigieuze festival voor animatie vertoond in verschillende programma's en daarnaast zijn er twee projecten in ontwikkeling die gepitcht werden tijdens MIFA, de internationale markt van het festival. Voor de Features In Competition zijn twee Nederlandse coproducties geselecteerd: *Nayola* van de Portugese regisseur José Miguel Ribeiro en een coproductie van Il Luster Films. En *Blind Willow, Sleeping Woman* van Pierre Földes, gecoproduceerd door Joost de Vries voor An Original Picture. Beide films beleefden in Annecy hun wereldpremière.

Filmstill *Silver Bird and Rainbow Fish*

Silver Bird and Rainbow Fish van regisseur Lei Lei en een coproductie van Submarine, is geselecteerd voor de Feature Films Contrechamp Competition. De film had eerder in 2022 zijn wereldpremière op IFFR in de Tiger-competitie. Blender Productions' dertiende opensource-productie, de korte animatie *Sprite Fright*, is geselecteerd voor de International Competition for Short Film. En in de Young Audience Competition dingt *Luce and the Rock* van Britt Raes en Nederlandse coproducent Tünde Vollenbroek van Studio Pupil mee. De film zet daarmee een succesvol festivaltraject voort met een wereldpremière op de Berlinale en vertoningen op onder meer IndieLisboa Junior, Anima Brussel en La Guarimba Film Festival.

Een bijzonder retrospectief betrof het programma Lokman's Space, met een selectie korte animatiefilms van de Nederlandse visual artist Adriaan Lokman. Lokman onderzoekt de grenzen tussen abstractie en werkelijkheid. Hij speelt met codes, tekens en iconen van deze tijd en brengt ze tot leven in een orkestratie van licht en schaduw, camerabewegingen en muzikale composities om ritme te creëren en toeschouwers mee te nemen in zijn virtuele werelden. Drie van zijn korte films werden vertoond: *Barcode* (Grand Prix voor Beste Korte Film, Annecy 2002), *Chase* en *Flow* (winnaar Prix André-Martin Distinction voor een Franse Korte Film, Annecy 2019). Tijdens de MIFA-pitches werden twee projecten gepresenteerd die nog in ontwikkeling zijn: het VR-project *Anouschka and the Braid of Time*, van Tamara Shogaolu en Ado Ato Pictures en de lange animatiefilm *The Legend of Magnus the Good*, van Frank Mosvold, een minority coproductie van Phanta Vision. SEE NL was niet aanwezig met een paviljoen op de MIFA-markt, maar organiseerde wel voor de aanwezige Nederlandse delegatie een netwerkborrel, samen met partners NAPA – Netherlands Audiovisual Producers Alliance, Cinekid, Kaboom Animation Festival, ArtEZ

University of the Arts, Willem de Kooning Academy en Master Institute of Visual Cultures – AKVIST. Joost. Daarnaast werd er ook een lunch met aansluitend *meet and greets* georganiseerd tussen leden van de Nederlandse en Ierse delegatie, om coproductiemogelijkheden te verkennen.

Nederlands Film Festival

Traditiegetrouw presenteerde het Nederlands Film Festival een groot aantal premières van Nederlandse speelfilms en documentaires. Hoogtepunt was de vertoning van *Narcosis* van Martijn de Jong, de Nederlandse inzending voor de Best International Feature categorie bij de Oscars. Maar ook premières van *Zee van tijd* van Theu Boermans en *Bo* van Joost van Ginkel mogen niet onvermeld blijven. SEE NL was betrokken bij het professionalsprogramma van het festival, zowel de Holland Film Meeting als de Talentendag. Met behulp van het Buitenlandse Bezoekers Programma is een aantal buitenlandse gasten uitgenodigd.

New Dutch Cinema in Polen

In oktober vond de eerste editie plaats van New Dutch Cinema in Polen, de eerste editie van een beoogde langdurige samenwerking tussen de Nederlandse Ambassade in Warschau, SEE NL en de Poolse distributeur Gutek Film. In de eigen bioscoop van Gutek Film, Kino Muranów, werden zes lange en drie korte Nederlandse films met Poolse ondertiteling vertoond, voor een deel in het bijzijn van de filmmakers. De films die onderdeel uitmaakten van de programmering waren *Splendid Isolation*, *Obsada*, *Kom hier dat ik u kus*, *De veroordeling*, *Ze noemen me Babu*, *Spiegl*, *Dirty God* en *Marlon Brando*.

Cine por Mujeres

Van 25 oktober tot en met 6 november vond het Cine por Mujeres-festival plaats, een filmfestival in Madrid dat geheel gewijd is aan films gemaakt door vrouwen. Voor deze vijfde editie heeft het festival een Nederlandse focus georganiseerd in samenwerking met de Nederlandse ambassade Madrid en SEE NL. De focus omvatte zeven speelfilms en documentaires die allen met Spaanse ondertiteling zijn vertoond aan het Spaanse publiek. De films waren *Instinct*, *Splendid Isolation*, *10 Songs for Charity*, *Magic Mountains*, *Turn Your Body to the Sun*, *No hay camino* en *Pim & Pom: Het grote avontuur*. Enkele makers en vertegenwoordigers van de Nederlandse filmindustrie waren in Madrid aanwezig en namen onder andere deel aan rondetafelgesprekken over diverse onderwerpen rond het thema 'vrouwen in film'.

Winterthur International Short Film Festival

In de tweede week van november werden er tijdens het korte-filmfestival in Winterthur vijf Nederlandse korte films vertoond. *Neighbour Abdi* van filmmaker en visual artist Douwe Dijkstra was geselecteerd voor de internationale competitie en werd bekroond met de Grand Prize. *Unrendered Road*, een Nederlands-Israëlische coproductie van Tali Liberman was onderdeel van het programma Country in Focus: Israel. In het programma European Film Academy on Tour dat rondreist en vertoond werd op alle filmfestivals die gelieerd zijn aan de European Film Academy waren *In Flow of Words* (Eliane Esther Bots) en minoritaire Nederlandse coproductie *Easter Eggs* (Nicolas Keppens) te zien. Beide films werden in 2021 genomineerd voor de European Film Award. Korte documentaire *Nashi* van Daya Cahen was onderdeel van het retrospectief Films in Dialogue. Tali Liberman en Douwe Dijkstra waren aanwezig op het festival en werden door SEE NL ondersteund met een reisbeurs.

Filmstill *Instinct*

Filmstill *Neighbour Abdi*

Kassel Documentary Film and Video Festival

Het Kassel Documentary Film and Video Festival vond plaats van 15 tot en met 20 november. Tijdens voorgaande edities was er altijd ruimschoots aandacht voor de Nederlandse film en in het bijzonder de films uit de Eye Experimenteel distributiecatalogus die onder de vlag van SEE NL jaarlijks een tiental nieuwe Nederlandse korte experimentele films en *artist's moving images* naar internationale festivals distribueert. De jarenlange samenwerking met het festival resulteerde voor deze editie in een uitnodiging om een programma te cureren met een selectie uit de Eye Experimenteel-catalogus en deze tijdens het festival te presenteren.

De films die in het Nederlandse focusprogramma vertoond werden, zijn *Remembering the Night in Safe Haven* van Iztok Klančar, *Lost on Arrival* van PolakVanBekum, *Abiding* van Ugo Petronin, *Arnold Schwarzenegger – The Art of Bodybuilding*

van Babeth M. VanLoo en *Fragments of Decay* van Henri Plaat. Namens SEE NL is Edith van der Heijde afgereisd naar het festival om het programma in te leiden en samen met Babeth M. VanLoo (die door het festival ook was uitgenodigd en aanwezig was in Kassel) deel te nemen aan een Q&A na afloop. Naast de Nederlandse films in het Eye Experimenteel-programma waren er nog eens zes Nederlandse korte films geselecteerd voor het internationale competitieprogramma en drie installaties die werden getoond in de tentoonstelling voor *Monitoring: Absolutely Killing It*.

International Documentary Film Festival Amsterdam

Voor de 35e editie van het International Documentary Film Festival Amsterdam (9 tot en met 20 november) waren 26 Nederlandse (co)producties geselecteerd. Hiervan beleefden twintig films hun wereldpremière tijdens het festival. IDFA opende in 2022 met de

Nederlandse documentaire *All You See* van Niki Padidar, geproduceerd door mint film office.

Drie Nederlandse films vielen in de prijzen: *Reis door onze wereld* van Peter Lataster en Petra Lataster-Czisch (L&F Productions) werd bekroond met de prijs voor Beste Editing in de Internationale Competitie en ontving tevens de prijs voor Beste Nederlandse Documentaire. *Het zit in mijn hart* van Saskia Boddeke (Wifilm) kreeg een speciale vermelding van de jury in de categorie Beste Nederlandse Documentaire. In de categorie DocLab Competition for Digital Storytelling ontving *His Name Is My Name* van Eline Jongsma en Kel O'Neill de Award for Creative Technology.

SEE NL heeft stevig ingezet op (online) promotie van de Nederlandse producties in de selectie van IDFA, door middel van SEE NL interviews, een online Screening Schedule, de Dutch Docs Showreel en diverse advertenties. De sociale-mediacampagne was in handen van The Film Agency. Tevens is samengewerkt met twee belangrijke documentaire platforms: Business Doc Europe en Modern Times Review, om extra publiciteit te genereren voor de Nederlandse documentaires.

Na twee hybride edities vond het festival in 2022 weer geheel fysiek plaats. Dat gold ook voor het industry-gedeelte van het festival, dat op een aantal nieuwe locaties werd georganiseerd. Het aantal internationale filmprofessionals was weer op het niveau van vóór de coronapandemie en leek dit zelfs te overtreffen.

SEE NL droeg bij aan het industry-programma door het (mede)organiseren van verschillende evenementen. SEE NL was co-host van de Docs for Sale Happy Hours, een netwerkevenement tijdens de markt van IDFA. Hiernaast droeg SEE NL bij aan Connecting Dutch Docs in A Changing Market, een

Filmstill *Het zit in mijn hart*

sessie georganiseerd voor de Nederlandse film-professional, waarin werd gereflecteerd op de positie van de Nederlandse documentaire in de internationale markt. Ook organiseerde NAPA in samenwerking met SEE NL de Dutch Disco at IDFA, een informeel netwerkevenement voor Nederlandse en internationale filmprofessionals.

Oscarscampagne

Steevast staat het vierde kwartaal van het jaar voor SEE NL in het teken van de internationale Oscars-campagne. Ieder jaar wordt door de Nederlandse Oscar Selectie Commissie (NOSC), bestaande uit vertegenwoordigers van alle branche- en belangenverenigingen uit de filmindustrie en de directeurs van Eye, het Filmfonds en SEE NL, een film gekozen die vervolgens wordt ingezonden als Nederlandse deelname aan de Academy Awards in de categorie International Feature Film. SEE NL treedt hierbij op als coördinerend bureau. De leden van de NOSC hebben begin oktober 2022 middels een officiële schriftelijke notariële stemming besloten welke van de elf films die waren aangemeld, zou worden ingezonden naar de 95e Academy Awards. De meerderheid van de stemmen ging naar *Narcosis*. Dientengevolge is deze nieuwste featurefilm van regisseur Martijn de Jong door SEE NL namens Nederland ingezonden.

In de aanloop naar de nominaties toe treedt SEE NL op als organiserend bureau voor de Oscars PR Campagne. In samenwerking met twee in de VS gevestigde PR-bureaus, de Nederlandse producent Oak Motion Pictures en regisseur Martijn de Jong zelf is in november en december campagne gevoerd om de kans op shortlisting en vervolgens nominatie zo groot mogelijk te laten zijn. De campagne is vormgegeven in nauwe samenspraak met onze internationale publicists MJ Peckos van Dada Films en Dana Archer van DDA, beide gevestigd in Los Angeles. Na twee jaar online campagnes vanwege

de coronapandemie, bestond er in 2022 eindelijk weer de mogelijkheid om fysieke screenings te organiseren voor Academy-leden. Op deze manier werden zij tevens in de gelegenheid gesteld om kennis te maken met regisseur Martijn de Jong en Thekla Reuten, de actrice die de hoofdrol vertolkt in *Narcosis*.

Vanwege financiële bijdragen van zowel de producent als het Nederlands Consulaat in New York, bestond de mogelijkheid om een grotere campagne dan gebruikelijk op te zetten. In samenspraak met de publicists, producent en het consulaat zijn er meerdere fysieke vertoningen met recepties voor Academy-leden georganiseerd in zowel Los Angeles als New York (in aanwezigheid van zowel Martijn de Jong als Thekla Reuten). Ook is er ingezet op extra fysieke en online vertoningen en *coverage* via verschillende kanalen en programma's, zoals The Hollywood Reporter Presents Series, de Malibu Screening Series, Deadline Contenders en de Mill Valley Screenings. Advertenties in vakbladen als

Variety, The Hollywood Reporter en Indiewire completeerden de campagne. De PR-bureaus hebben zoals gebruikelijk ook weer ingezet op zoveel mogelijk lobbywerk. *Narcosis* heeft de nominatie uiteindelijk niet gehaald.

De inzending en campagne voor de film in de categorie International Feature Film wordt volledig door SEE NL gecoördineerd. Er was in 2022 een record-aantal Nederlandse films die in verschillende categorieën kans maken op een Oscar. Ook al ligt de verantwoordelijkheid voor inzending voor de overige categorieën bij de producent en/of maker zelf, SEE NL ondersteunt al deze Nederlandse films en hun makers bij hun gang naar de Oscars, zowel met advies als met financiële bijdragen. Zo is *Knor* van Mascha Halberstad ingezonden in de categorie Beste Lange Animatiefilm en zijn er drie Nederlandse documentaire (co)producties ingezonden in de categorie Documentary Feature, namelijk *Myanmar Diaries*, *Three Minutes – A Lengthening* en *Master of Light*. Ook zijn er maar liefst drie Nederlandse korte

Filmstill *Narcosis*

films ingezonden: *It's Nice In Here*, *Vlekkeloos* en *In Flow of Words* (respectievelijk in de categorieën Short Animation en Animated Short Film, Live Action Short Film en Documentary Short Film).

New FilmMakers Los Angeles – NFMLA

Op 3 december stond de Nederlandse cinema centraal tijdens NewFilmMakers Los Angeles (NFMLA), met InFocus: Dutch Cinema, een film-programma met korte films van Nederlandse getalenteerde filmmakers met internationale potentie. Het evenement werd gehost in het theater van de Academy of Motion Picture Arts & Sciences in Hollywood, een van de partners van NFMLA. In 2022 waren SEE NL en Dutch Culture USA voor de vijfde keer partner van de Dutch Focus en het programma dat NFMLA hier rondom heeft georganiseerd. NFMLA organiseert een maandelijks filmfestival (InFocus programma), in het voorjaar gevolgd door de jaarlijkse Best of NFMLA Awards, met genomineerde films en filmmakers uit de voorafgaande maandelijks edities. Aanvullend op de Dutch Focus

heeft NFMLA een programma georganiseerd met evenementen exclusief voor deze Nederlandse filmmakers om te netwerken met interessante contacten uit de filmindustrie. En Dutch Culture USA organiseerde voorafgaand aan de vertoning een netwerkbrunch voor de filmmakers en genodigden. Voor deze editie cureerde NFMLA samen met SEE NL een programma met vijf Nederlandse korte films, waarvan de regisseurs tevens naar Los Angeles zijn afgereisd om de vertoning bij te wonen en deel te nemen aan de netwerkactiviteiten. SEE NL heeft hun daarbij ook ondersteund met reisbeurzen. De geselecteerde films waren *Foster* van Jordi Wijnalda, *Varken* van Jorn Leeuwerink, *Vlekkeloos* van Emma Branderhorst, *It's Nice In Here* van Robert-Jonathan Koeyers en *In Flow of Words* van Eliane Esther Bots.

Voor de laatste drie films boden de vertoning en de netwerkactiviteiten ook nog een extra mogelijkheid om bij de lokale Academy-leden in Los Angeles aandacht te vragen voor de films.

Selecties Nederlandse films op Children's Film Festivals

De Nederlandse kinder- en jeugdfilm gaat de hele wereld over en was zeer goed vertegenwoordigd op een groot aantal internationale kinder- jeugdfilm-festivals in het laatste kwartaal van het jaar. Zo vertoonde het Poolse Ale Kino International Young Audience Film Festival Nederlandse films als *Strijder*, *Sally*, *Noor*, *Vlekkeloos* en *Vacht*. Onder andere *White Berry*, *Berend Botje*, *Captain Nova* en *Strijder* waren geselecteerd voor het Chemnitz International Film Festival for Children and Youth – Schlingel. *White Berry* sleepte hier bovendien de Award of the Youth Jury in de wacht.

Het Athens International Children's Film Festival dat jaarlijks in November plaatsvindt, vertoonde de Nederlandse producties *Bristles*, *De fantastische vliegwedstrijd*, *Sea Shadow*, *Sprite Fright*, *Knor* en *Captain Nova*. Ook in Athene bleef de Nederlandse film niet onopgemerkt, want *Knor* werd uitgeroepen tot Best European Feature Film. Verder draaide *Strijder* op het Gijón International Film Festival, het Vilnius International Children and Youth Film Festival en het Olympia International Film Festival for Children and Young People en was *Knor* onder andere geselecteerd voor het Copenhagen International Children's Film Festival Buster, Film Fest Gent en Dobrany International Film Festival for Children and Youth Juniorfest.

White Berry maakte ook onderdeel uit van de selecties van het Brussels International Children's Film Festival – Film'on en het Chicago International Children's Film Festival. Op laatstgenoemd festival werd de film bekroond met maar liefst twee prijzen, namelijk de 1st Prize for Best Live-Action Feature Film en de Emerging Director Prize voor regisseuse Sia Hermanides. Naast *White Berry* draaiden er maar liefst dertien andere Nederlandse producties op het Amerikaanse kinderfilmfestival.

Filmstill *Vlekkeloos/Spotless*

DEVELOPMENT

DEVELOPMENT

De afdeling Development zorgt door middel van gerichte relatieopbouw onder particulieren en bedrijven voor additionele inkomsten (sponsoring) middels een cashbijdrage en/of middelen en diensten. De inkomsten worden ingezet voor conservering van de filmcollectie, de ontwikkeling en realisatie van tentoonstellingen, educatieve projecten, publieksprogramma's en de promotie van de Nederlandse film in het buitenland. De afdeling vormt een essentiële schakel tussen het museum en haar zakelijke en particuliere relaties. Naast de bijdragen van private fondsen en subsidiegevers is de bereidheid van zowel particulieren als bedrijven om Eye te ondersteunen de sleutel tot het behalen van onze doelstellingen. Om die reden probeert Eye zich steeds meer als cultureel ondernemer te ontwikkelen en de totale inkomsten te vergroten door het aandeel eigen inkomsten te verhogen. Dit doet Eye, onder andere, door vele samenwerkingsverbanden aan te gaan met particulieren en bedrijven.

Development kijkt terug op een succesvol jaar omdat zowel op corporate als particulier gebied het team erin is geslaagd groei te bewerkstelligen. Daarmee onttrekt Eye zich in 2022 van de algemene trend in de culturele sector, waarbij meer en meer bedrijven zich terugtrekken als sponsor en particuliere bijdragen dalen.

Partners en Vrienden konden na twee jaar af en aan online events eindelijk weer op locatie ontvangen worden. Behalve de nimmer aflatende focus op het onderhouden van de relaties met en de werving van nieuwe partners en vrienden, richtte Development zich op een duidelijker invulling van het programma Nalatenschappen. Ook werd besloten om Generation Eye, de geverskring voor filmliefhebbers in de leeftijdscategorie van 25-40 jaar, nieuw leven in te blazen.

Foto vorige pagina: BM Fotografie

Corporate

In 2022 heeft Eye zich kunnen onttrekken aan de algemene trend waarbij bedrijven zich terugtrekken of hun bijdrage aanzienlijk verminderen omdat er gesneden is of wordt in de marketingbudgetten. Om even goed voorbereid te zijn op de ontwikkelingen in de sector, heeft de afdeling Development een denktank met stakeholders in het leven geroepen. Doel van deze denktank is het sparren over mogelijke partners, het bedenken van nieuwe proposities en het helpen aan contacten.

De Vriendenloterij is al jaren een van de belangrijkste partners van Eye. Naast een vaste bijdrage ontvangt Eye ook inkomsten uit het zogenaamde geoormerkt werven. Om de inkomsten daaruit te vergroten heeft Eye geïnvesteerd in een commercial van de Vriendenloterij. De commercial met beelden van een deelnemers-event in Eye werd eind september uitgezonden op televisie.

Met hoofdsponsor Allen&Overy werden meerdere bijeenkomsten voor relaties en medewerkers georganiseerd.

Deelnemersevent Vriendenloterij. Foto: BM Fotografie

67 De samenwerking met KPMG Meijburg, hoofdsponsor van de tentoonstellingen in Eye, werd verder ontwikkeld. Interpolis werd per 1 januari 2022 partner van MovieZone, het jongerenplatform van Eye. Met het thema 'Focus op wat echt belangrijk is' ondersteunt Interpolis het bevorderen van de verkeersveiligheid. In dit kader ontwikkelt Interpolis met MovieZone een sociale-mediacampagne, die in 2023 wordt uitgezet en waaraan de jongeren van MovieZone actief hebben bijgedragen.

Projob werd lid van Eye Connect, onze businessclub. Deze telt inmiddels negen actieve leden. Buma Music in Motion werd projectpartner en ondersteunde het programma Badlands.

SRC Reizen, onze reispartner en lid van Eye Connect, bood aan om Eye een handje te helpen met de promotie van onze tentoonstellingen in hun nieuwsbrieven en op hun socials. Over het geheel genomen liep de samenwerking met (project)-partners soepel en prettig. De focus lag bij hen met name op het 'inhalen' van evenementen die door de lockdowns niet georganiseerd konden worden.

u&eye fonds

Afgelopen jaar zijn er meerdere nieuwe participaties afgesloten en verlengd. De leden hebben in 2022 verschillende uitnodigingen ontvangen, bijvoorbeeld voor bijzondere films, de openingen van de tentoonstellingen, een VIP-ontvangst op UNSEEN en de First Art Fair in Amsterdam.

Development kijkt met tevens met veel plezier terug op de zomerborrel. De Nederlandse stopmotionfilm Knor stond centraal en na vertoning gaf producent Marleen Slot een interessant kijkje in de keuken van de makers waarover nog lang nagepraat werd in de IJ-Lounge. Als kers op de taart stond de echte Knor in zijn decor achter in de IJ-lounge.

Eye Society

Voor de Eye Society is er in samenwerking met de afdeling Marketing & Communicatie hard gewerkt aan een aangescherpte sociale-mediastrategie. De Eye Society is nu elke maand meerdere keren zichtbaar op alle onlinekanalen van Eye. Dit vergroot de (online) naamsbekendheid en zichtbaarheid van de Eye Society met uiteindelijk als doel om ook de conversies (nieuwe leden) te vergroten. Ook heeft Development de website, narrowcasting, folders en administratie verbeterd.

Op veler verzoek organiseerde Development voor het eerst, exclusief voor Vrienden, een filmcursus. Eye vond Anke van Haasdrecht bereid om gedurende zes weken te vertellen over de verschillende aspecten van film (montage, geluid, positie van de

Kerstborrel geverskringen Eye. Foto: Janiek van Dam

camera, et cetera) aan de hand van filmfragmenten. De cursus zat al snel vol met vele nieuwe Vrienden als resultaat.

In september zijn de vrienden van de Eye Society namens het Nederlands Film Festival, regisseur Peter Delpeut en Eye Filmmuseum uitgenodigd voor de première van de digitale restauratie van *The Forbidden Quest* (Peter Delpeut, 1993). Deze restauratie is mede mogelijk gemaakt door de Vrienden en vele Vrienden hebben zich hiervoor aangemeld.

In oktober en november werd begonnen met een nieuwe actie voor de Eye Society: 'De Burendag'. De burens zijn een belangrijke doelgroep voor Eye en de Eye Society. De wijk rondom Eye blijft groeien met allemaal potentiële nieuwe leden. Met het spreekwoord 'beter een goede buur dan een verre vriend' indachtig, heeft Eye honderden burens met een persoonlijke brief uitgenodigd voor een burendag eind november. Zij zijn ontvangen in de IJ-Lounge, Sandra den Hamer deed het welkomstwoord en teamlid Jip Reidinga vertelde hier iets meer over de vrienden van Eye. Hierna kregen de burens een rondleiding door de tentoonstelling *Fiona Tan – Mountains and Molehills*, afgesloten met een borrel.

Het 'kijkje achter de schermen' waar Development op focust bij de Vrienden-lidmaatschappen, bestaat onder andere uit rondleidingen in het Eye Collectiecentrum.

Ladies Eye

Met onze focus op verjonging en diversiteit van en binnen deze kring van dames, werd de leden begin 2022 verzocht een bijdrage bovenop de standaardbijdrage te leveren. Deze extra middelen werden ingezet om de financiële drempel voor nieuwe leden te verlagen. De jaarlijkse reis van Ladies Eye ging in 2022 naar Vlissingen. In september bezochten zo'n 35 ladies Film by the Sea aldaar.

FC Waterboys

De formule van Film Collectief Waterboys was in 2022 ongewijzigd. Driemaal per jaar komen de leden bij elkaar voor een diner en een keuzefilm op voordracht van een van de leden. In 2022 stonden de films *Mulholland Drive*, *Last Ride of the Wolfs* en *Russian Ark* op het programma.

Gedurende het jaar mocht FC Waterboys negen nieuwe leden verwelkomen, zodat de club in totaal 60 leden telt. Naast de drie goedbezochte reguliere bijeenkomsten heeft een deel van de club in augustus een bezoek gebracht aan het filmfestival in Sarajevo.

See You in Court

Deze club met films waarin het recht de hoofdrol speelt, heeft een behoorlijke groei doorgemaakt: inmiddels zijn vrijwel alle grote kantoren van de Zuidas lid. Het eerste event vond plaats in maart met de film *Denial* (2016, Verenigde Staten) die werd ingeleid door een van de leden.

In november leidde een partner van Allen & Overy zijn keuzefilm *The People vs. Larry Flynt* in. Voor veel leden van See You in Court was dit een eerste kennismaking met deze hedendaagse klassieker, de discussie naderhand was dan ook zeer geanimeerd. See You in Court telt inmiddels meer dan 110 leden.

Generation Eye

Ook Generation Eye, in het leven geroepen voor jonge professionals, cultuurliefhebbers, makers en ondernemers van 25 tot 40 jaar, had in 2022 een doorstart. Het concept is iets aangepast, zo is onder andere de prijs verlaagd, zijn de teksten herzien door een copywriter, zijn alle details aangescherpt naar een haalbaardere agenda en is er veel acquisitie gedaan. In oktober was de grandioze *kick off* van het nieuwe seizoen.

Speciaal voor deze club zijn in 2022 verschillende bijeenkomsten georganiseerd. De eerste editie stond in het teken van *American Psycho*. Er werden Bloody Mary's geserveerd en spreker en filmwetenschapper Dan Hassler-Forest gaf inhoud aan het exclusieve programma.

Nalatenschappen

Nalatenschappen vereisten in 2022 extra aandacht. Development volgde de relevante seminars op dit gebied en deed mee aan de landelijke campagne 'Nalaten aan Cultuur'. Deze campagne vond plaats in oktober met verschillende posts op de sociale media. Er ligt inmiddels een brochure in de rekken en er wordt een aparte slide vertoond in de zalen.

Sponsors, partners, fondsen 2022/2023

Hoofdsponsors

VriendenLoterij
Allen&Overy
Equans

Hoofdpartner tentoonstelling

KPMG Meijburg & Co Tax and Legal

Founding Partners

Provincie Noord-Holland
Stadsdeel Noord
Kansen voor West
Prins Bernhard Cultuurfonds
Stichting Dioraphte

Structurele subsidiënten

Ministerie van OCV
Ministerie van Buitenlandse Zaken
Gemeente Amsterdam

Fondsen

Fonds 21

Stichting Ammodo
Amsterdam Fonds voor de Kunsten
Nederlands Filmfonds
Mondriaan Fonds
Creative Europe Media
Prins Bernhard Cultuurfonds
Stimuleringsfonds Creatieve Industrie
Freek en Hella de Jonge Stichting
Stichting VSBfonds
Paddy and Joan Leigh Fermor Arts Fund

Projectpartners

KLM
Gofilex
Effektief
Signify
HP
Buma Music in Motion
Interpolis
Solvinity
SONY PRO
Bloomberg
Hollands Licht

Eye Connect

Konica Minolta
Monalyse
Just Eat Takeaway.com
Bouwbedrijf De Nijs
Select Catering
VLC&Partners
Elis Nederland B.V.
SRC Reizen
Projob
Peutz
G-Star
Meijburg & Co

MARKETING &
COMMUNICATIE

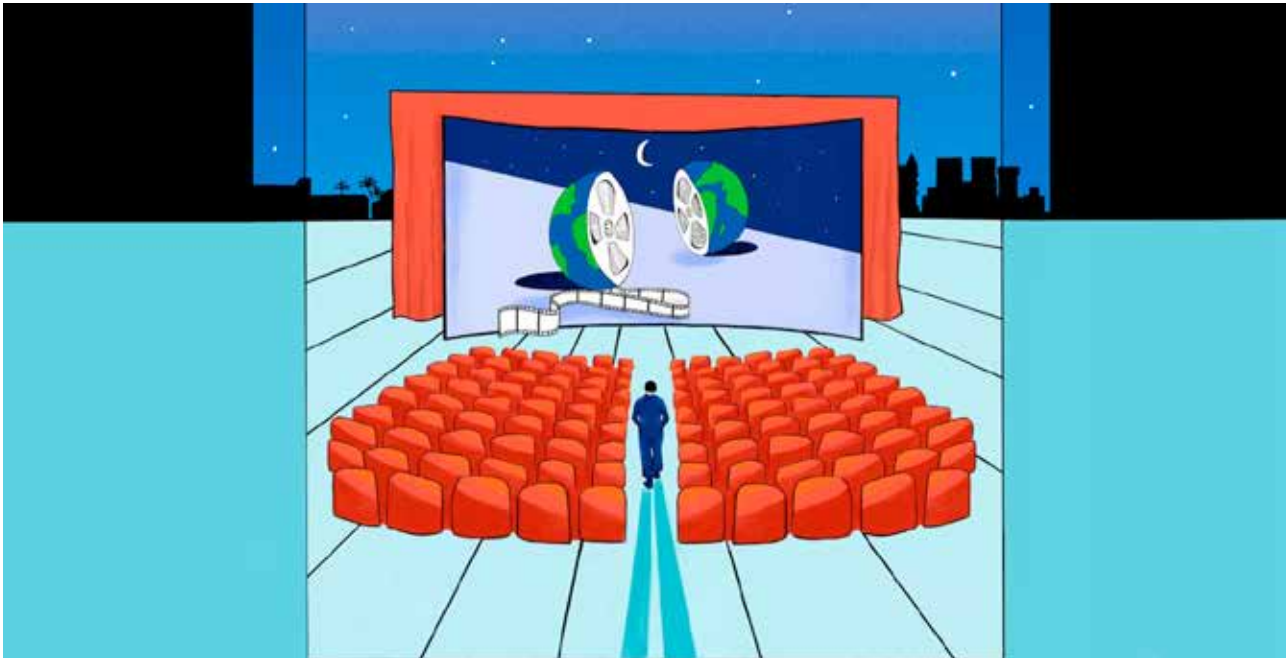
MARKETING &
COMMUNICATIE

70 De onlinekanalen van Eye zorgen voor verbinding, context en verdieping. Marketing & Communicatie heeft daarbij oog voor zowel het artistieke, het informatieve, het educatieve, het verdiepende, als vanzelfsprekend ook het praktische karakter van de content die Eye biedt. Net als bij de programmering in de tentoonstelling en de filmzalen wil Eye ook toonaangevend zijn in de wijze waarop het film en bewegend beeld binnen een digitale context toont. Online komen zo meer facetten van Eye aan bod. Door bijvoorbeeld iets uit de collectie uit te lichten, door verdiepende essays, door zelfgemaakte podcasts met lezingen en verhalen, door interviews met filmmakers en beeldend kunstenaars, door een wekelijkse filmquiz en door kenners, medewerkers en film liefhebbers in korte video's aan het woord te laten.

Online contentstrategie

In 2022 is de sociale-mediastrategie gecontinueerd: contentcreatie met terugkerende rubrieken en programmering en online advertenties.

Op de website werd het online magazine nog vaker ingezet voor het bieden van context en verdieping bij de programmering in Eye. De artikelen worden gedeeld en goed bekeken op sociale media en in de nieuwsbrief. Dit soort contentmarketing trekt bezoekers op basis van inhoud naar de fysieke programma's in Eye, en biedt mensen die door afstand of tijd niet naar Eye kunnen komen interessante verhalen aan. Zo was er naast de doorlopende reeksen Short Scores en Female Gaze bijvoorbeeld ruime aandacht voor het zomerprogramma rond Sidney Poitier en Denzel Washington, en verschenen er drie artikelen rond de tentoonstelling van Guido van der Werve.

Campagnebeeld *Op de vijfde rij...* Illustratie: Aafke Bouwman

Vorige pagina: Campagnebeeld *All That Jazz*

In oktober verscheen de online reeks 'De verbeelding van Zwarte identiteit in Nederlandse cinema'.

In het kader van het thema Black Light startten filmmakers Ivan Barbosa en Roelof Jan Minneboo een doorlopend onderzoeksproject waarmee ze dieper ingaan op de verbeelding van Zwarte identiteit in de Nederlandse cinema. Ze spraken met drie succesvolle, vooraanstaande Zwarte Nederlandse acteurs, van verschillende generaties, over hun ervaringen in de Nederlandse film- en televisiewereld: Jack Monkau (1939), Kenneth Herdigein (1959) en Yootha Wong-Loi-Sing (1987).

Gedurende het jaar was de onderzoekende podcast 'Op de vijfde rij...' door Cesar Majorana te beluisteren, een samenwerking met VPRO Cinema. In 2022 zijn drie reeksen gepubliceerd. ... *bij De Fantasten*, ... *in Cannes (2022)*, ... *in de wereld van scamfestivals* en in januari 2023 ... *in het Nederlands filmarchief*. In 2022 behaalde de podcast in totaal ruim 20.000 luisteraars via de verschillende podcast-aanbieders.

Campagnes

De afdeling Marketing & Communicatie staat voor een heldere en eenduidige communicatie over alle activiteiten van Eye. Daarbij staat de merkbelofte centraal. Dit uit zich door de presentatie van de verschillende programma's op de website, ondersteund door social, nieuwsbrieven, SEO, SEA, diverse samenwerkingen en verschillende (online)campagnes. Vaste onderdelen zijn de maandelijkse outdoor-campagne (vast aantal vlakken in en rond het centrum van Amsterdam) en een advertentie in de iedere uitgave van de Filmkrant. Bij de campagnes wordt gezorgd voor continuïteit (huisstijl van Eye) en tegelijkertijd krijgen de verschillende programma's en tentoonstellingen een eigen gezicht. Hieronder een greep uit de verschillende activiteiten en campagnes.

71 De tentoonstelling van Guido van der Werve haalde 27.000 bezoekers, wat gezien de concurrentie en de naweeën van de pandemie een goed resultaat is. Vaste cultuurgangers waren een belangrijke doelgroep voor deze tentoonstelling. Naast de vaste communicatie-uitingen zijn speciaal voor deze tentoonstelling verdiepende uitingen gemaakt. Guido van der Werve is mee uit varen genomen door de filmcrew van Eye. In een bootje over het IJ vertelde hij over zijn werk en zijn leven. De film is ingezet tijdens de persbijeenkomst en daarna als miniserie binnen een sociale-mediacampagne. Eye vond ook een fijne partner in schaakclub Volewielers in Amsterdam-Noord. Samen werd een schaakmiddag georganiseerd voor aanvang van een speciale avond over Van der Werve en de rol die schaken speelt in zijn werk.

Eye Art & Film Prize tentoonstelling

Drie rijzende sterren met ieder een eigen ruimte: deze tentoonstelling bood volop kans om uiteenlopende doelgroepen aan te spreken. De campagne richtte zich in het bijzonder op liefhebbers van popmuziek, Nederlanders met een band met Arabische cultuur en geïnteresseerden in Australisch erfgoed. Naast de terugkerende uitingen heeft MovieZone, de jongerenafdeling van Eye, een uitgebreide online campagne verzorgd. In hun korte films lichtten zij het maakproces van de tentoonstelling uit, lieten zij jongeren reageren op de werken en boden zij aanvullende informatie over de kunstenaars. Online waren ook verdiepende artikelen te lezen in het magazine, bijvoorbeeld door Sally Butler, professor in Australische oorspronkelijke kunst.

Campagnebeeld Shochiku 100

Tentoonstelling Fiona Tan

Veel bezoekers herkennen zich in het thema dat deze tentoonstelling belicht: het gevoel zowel thuis als vreemd te zijn in een land. In Eye's online magazine reflecteren drie schrijvers op dit dubbele gevoel (Marion Bloem, Lara Nuberg en Lauren du Graff). Hun uiteenlopende teksten laten zien hoe het werk van Fiona Tan bij hen resoneert. Bijzonder is ook het boek dat speciaal bij deze tentoonstelling is uitgegeven, een bundel van contextualiserende essays. In kranten en dagbladen werd uitgebreid over Fiona Tan gepubliceerd. Deze tentoonstelling is sinds de pandemie de best bezochte.

Presentatie Bob Bronshoff

Van 23 augustus tot en met 11 september stond boven bij de foyer van zaal 1 een presentatie van het werk van fotograaf Bob Bronshoff. In samenwerking met de Filmkrant (zij publiceren al jaren zijn selfoto's) maakte MarCom een special van vier pagina's in het hart van de krant. De korte documentaire, die onderdeel uitmaakt van de presentatie, is ook ingezet ter promotie. Bronshoff is populair en geliefd bij de Nederlandse filmjournalisten, wat ons veel media-aandacht opleverde, onder andere de cover van de VARAgids.

Shochiku 100

Voor Shochiku 100 besteedde de podcast van Cineville aandacht aan het programma. Doelgroepen werden bereikt door samenwerkingen met de Leidse Studievereniging L.V.S.J.K. Tanuki, Japanmuseum SieboldHuis, Academie Oriëntaalse Talen en Communicatie Zuyd Hogeschool, Japanese Women Club, Zenshiatsu.nl, Camera Japan, Society for Japanese Art, Hanakunst.com, Nederlands-Japanse Vereniging en Uniqlo.

Kino Ukraïna

Bij het uitbreken van de oorlog in Oekraïne waren er gelijk veel mooie initiatieven waar MarCom zo zorgvuldig mogelijk over hebben gecommuniceerd. In mei volgde Kino Ukraïna. De opbrengst van de kaartverkoop was bestemd voor het Oleksandr Dovzhenko National Centre, het grootste filmarchief van Oekraïne. Een onlinecampagne via Parool.nl zorgde voor extra aandacht voor de voorstelling Zemlya met livemuziek.

De gratis toegankelijke VR-experience *Captured* uit de reeks Xtended was van 12 mei tot en met 6 juni te bezoeken in de Project Space (garderobe) van Eye. Vanwege de ongebruikelijke plaats van vertoning is geïnvesteerd in het attenderen op en zichtbaar maken van de locatie van de installatie.

Previously Unreleased

Dit succesvol terugkerende programma heeft sinds 2021 een eigen campagnebeeld en trailer om zo door te bouwen aan het merk Previously Released. Mede door het aanbieden van Nederlandse ondertiteling is het programma wederom een landelijk succes, zowel qua persaandacht als qua bezoekcijfers.

‘...Bij sommige van de films in het zomerprogramma Previously Unreleased, waarin Eye Film-museum films die niet voor de Nederlandse bioscopen waren aangekocht alsnog een kans geeft, is het onbegrijpelijk dat geen distributeur zich eraan durft te wagen...’

Joost Broeren-Huitenga, Het Parool

Sidney Poitier & Denzel Washington

Volgens de traditie een zomerprogramma met bekende acteurs. De trailer werkte met splitscreens wat ook is doorgevoerd in het campagnebeeld. Een samenwerking is aangegaan met onze mediapartner VPRO, en met VARAgids en The Black Archives. De onlinecampagne werd ondersteund door drie mooie inhoudelijke artikelen in ons online magazine en het zomerprogramma had stevige aandacht in de media. Voor het eerst adverteerde Eye in een podcast, ‘Teun en Gijs vertellen alles’.

Campagnebeeld Eye Shadows: Space Is the Place + Illnoledge

Sunsets

Sunsets is een cadeau van Eye aan de buurt, vandaar dat er is geflyerd in Noord. Ook hier is het campagnebeeld hergebruikt vanwege de herkenning en duurzaamheid.

Cineville adopteerde de vertoning van *Donnie Darko* en ondersteunde dat met hun zomercampagne. Ruim twee weken van tevoren waren de meeste vertoningen uitverkocht. De *no show* was door het gratis karakter te hoog, gelukkig was de opkomst met gemiddeld 270 bezoekers alsnog hoog. Er was veel media-aandacht, opvallend veel in rubrieken van tijdschriften en kranten. Sunsets is dan ook een mooi programma om Eye bij een breder publiek onder de aandacht te brengen.

All That Jazz

MarCom heeft enkele maanden voorafgaand aan dit jazzfilmprogramma een vroeg persbericht verstuurd om de specialistische muziekbladen te bereiken en andere muziek- en jazzmedia tijdig op de hoogte te stellen. Dit wierp zijn vruchten af. Voor de campagne werd gewerkt met animatie in de traditie van verschillende vintage posters voor jazzconcerten en jazzfilmvoorstellingen. Ook de trailer staat in het teken van animatie en jazzmuziek.

Xtended VR Missing Pictures

In de vijfdelige VR-serie *Missing Pictures* van Clément Deneux blikken Abel Ferrara, Tsai Ming-liang, Catherine Hardwicke, Naomi Kawase en Lee Myung-Se terug op de films die ze hoopten te maken, maar nooit realiseerden. In de filmzaal was hun spraakmakendste werk te zien, aangevuld met een vierdelige reeks in het online magazine. Naomi Kawase was 16 december in Eye voor een publieksgesprek met de VR-regisseur Clément Deneux en een inleiding bij haar nieuwste film *True Mothers* op 17 december.

Film Catcher

Op 12 december opende de nieuwe interactieve filmminstallatie Film Catcher. Die opent je ogen voor hoe mooi en divers film kan zijn. Met zoekfilters, zoals rood, dansen, stad of close-up, tover je steeds andere beeldcollecties tevoorschijn. De opening werd ondersteund met een campagne waar de focus lag op de gratis preview van 12 tot en met 23 december voor bestaand publiek, voor onze burens in Noord en voor een nieuw jonger publiek. Partners waren MovieZone en FunX.

De ambassadeursvideo's voor de Eye Film Player en collectie is gecontinueerd met nieuwe ambassadeurs zoals Bete van Meeuwen, Nadia Moussaid, Cesar Majorana, Joy Verberk, Thorn de Vries, Sacha Polak, Monic Hendrickx, Reiky Valk, Walt Klink en Guido van der Werve. Eerder gingen Valerie Bisscheroux, Nora El Koussour, Henny Vrienten en Martin Koolhoven hun voor.

Er is een significante stijging – verdriedubbeling – van het aantal actieve gebruikers sinds de start van deze ambassadeurscampagne.

In het eerste kwartaal werd een outdoor branding-campagne gekoppeld aan de Eye Film Player: 'Als jij niet naar Eye kan, komen wij naar jou. Kijk de mooiste films online via player.eyefilm.nl' De nieuwsbrief heeft na een jaar 2.135 abonnees.

Familieprogrammering

Per vakantie worden speciale landingspagina's ontwikkeld en op basis daarvan online campagnes ingericht. Rond de meivakantie is deze aanpak voor het eerst ingezet. Er is gewerkt aan een jaarplan waarbij het volledige aanbod voor families binnen Eye aan bod komt, dus van de wekelijkse familie-films tot een bezoekje aan de vaste tentoonstelling.

Campagnebeeld Filmmagie

Onderwijs

In 2022 heeft MarCom een analyse gemaakt van de klantreis en in kaart gebracht welke (online) content momenteel ontbreekt en waar verbeterpunten liggen in de processen bij het bereiken van de leraar. Op basis hiervan is een marketingplan voor het schooljaar 2022-2023 geschreven. De eerste stappen voor het optimaliseren van het gebruik van CRM ten behoeve van e-mailmarketing zijn gezet, onder andere door het samenvoegen van verzendlijsten en omzetten van memberships naar labels. Voor het online magazine van Eye werd Florine Wiebenga geïnterviewd over filmeducatie. In 2023

start een online campagne gericht op po- en vo-scholen in Amsterdam. In samenwerking met Filmhub Noord-Holland is een persbericht verstuurd over het project met cultuurcoaches in Amsterdam Noord.

#eyelovefilm campagne

In 2022 zat Eye tien jaar aan het IJ. De data van Instagram toont aan dat de grootste groep volgers van Eye op Instagram 25-35 jaar is en Eye intensief volgt maar niet per se bezoekt. Omdat deze doelgroep nog te weinig komt naar programmering in huis, richt Eye zich op hen. Zeven video's focusten op het gebruik van het gebouw om zodoende de niet-bezoeker over te halen het gebouw te bezoeken voor een borrel met vrienden, voor een heerlijke kop koffie, voor het geweldige terras, als ontmoetingsplek om over film te praten, om alleen op de trappen te genieten van het geweldige uitzicht. De campagne is gebaseerd op de 'why' van Eye: onze passie voor film.

We gebruiken de hashtag #eyelovefilm en dialogen uit films die een link leggen tussen het gebruik van het gebouw en film. Met een focusgroep is de campagne besproken en aangescherpt. Zowel de fotograaf/filmer, de copywriter als de modellen was jong en divers, passend bij de target doelgroep. 55.000 mensen uit de doelgroep hebben de video gezien. De video op de trappen van Eye (museumgebouw als achtergrond) geïnspireerd op *The Joker* scoorde het beste. Herkenbaar en korte dialoog lijken hieraan bij te hebben gedragen.

Samenwerkingen

In 2022 werkte MarCom intensief samen met VPRO Cinema, We Are Public, Cineville, Funx, Meer van dit en The Black Archives.

Eye in de media

Ook in 2022 wist Eye weer regelmatig de media behalen. Uit de tabel hieronder blijkt dat er elke week gemiddeld circa veertig artikelen verschenen. De meest nieuwswaardige onderwerpen waren onder andere de benoeming van Raad van Toezicht-voorzitter Gunay Uslu tot staatssecretaris van Cultuur in het nieuwe kabinet, het aangekondigde vertrek van onze directeur Sandra den Hamer en de interviews met Guido van der Werve in de dagbladen naar aanleiding zijn solotentoonstelling.

In het derde kwartaal van 2022 kwam Eye om meerdere redenen in de (inter)nationale media. Met behulp van Pickles PR kwam het nieuws van de winnaar van de Eye Art & Film Prize 2022 in prominente internationale kunstpublicaties als The Art Newspaper en ArtNews. De winnaar werd bekendgemaakt tijdens de opening van de tentoonstelling met de werken van de winnaars van de Eye Art & Film Prize 2019 (Meriem Bennani), 2020 (Kahlil Joseph) & 2021 (Karrabing Film Collective). Het PR-bureau dat verantwoordelijk was voor het genereren van maximale media-aandacht voor deze prijs, heeft ook de tentoonstelling meegenomen.

Zoals elke zomer zijn de films in de reeks Previously Unreleased door bijna alle dagbladen en de Filmkrant gerecenseerd. De individuele films zijn bijna allemaal heel positief ontvangen door de pers. Ook het zomerprogramma Denzel Washington & Sidney Poitier werd uitgebreid beschreven in de media. Naast deze vaste programmaonderdelen behaalde de presentatie 'Actie! Bob Bronshoff op de set' de voorpagina van de VARAgids, en uitgebreide artikelen in Het Parool en de Volkskrant en werd fotograaf Bronshoff geïnterviewd op de nationale radio. De tweede editie van het openluchtfestival Sunsets werd opgenomen in bijna alle overzichten van de online media over dit soort filmvoorstellingen.

Voor All That Jazz, de opening van het culturele seizoen begin september, besteedde NRC Handelsblad, de Filmkrant en Het Parool er aandacht aan. Er is ook actief contact gezocht met de muziekredacteurs en journalisten, en de programmeur Thijs Havens is geïnterviewd in de ochtendshow van Sublime FM.

De tentoonstelling *Fiona Tan – Mountains and Molehills* heeft veel aandacht gekregen in de nationale en internationale media. Afgelopen zomer vonden de voorbereidingen plaats van de persreis die eind september plaatsvond in het kader van de persvoorbezigtingen van deze tentoonstelling als ook die van YOUTH – Anne Imhof in het Stedelijk. Het lukte om van tien internationale toonaangevende kunstpublicaties redacteurs en recensenten naar Amsterdam te halen op 29 en 30 september. Dit resulteerde in artikelen in onder andere Monopol, Frieze, Il Manifesto, Doppio Zero en De Standaard. Ook de nationale media publiceerden uitgebreid over *Fiona Tan – Mountains and Molehills*. Zo verschenen er interviews en recensies in onder andere NRC Handelsblad, de Volkskrant, De Groene Amsterdammer, De Telegraaf, Het Parool, 8Weekly en op de site van het Cultureel Persbureau.

Marketing in cijfers

Eyefilm.nl

859.004 gebruikers (+33%)

1.342.983 sessies

4.165.109 paginabezoeken

Online Magazine

31.784 gebruikers (+175%)

39.009 sessies

94.673 paginabezoeken

38.468 nieuwsbriefabonnees (+8,5%)

Social media

38.000 volgers op Instagram (+ 15%)

79.850 volgers op Facebook (+ 6%)

15.450 volgers op LinkedIn (+ 18%)

27.461 volgers Twitter (-0,15%)

34.734 volgers YouTube (+10%)

802 volgers TikTok

606 tentoonstellingstickets via online platform Tiquets (jun – dec 2022)

PERSONEEL EN ORGANISATIE

Diversiteit en inclusie

Het wervingsbeleid van Eye is inmiddels aangepast zodat vacatures breder worden uitgezet en de selectieprocedure transparanter is. Het nieuwe beleid heeft nog beperkt effect. Door de krapte op de arbeidsmarkt is het aantal reacties op een vacature beperkt en blijft het een uitdaging om een diverser personeelsbestand te krijgen.

Duurzame inzetbaarheid

Eye vindt het belangrijk dat medewerkers zich kunnen blijven ontwikkelen om zodoende aantrekkelijk te blijven voor Eye en de arbeidsmarkt. Medewerkers van Eye kunnen gebruikmaken van scholing, trainingen en coaching, onder meer via het online platform GoodHabit. We stimuleren medewerkers een gezonde leefstijl te volgen en bieden medewerkers de mogelijkheid aan om met belastingvoordeel gebruik te maken van het fietsplan en een sportabonnement.

Medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO)

Eind 2022 is een MTO gedaan onder de werknemers van Eye. Naast algemene tevredenheid zijn er vragen gesteld over diversiteit en inclusie, ontwikkeling en doorgroei, werkomstandigheden, werkomgeving, werkdruk, interne communicatie, besluitvorming en samenwerking.

Het algemene tevredenheidscijfer is 7,3. Medewerkers gaven aan tevreden te zijn over de inhoud van het werk, de werksfeer en collega's en de werkomstandigheden. Voor de andere onderwerpen, zoals interne communicatie, doorgroeimogelijkheden en inclusiviteit, lagen de cijfers tussen 5,6 en 6,5 de uitkomst van dit MTO zal Eye bekijken welke aanvullende maatregelen genomen kunnen worden.

Thuiswerkregeling

Medewerkers die deelnemen aan de thuiswerkregeling moeten minimaal twee dagen per week op kantoor aanwezig zijn. Eye vindt het belangrijk om contact met collega's en feeling met de organisatie te houden. De thuiswerkregeling heeft ervoor gezorgd dat een aantal medewerkers een betere werk-privébalans hebben gevonden. Tevens is de druk op de kantoorwerkplekken afgenomen.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim is 5,55% en daarmee iets boven de CBS-cijfers. Het cijfer komt in 2022 hoger uit dan voorheen. Dit heeft een direct verband met corona, omdat er drie medewerkers zijn met long covid. Medewerkers die langdurig zijn uitgevallen door werkdruk en/of stressklachten krijgen een traject bij een arbeidspycholoog aangeboden. Voor de begeleiding van andere langdurig zieken worden, afhankelijk van de oorzaak, re-integratiebedrijven ingehuurd.

Meldingen interne vertrouwenspersonen

In 2022 zijn er zeven meldingen gedaan bij de twee interne vertrouwenspersonen, waarvan vijf betrekking hadden op conflicten met leidinggevenden, één op een conflict met een collega en één op discriminatie op de werkvloer. Naar aanleiding van de meldingen zijn er trajecten met de betrokkenen gestart. Vijf meldingen zijn na korte trajecten afgerond. Twee betrokkenen zijn intensief begeleid.

Personeelsbestand

Op 31 december 2022 betrof het bestand 192 medewerkers in loondienst (145,40 fte), negen stagiaires (7,0 fte) en 147 vrijwilligers.

A vintage film editing suite. Two monitors at the top show film footage. Below them is a large array of film reels on a blue desk. A person's arm is visible on the right side of the desk. The text "EXPLOITATIE-RESULTAAT EN FINANCIËLE POSITIE" is overlaid in large red letters on the top half of the image.

**EXPLOITATIE-
RESULTAAT
EN FINANCIËLE
POSITIE**

**EXPLOITATIE-
RESULTAAT
EN FINANCIËLE
POSITIE**

Vanwege de grote onvoorspelbaarheid was in de begroting voor 2022 niet langer rekening gehouden met substantiële effecten van de coronacrisis. Terugkeer naar de jaren voor corona vormde het uitgangspunt en daarom zijn bij de opstelling van de begroting de prognoses en targets van 2019 als basis gebruikt.

Ondanks dat er in de eerste weken van het jaar nog sprake was van gedwongen sluiting en er aansluitend enige tijd beperkende maatregelen golden, valt het behaalde exploitatieresultaat (een verlies van € 474.599) niet heel veel lager uit dan begroot. Voornaamste reden hiervoor is de extra coronasteun die Eye in het eerste kwartaal van het ministerie van OCW heeft ontvangen.

In 2021 heeft Eye een bestemmingsreserve ad € 257.105 gehandhaafd ten behoeve van te verwachten verliezen als gevolg van corona. Deze reserve is in 2022 geheel besteed.

Tot aan 2022 heeft Eye een bestemmingsreserve ad € 295.318 opgebouwd uit aanspraken die aan Eye waren toegekomen van bedragen die door SEKAM worden uitgekeerd voor kabeldoorgifte van een aantal Nederlandse films. Van deze reserve, opgebouwd met als doel deze aan te wenden ten behoeve van het beheer en de verdere ontsluiting van de filmcollectie, in combinatie met verbetering en onderhoud van het catalogussysteem, is in 2022 per saldo een bedrag van € 293.539 ingezet ter dekking van de kosten die gemaakt zijn voor de ontwikkeling van de Film Catcher en de overgang naar een nieuw collectiebeheersysteem.

Foto vorige pagina: Corinne de Korver

Verantwoording aanvullende subsidie (RAOCC)

De RAOCC was bedoeld om de inkomstenderving als gevolg van de coronacrisis (deels) op te vangen. De vijfde en laatste steunmaatregel die op grond van de RAOCC door OCW is verstrekt was gericht op de periode van 28 november 2021 tot en met 8 maart 2022. De subsidie bedroeg 15% van de gemiddelde eigen inkomsten over de jaren 2018 en 2019. Op basis daarvan ontving Eye een bijdrage van € 1.034.400. Precies de helft hiervan, ad € 517.200, is in het boekjaar 2021 in de opbrengsten opgenomen. De tweede helft heeft Eye in het boekjaar 2022 opgenomen.

In de maanden januari en februari van 2018 en 2019 bedroegen de eigen inkomsten van Eye gemiddeld € 932.433. In januari en februari 2022 bedroegen de eigen inkomsten € 190.611. Na aftrek van de ontvangen subsidie RAOCC bedraagt de inkomstenderving t.o.v. de referentie jaren € 224.632. De aanvullende subsidie is daarmee geheel besteed.

Zakelijke activiteiten

De totale omzet van de Eye Shop, Eye Bar Restaurant en Sales & Events lag in 2022 bijna één miljoen euro hoger dan in 2021, een stijging van maar liefst 232%. Wel lag de omzet nog 15% achter op het target uit het pre-corona tijdperk.

Sales & events

Er zijn in 2022 ruim 550 evenementen geboekt. Dit betreft niet alleen zakelijke verhuren maar ook premières en andere filmbranche-boeking. Het aantal verhuren is hoger dan het in jaren geweest is. Waar de verwachting was dat na corona veel events hybride of nog online zouden plaatsvinden, is het tegendeel waar gebleken. Live bijeenkomsten kregen weer de voorkeur.

Klanten organiseren hun events graag in Eye vanwege de locatie, de faciliteiten en de service. Maar ook van meerwaarde is dat het event in een museum plaatsvindt, hetgeen een mogelijkheid biedt voor extra inhoudelijke input in het programma. Voor de filmsector speelt, naast de aantrekkelijke branchetarieven, een rol dat Eye het Huis van de Film is.

Veel van de events waren klein van omvang en daardoor ook beperkt in opbrengst. Desondanks is het gelukt om meer dan 90% van de omzettarget te halen. Dat is extra opmerkelijk omdat het museum in januari nog gesloten was en er in de maanden daarna nog een aantal beperkingen gold. Bovendien is dit alles gerealiseerd met een team dat het afgelopen jaar voor een groot deel vernieuwd is.

Gezien de ontwikkelingen in het laatste kwartaal van het jaar wordt verwacht dat er in 2023 weer meer grotere events zullen plaatsvinden.

De afdeling was, zoals de laatste jaren gebruikelijk, ook verantwoordelijk voor de productie van het openluchtfestival Sunsets, het Filmbal en de Museumnacht. Die laatste twee drukbezochte evenementen vonden voor het eerst sinds 2019 weer plaats.

Eye Shop

De shop heeft in 2022 een omzet van 77% van de (pre-corona) target gehaald. Het bestverkochte product was, zoals gebruikelijk, de ansichtkaart.

In 2021 was Eye nog een pionier bij de online Dutch Museum Gift Shop, inmiddels doen daar ook een groot aantal andere musea aan mee. Het aanbod is mede hierdoor behoorlijk toegenomen. De Eye giftcard was verreweg het bestverkochte Eye-product in deze online winkel.

Al sinds de opening in 2012 staat in het Panorama de zogenaamde Flipbook-machine. Hierin worden de bewegingen die de bezoeker maakt in twaalf foto's vastgelegd. In de Eye Shop kan daarvan vervolgens een flipboekje gemaakt en gekocht worden. De verkoop van deze boekjes was jarenlang stabiel (circa 300 stuks per maand). Sinds het najaar van 2022 echter is het flipboekje trending op TikTok. Een influencer plaatste een filmpje over haar eigen Eye flipboekje en beval het aan als een van de must-do's in Amsterdam. Dit filmpje heeft inmiddels 1,6 miljoen views, 180.000 likes en 6.942 shares. Jonge stellen van over de hele wereld komen speciaal naar Eye om in de twaalf beelden elkaar romantisch de liefde te verklaren. De verkoop van het boekje is gestaag toegenomen tot meer dan 3.000 in januari 2023. Omdat steeds meer TikTokers hun eigen filmpjes plaatsen die weer *geliket* en *geshared* worden door andere gebruikers, is de tsunami die hierdoor op gang is gekomen voorlopig nog niet afgelopen. Voor het originele filmpje zie: *Eye-flipbook op TikTok*

Flipbook. Foto: Martin Hogeboom

Reflectie meerjarenonderhoudsplan

Met ingang van 2019 zijn de kosten van het museumgebouw onder de Erfgoedwet komen te vallen. In het kader hiervan moet eens in de vier jaar het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) geactualiseerd worden. De laatste update heeft in het najaar van 2019 plaatsgevonden. Daarbij is tevens een conditiemeting (NEN 2767) uitgevoerd. Hieruit is gebleken dat het gebouw in goede tot uitstekende staat van onderhoud verkeert. Dit met uitzondering van een enkel element waarvan de staat als redelijk is gekwalificeerd. De onderdelen die volgens de meting aandacht behoeven, waren bij Eye reeds bekend en stonden al in de planning of zijn inmiddels opgepakt. Deels conform het MJOP heeft in 2022 periodiek groot onderhoud plaatsgevonden. In 2023 zal het MJOP wederom worden geactualiseerd.

Risicomanagement

In dit hoofdstuk zijn de meest relevante risico's beknopt beschreven, evenals de mate waarin Eye bereid is deze risico's te nemen en de maatregelen die Eye ter beheersing daarvan genomen heeft.

Corona en de oorlog in Oekraïne

Door zowel de coronacrisis als de Russische inval in Oekraïne is duidelijk geworden dat de grootste risico's buiten de invloedssfeer van Eye liggen. Het buffervermogen van een instelling als Eye zal in tijden van dit soort crises nooit voldoende zijn om de continuïteit langdurig te waarborgen. De bereidheid van de (Rijks)overheid om ondersteunende maatregelen te nemen is dan de enige manier om het hoofd boven water te houden. Dat laatste is in het geval van corona ruimhartig gebeurd. In 2022 ontving Eye uit het laatste steunpakket een bijdrage van € 517.200.

Het kabinet heeft vanaf 2023 structureel € 400 miljoen extra uitgetrokken, onder meer ter ondersteuning van de door de overheid bekostigde culturele instellingen. Dit geld is bedoeld om de hogere kosten door inflatie en vooral de stijgende energierekening op te vangen.

Strategische risico's

Het beleidskader voor de activiteiten is neergelegd in de opeenvolgende meerjarenbeleidsplannen, die als basis dienen voor de aanvraag voor de Erfgoedwet en de Basis Infrastructuur-subsidies (BIS) van het Rijk en het Kunstenplan van de Gemeente Amsterdam. Binnen de Eye Raad (ER) vindt interne afstemming plaats van de culturele activiteiten op middellange termijn. Het Management Team (MT) stuurt op bezoekerstargets en financiële resultaten en stelt de budgetten vast.

Daarnaast monitort het MT zaken als publieksbereik, reacties in de media en van peer-groepen/stakeholders en publiek, en de toepassing van de drie codes. Eye beschikt over een Collectiebeleidsplan 2022-2025. Een belangrijke risicofactor voor het succesvol kunnen realiseren van de beleidsvoornemens is de (landelijke) politieke besluitvorming, omdat de subsidie van de Rijksoverheid meer dan de helft van de begroting dekt. De ontwikkelingen na de verkiezingen van 2010 (bezuinigingen op kunst en cultuur) hebben afdoende duidelijk gemaakt dat de situatie snel kan omslaan. Eye heeft geen directe invloed op deze besluitvorming, maar onderhoudt hechte relaties met beleidsambtenaren, cultuurwoordvoerders van politieke partijen, de Raad voor Cultuur en belangen- en beroepsverenigingen en voorziet deze partijen actief van relevante informatie. De subsidietoezeggingen voor de komende jaren bieden Eye zekerheid van langjarige financiering, maar tegelijkertijd is het ook moeilijker geworden dan voorheen om, boven de niveaus die in de respectievelijke regelingen zijn genoemd, extra structurele middelen te verwerven.

Operationele risico's

Personeel

De arbeidsmarkt is sterk aangetrokken. Dit blijkt uit het aantal reacties op vacatures; uit het niet of nauwelijks meer toereikend zijn van de schalen uit de museum-cao bij het in dienst nemen van werknemers op functies waar op de markt veel vraag naar is; en uit de grotere moeite die het kost om (jongere) vrijwilligers te vinden. Daarnaast zijn door de ontwikkeling die Eye het afgelopen decennium heeft doorgemaakt (fusie, museumgebouw, Collectiecentrum, digitalisering) veel functies verder geprofessionaliseerd en gespecialiseerd, hoger gewaardeerd en ingeschaald, waardoor het loongebouw onder druk staat.

Eye moet de benodigde financiële ruimte ter dekking van de kosten van bovengenoemde ontwikkelingen en van de cao-stijgingen (die slechts ten dele gedekt worden door de loonindexatie van de rijkssubsidie) grotendeels vinden binnen de eigen exploitatie. Om te voorkomen dat het aandeel van de personeelslasten in de totale lasten verder toeneemt (hetgeen ten koste gaat van materiële activiteitenbudgetten en/of van middelen voor nieuwe, innovatieve activiteiten) is al een aantal jaren geen uitbreiding van de personeelsformatie mogelijk. Op verschillende afdelingen bestaat wel de wens om de formatie uit te breiden, om zo de activiteiten beter uit te kunnen voeren of de werkdruk te verlagen.

Omdat er een relatie bestaat tussen (langdurig) hoge werkdruk en ziekteverzuim is dit een reële risicofactor. Omdat het aannemen van extra personeel niet mogelijk is, moeten er in het MT regelmatig afgewogen keuzes worden gemaakt om de werkdruk tot een acceptabel niveau te beperken. Ook worden met diverse afdelingen gesprekken gevoerd om nader in kaart te brengen welke maatregelen genomen kunnen worden om de werkdruk in te perken.

Bezoek

Voor het bezoekersbereik van de tentoonstellingen en filmprogrammering zijn targets vastgesteld. Deze targets zijn gebaseerd op ervaringscijfers van de afgelopen (pre-corona)jaren. De targets zijn realistisch. De begrote ticketinkomsten zijn van deze targets afgeleid. Eye programmeert echter niet op basis van potentieel bereik van een film of tentoonstelling, maar op basis van artistiek inhoudelijke keuzes.

Door de grote variëteit in het aanbod van programma's (jaarlijks zijn er drie wisselende tentoonstellingen en worden er in themaprogramma's, reeksen of als losse film ca. 800 filmtitels geprogrammeerd) is Eye niet afhankelijk van blockbusters om de jaargetarget te halen. Door deze spreiding in het aanbod is het voor Eye mogelijk om, met behoud van voldoende bezoek én financieel resultaat, artistiek onderscheidend en risicovol te programmeren. Het aanbod van de door Eye georganiseerde activiteiten (die inkomsten genereren) is zeer divers en richt zich op een breed publiek (cultureel geïnteresseerden, film liefhebbers, binnen- en buitenlandse toeristen) en op professionals (nationale en internationale filmindustrie, onderwijsinstellingen, studenten, filmvertoners, bedrijven). Met name in Amsterdam is het concurrerende aanbod op alle terreinen groot. Eye houdt zich op de hoogte van actuele ontwikkelingen via informatie uit relevante benchmarks (zoals die van Brand Consultancy, Bioscoopmonitor en de Museummonitor) en neemt deel aan relevante museale en filmnetwerken (bijvoorbeeld Amsterdam Marketing, ACI, Amsterdam Filmtheater Overleg, Netwerk Filmeducatie, Cineville, DAFF branche- en beroepsverenigingen op het gebied van film). Door een kwalitatief hoogstaand aanbod te leveren en dit goed te marketen, heeft Eye zelf invloed op de afname van de aangeboden diensten. Andere risico's die daarop van invloed kunnen zijn (bijvoorbeeld economische of geopolitieke ontwikkelingen) liggen

geheel buiten de invloedssfeer van Eye. Wel is in de afgelopen jaren gebleken dat het film- en museumbezoek niet negatief beïnvloed is geweest door recente economische crises. Het Management Team ontvangt wekelijks een overzicht van de bezoekcijfers en bespreekt deze maandelijks in de vergadering.

Fysieke omstandigheden collectie

Het bestaansrecht van Eye wordt ontleend aan de collectie. Het is van eminent belang dat de collectie in goede staat blijft. Om fysiek verval van de analoge collectie te voorkomen is nagenoeg de hele collectie sinds 2016 in het nieuwe Collectiecentrum opgeslagen onder klimatologisch optimale omstandigheden. Uitzondering hierop vormt de brandgevaarlijke collectie nitraatfilms, die is opgeslagen in diverse bunkers in de duinen. De bewaaromstandigheden zijn daar suboptimaal. Op korte termijn wil Eye maatregelen nemen om deze bewaaromstandigheden te verbeteren en op de langere termijn hoopt Eye een nieuwe nitraatopslag met optimale omstandigheden te kunnen realiseren. Voor beide trajecten is Eye in overleg met het Rijk. De nitraatcollectie wordt in een cyclus van drie jaar gecontroleerd op materiaalverval. De digitale collectie wordt doorlopend gemonitord. Het Collectiecentrum is voorzien van de vereiste inbraakwerende voorzieningen, een inbraakdetectiesysteem en branddetectie. Samen met een extern adviseur is een collectiecalamiteitenplan opgesteld.

Het vinegar-syndroom is voor filmmusea overal ter wereld een probleem waarvan oorzaak noch oplossing bekend zijn. Momenteel liggen er in het Collectiecentrum van Eye enkele honderden blikken acetata die zijn aangetast met het zogenaamde vinegar-syndroom. Eye beschikt niet over voldoende budget om al deze blikken analoog te kopiëren en/of te digitaliseren en heeft er daarom voor gekozen reeds aangetaste blikken in het sub-zerodepot op te slaan en daarmee (letterlijk) het probleem 'te bevriezen'.

Analoge kennis, vaardigheden en apparatuur

De collectie van Eye is en blijft in belangrijke mate analoog. Het is daarom van groot belang dat analoge kennis, vaardigheden en apparatuur blijven bestaan. Doordat de bioscoopwereld zo goed als volledig is gedigitaliseerd, komt het gebruik van analoge apparatuur voornamelijk nog voor in film-musea en -archieven. Door het wegvallen van de vraag naar nieuwe projectoren en onderdelen worden deze niet meer geproduceerd. Eye koopt waar mogelijk reserveonderdelen op voorraad om in de toekomst onderdelen te kunnen vervangen.

Door de digitalisering van de bioscopen komt er geen nieuwe aanwas van operators met analoge vaardigheden. De oudere generatie analoog opgeleide operators beschikken vaak niet over voldoende kennis van digitale technieken die voor het projecteren in Eye ook nodig is. Daarom is Eye inmiddels gestart met het invullen van vacatures met kandidaten die digitaal zijn geschoold om deze vervolgens intern door eigen medewerkers verder op te leiden voor analoge projectie. Ook de kennis over het onderhoud van analoge apparatuur (niet alleen projectoren, maar ook viewingtafels) en over de handling van analoge films wordt steeds schaarser. Eye is aan het onderzoeken hoe dit kan worden opgevangen. De in huis aanwezige kennis wordt vastgelegd in een Wiki, die door toekomstige operators en technici kan worden gebruikt.

Tot slot wordt ook de kennis over het analoge restauratietraject (materiaal-technische kennis en kennis over fotochemische duplicering en ontwikkeling) steeds schaarser. In Nederland is die kennis alleen nog aanwezig bij Eye en bij het filmlaboratorium van Haghefilm. Wereldwijd is het aantal laboratoria sterk afgenomen. Eye werkt met een aantal van deze laboratoria nauw samen. Sinds 2018 biedt Eye traineeships aan. Met deze programma's streeft Eye

ernaar een brug te slaan tussen een academische opleiding en de dagelijkse praktijk in een filmarchief. De traineeships zijn bedoeld om een nieuwe generatie filmrestauratoren en filmcollectiespecialisten op te leiden zodat zij na afloop van het traject gemakkelijker kunnen doorstromen naar de arbeidsmarkt.

Financiële risico's

Eye heeft een algemene exploitatiereserve om in de toekomst tegenvallers te kunnen opvangen en een bestemmingsreserve die een deel van de afschrijvingen van de investeringen dekt die voor de inrichting van de twee panden zijn gedaan.

Voor de aankoop van het museumgebouw heeft Eye een hypotheek met een looptijd van dertig jaar afgesloten bij het Rijk en een vierjarige lening bij de Triodos Bank (die is afgelost in 2020). De rente over deze leningen is voor de gehele looptijd vastgelegd.

Voor de financiering van de lopende activiteiten hoeft Eye geen gebruik te maken van een krediet-faciliteit, aangezien de eigen liquiditeit toereikend is. De activiteiten en daaruit voortvloeiende baten en lasten zijn gelijkmatig over het jaar verspreid.

De subsidies, die meer dan de helft van de baten uitmaken, worden per kwartaal op een vast moment uitbetaald. Eye is voor de huurbetaling (van het Collectiecentrum) overeengekomen dat deze pas na de reguliere ontvangstdata van de subsidies verplicht is.

De verzekeringsportefeuille is toereikend samengesteld voor de risico's die Eye loopt. De portefeuille wordt jaarlijks getoetst, of zoveel vaker als nodig is, in samenwerking met een externe assurantieadviseur. Opgemerkt dient te worden dat het voor bepaalde risico's steeds moeilijker wordt een verzekeraar te vinden die tegen redelijke premies

een polis wil afsluiten. Eye is niet verzekerd voor cyberrisico's. Binnen de bedrijfsprocessen van Eye is veel aandacht voor maatregelen om de mogelijke schade door cybercriminaliteit te voorkomen of beperken.

Het verbeteren van de interne processen is een continue aangelegenheid. Sinds het boekjaar 2018 voert accountantskantoor Mazars de externe controle uit. In hun managementrapportages adviseren zij Eye over de verbetering van processen en de aanscherping van het financiële beleid. De aandachtspunten betreffen onder andere het documenteren van bestaande controles en de aanscherping van het inkoop- en aanbestedingsbeleid. Eye neemt deze adviezen ter harte en heeft reeds een flink deel ervan kunnen uitvoeren. Mazars zag ook in 2022 geen reden voor extra aanbevelingen en/of opmerkingen ten aanzien van de bedrijfsvoering en controleprocedures, voor zover deze van belang (kunnen) zijn voor het oordeel omtrent de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening.

BIJLAGEN

**A. GOVERNANCE
CODE CULTUUR
2022**

**B. CODE DIVERSITEIT
& INCLUSIE 2022**

**C. FAIR PRACTICE
CODE 2022**

A. Governance Code Cultuur 2022

Eye Filmmuseum past de acht principes en de aanbevelingen van de Governance Code Cultuur 2019 toe en doet hierbij per principe verslag.

Waarden scheppen voor en in de samenleving

1 *Maatschappelijke doelstellingen.* In de Missie en Visie wordt uitgelegd welke dit zijn en hoe Eye ernaar streeft deze doelstellingen te verwezenlijken. De resultaten worden in het bestuursverslag toegelicht. Zie voorgaande hoofdstukken.

2 Eye Filmmuseum past de principes en aanbevelingen van de Governance Code Cultuur toe en doet hiervan verslag in de jaarstukken.

Integer en rolbewust handelen

3 *Onafhankelijk en integer handelen.* Indien zich vermoedens van tegenstrijdige belangen van nevenfuncties bij Raad van Toezicht of directeur-bestuurder voordoen, wordt dit in de vergadering met de Raad van Toezicht en de directeur-bestuurder besproken. Hiervan wordt verslag gedaan in de notulen. In 2022 hebben zich geen tegenstrijdige belangen voorgedaan.

4 *Handelen volgens verdeling taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden.* De directeur-bestuurder en leden van de Raad van Toezicht handelen volgens het directiereglement en reglement raad van toezicht waarin de verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn vastgelegd.

Zorgvuldig besturen

5 *Verantwoordelijkheden directeur-bestuurder.* Eye Filmmuseum wordt geëxploiteerd door de gelijknamige stichting. Deze stichting wordt bestuurd door een directeur-bestuurder. De toezichthoudende taken worden vervuld door een Raad van Toezicht. Bestuur en toezicht verhouden zich tot elkaar conform het raad-van-toezicht-model, zoals dat is beschreven in de Code Cultural Governance. Het museum let nauwkeurig op een scheiding tussen besturen door het Bestuur en toezien daarop door de Raad van Toezicht. Aan de leden van de Raad wordt geen beloning toegekend. Het salaris van de bestuurder is in overeenstemming met de ervaring van de bestuurder en hetgeen maatschappelijk als aanvaardbaar wordt beschouwd en de binnen de normering van de WNT.

6 *Omgang met mensen en middelen.* Eye Filmmuseum volgt de Museum cao en onderschrijft zowel de Code Diversiteit & Inclusie en de Fair Practice Code. Zie voorgaande hoofdstukken en Bijlagen B. & C.

Goed toezicht uitoefenen

7 *Toezicht, advies en onafhankelijkheid.* De Raad vergadert minimaal viermaal per jaar. De agenda kent een aantal vaste onderwerpen die tot het toezicht behoren, zoals: realisatie van activiteiten en monitoring van het financiële beleid. De jaarrekening en het bestuursverslag van 2022 zijn goedgekeurd en ondertekend door de Raad van Toezicht op 29 maart en vastgesteld door de directeur-bestuurder. De auditcommissie (AC), bestaand uit twee leden uit de Raad, bespreekt in het bijzijn van het bestuur, voorafgaand aan een reguliere vergadering, de financiële stand van zaken en doet hiervan verslag aan de Raad. Jaarlijks bespreekt de AC met het bestuur in bijzijn van de accountant de jaarrekening en het accountantsrapport (maart) en de Management Letter (december). Sinds het boekjaar 2018

voert accountantskantoor Mazars de externe controle uit. In hun managementrapportages adviseren zij Eye over de verbetering van processen en de aanscherping van het financiële beleid. Mazars zag ook in 2022 geen reden voor extra aanbevelingen en/of opmerkingen ten aanzien van de bedrijfsvoering en controleprocedures, voor zover deze van belang (kunnen) zijn voor het oordeel omtrent de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening.

De Raad stelt zich ten doel elk jaar een zelfevaluatie uit te voeren. Door personele wisselingen in zowel de Raad als het Bestuur is besloten in 2022 geen zelf-evaluatie uit te voeren. In 2023 zal een uitgebreide zelfevaluatie worden uitgevoerd onder begeleiding van een externe specialist.

Om bovenstaande reden heeft de jaarlijkse overlegvergadering tussen OR en Raad in een andere vorm plaatsgevonden. De OR is door de Raad betrokken bij de wervingsprocedure voor de nieuwe directeur-bestuurder. In 2023 zal de overlegvergadering in gebruikelijke vorm plaatsvinden.

8 *Deskundigheid, diversiteit en onafhankelijkheid.* Het is statutair mogelijk om als lid van de Raad voor drie termijnen van drie jaar benoemd te worden. Elk lid heeft een eigen specifieke expertise die ten dienste staat van de uitvoering van de taken van de Raad. De expertises variëren van bestuurlijke ervaring, juridisch en financiële kennis, kennis van de museale en wetenschappelijke wereld, kennis van de (inter)nationale filmsector tot het hebben van specifieke netwerken. In zijn samenstelling van de Raad is er aandacht voor diversiteit op het gebied van leeftijd, etnische en culturele achtergrond en genderidentiteit.

84 Bij de invulling van vacatures van de Raad van Toezicht wordt de Code Diversiteit & Inclusie gevolgd en wordt derhalve aandacht besteed aan kandida-ten met een aanvullend profiel op dat van de huidige leden.

Begin januari 2022 werd Gunay Uslu beëdigd tot staatssecretaris Cultuur en Media en moest zij derhalve haar voorzitterschap van de Raad van Toezicht opzeggen. Na de opzegging van Uslu en de aankondiging van het vertrek van Sandra den Hamer als directeur-bestuurder, is Lex ter Braak in goed overleg aangesteld als voorzitter ad interim. De Raad is voornemens in 2023 een nieuwe voor-zitter te werven.

(Neven)functies Raad en Directeur Bestuurder

Lex ter Braak (voorzitter a.i.)

Lid Raad van Toezicht Stichting Art Foundation AkzoNobel

Chafina Bendahman

Initiatiefnemer van ROSE stories en Maya Creatives
Lid Raad van Toezicht Stichting Ramses Shaffy (per maart 2022)

Shady El-Hamus

Mede-eigenaar Motion Stories B.V.

Marco Huijbregts

Partner Dubois & Co. Registeraccountants
Bestuurder van het Personeelsfonds Dubois – Van Tunen & Partners
Lid Raad van Toezicht Stichting Kunst in het Stationsgebied

Anneke de Vries

Directeur Stations, NS Groep N.V. Lid Raad van Bestuur NS

Marc van Warmerdam

Mede-eigenaar DGA Graniët Film B.V.
Lid Raad van Toezicht De Schuur (per maart 2022)
Lid Raad van Toezicht Suburbia (per mei 2022)

Sandra den Hamer (directeur-bestuurder tot 1 maart 2023)

Voorzitter Executive Committee van de ACE (Association des Cinémathèques Européennes) (afgetreden medio 2022)
Lid Raad van Toezicht IDFA (per oktober 2022)
Lid Raad van Toezicht ITA (per april 2022)
Lid Raad van Toezicht Het HEM (per juni 2022, per 2023 voorzitter)
Lid Raad van Toezicht Human Activities (per november 2022)
Lid Raad van Toezicht van ICK
Lid Raad van Toezicht FilmForward (afgetreden per 2022)
Bestuurslid Kunsten '92
Lid Raad van Advies van de Breitner Academie Lid van de Raad van Advies van het Nederlands Film Festival (afgetreden per 2022)
Commissielid Vlaams Audiovisueel Fonds (per december 2022)

Rooster van aftreden	1° termijn	2° termijn	3° termijn	
Lex ter Braak	11-12-2015	11-12-2018	11-12-2021	11-12-2024
Marc van Warmerdam	13-12-2018	13-12-2021	13-12-2024	13-12-2027
Chafina Ben Dahman	1-1-2020	1-1-2023	1-1-2026	1-1-2029
Marco Huijbregts	9-12-2021	9-12-2024	9-12-2027	9-12-2030
Anneke de Vries	9-12-2021	9-12-2024	9-12-2027	9-12-2030
Shady El-Hamus	9-12-2021	9-12-2024	9-12-2027	9-12-2030

B. Code Diversiteit & Inclusie 2022

Eye onderschrijft de Code Diversiteit en Inclusie. Eye streeft ernaar om voor iedereen een toegankelijke plek te zijn, ongeacht etnische, culturele en religieuze achtergrond, genderidentiteit, leeftijd, opleidingsniveau en beperking. Eye wil een museum zijn waar iedereen zich veilig en thuis voelt.

De recente maatschappelijke ontwikkelingen hebben de urgentie aangetoond dat elk museum, en dus ook Eye, bij zichzelf te rade moet gaan over de positie die het inneemt (c.q. wil innemen) in deze snel veranderende wereld. Of het nu gaat om de gevolgen van de veranderende techniek (digitalisering), veranderende bevolkingssamenstelling (diversiteit) en/of klimaatverandering (duurzaamheid), op alle fronten is werk aan de winkel. De intensiteit en de snelheid van maatschappelijke veranderingen maken de noodzaak van transitie alleen maar urgenter.

Nieuwe generaties publiek én makers (programmeurs, curatoren, journalisten, beleidsmakers) groeien op in een fundamenteel andere, en continue veranderende samenleving. Gelijkheid en inclusie, de noodzaak tot een andere omgang met de natuur, en de snelle innovaties op het gebied van een digitale interactieve cultuur vormen een dagelijkse realiteit.

Om ook een nieuwe, meer diverse generatie publiek te kunnen bedienen en het museum klaar te stomen voor de toekomst, moet Eye veranderen en vernieuwen. Het bestaande team, geroutineerd en professioneel, moet gevoed worden met de inzichten en perspectieven van een jongere generatie en daarvoor biedt de inschakeling van incidentele gast-curatoren geen structurele oplossing.

Met het in september 2022 gelanceerde talentontwikkelingstraject Programmeurs van de Toekomst wordt niet alleen geïnvesteerd in nieuw talent, maar zal ook daadwerkelijk ruimte gemaakt worden in de huidige programmering voor nieuwe stemmen en nieuwe verhalen. In de komende jaren zal een aantal collega's (curatoren en programmeurs) binnen Eye de AOW-leeftijd bereiken, waardoor vacatures ontstaan waarmee de nieuwe programmeurs ook werkelijk perspectief geboden wordt.

Een speciale Eye-brede inclusiewerkgroep heeft verder een ambitieus plan van aanpak voor een inclusiever museum opgesteld met meer dan tachtig aanbevelingen op het gebied van Personeel, Partners, Publiek en Programmering. In 2020 zijn de aanbevelingen omgezet in activiteitenplannen en is zowel een In- als Externe Raad van Advies Diversiteit & Inclusie geïnstalleerd om de voortgang te monitoren.

De Interne Raad bestond uit medewerkers uit alle geledingen van de organisatie, onder wie een vrijwilliger. De Interne Raad heeft activiteitenplannen per afdeling gemonitord en zijn bevindingen in de vorm van aanbevelingen teruggekoppeld aan de directie en het MT. Het doel hiervan was het vergroten van draagvlak in het veranderingsproces onder het personeel en het informeren van het management over wat leeft binnen de organisatie. De Interne Raad rondde zijn onderzoek begin 2022 af. De Raad heeft in anderhalf jaar tijd alle afdelingen van Eye gesproken en bevraagd op welke wijze het team en iedere collega zelf kan bijdragen aan verandering.

In de zomer van 2022 werd na evaluatie duidelijk dat 46 acties zijn ondernomen op weg naar een divers en inclusief museum. De acties variëren van klein tot groot: van aanpassingen in het gebouw om het museum toegankelijker te maken voor bezoekers met een beperking tot het bijstellen en aanscherpen van onze missie en ons collectie- en presentatiebeleid, en; van het aanstellen van een extra personeelsfunctionaris die zich specifiek bezighoudt met een meer inclusieve werving en selectie van nieuw personeel, tot het in gebruik nemen van een 'levende', inclusieve schrijfwijzer. De gesprekken en aanbevelingen, evenals de evaluatie zijn vastgelegd en terug te lezen op intranet voor alle Eye medewerkers.

De Externe Raad reflecteerde op en adviseerde over onder meer de stappen die Eye zet op het gebied van diversiteit en inclusie, gerelateerd aan Programmering, Personeel, Partnerships en Publiek. Met het actieplan in uitvoering, is eind 2022 in goed overleg besloten de Externe Raad te ontbinden. De Externe Raad was samengesteld uit Caroline Princen (voorzitter), Vincent van Velsen, Amal Alhaag, Jamila el Mourabet en Ashar Medina.

Leden van beide raden zullen in de toekomst betrokken worden bij evaluaties van het gevoerde beleid rond diversiteit en inclusie. Meer over de belangrijkste acties die Eye heeft genomen in 2022 zijn terug te lezen in het bestuursverslag.

C. Fair Practice Code 2022

Eye erkent en honoreert collectieve (auteurs-rechtelijke en belonings)afspraken en het belang van een collectieve verantwoordelijkheid in de film-sector en is – voor zover het niet strijdig is met de toepassing van de AVG – voorstander van openheid op dit punt in zijn beleid en bedrijfsvoering. De salariering (inclusief het honoreren van overuren) van het personeel vindt plaats conform de museum-cao en is in lijn met de WNT. Als lid van de Museumvereniging en lid van Kunsten '92 is Eye mededelnemer aan de sociale dialoog over beloningen. De beloning van kunstenaars/artiesten vindt plaats conform de richtlijnen van het Mondriaan Fonds, dan wel op basis van hun marktwaarde (bijvoorbeeld musici bij stille-filmconcerten). Deskundigen (zoals docenten filmeducatie) worden gehonoreerd conform de honoraria die hiervoor betaald worden door gelijksoortige musea. Stagiairs ontvangen een vergoeding die eveneens in overeenstemming is met hetgeen gelijksoortige culturele instellingen betalen. Voorts onderschrijft Eye het beleid dat inzet op realistische beloning en arbeidsvoorwaarden, groei en ontwikkeling van menselijk kapitaal. Een belangrijke randvoorwaarde hierbij is wel dat de overheid voldoende middelen beschikbaar stelt om arbeid ook in de toekomst adequaat te kunnen blijven honoreren.